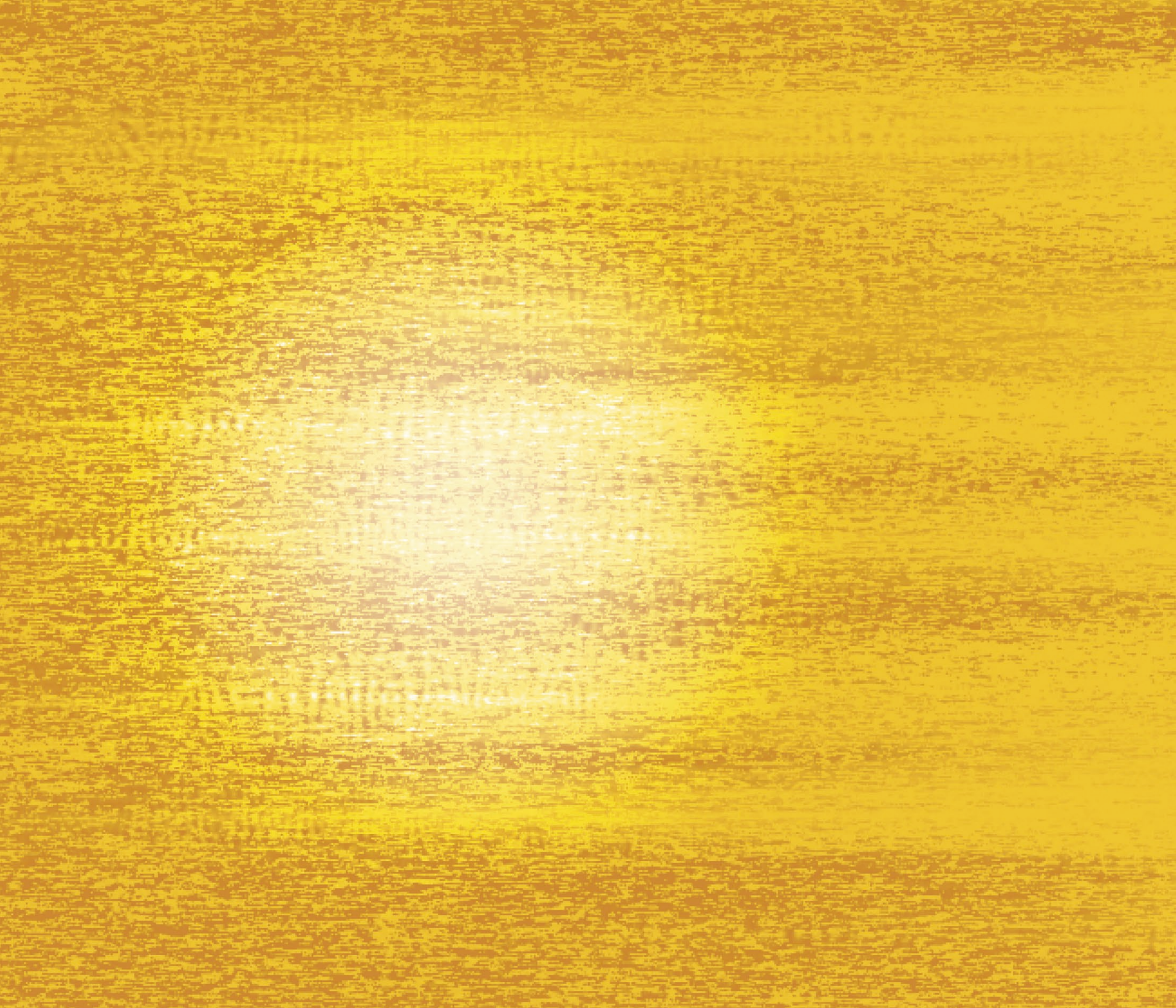

Het Nederlands Filmfonds in 2022

jaarverslag

Het Nederlands Filmfonds

Het Nederlands Filmfonds in 2022

jaarverslag

jaarverslag

“Ik wil mezelf profileren als filmmaker, maar ook niet loslaten dat ik kunstenaar ben.”

Inhoud

Gesteunde filmproducties en filmactiviteiten 2022	4
HST 1 Selective Funding	6
HST 2 Production Incentive	16
HST 3 Talentontwikkeling	20
HST 4 Internationalisering	25
HST 5 Professionalisering	31
HST 6 Vernieuwing	33
HST 7 Zichtbaarheid	41
HST 8 Organisatie	44
Bijlagen	
48 Verslag Raad van Toezicht	
49 Governance & Financiën	
56 Samenwerking cultuurfondsen	
62 In release / in première	
66 Samenstelling organisatie	

10 Interview **Mascha Halberstad**
en **Marleen Slot**

“We hebben nooit concessies gedaan”

Close

2022 was een jaar van oogsten en samenwerken

Narcosis

32 Verduurzaming

Het Filmfonds gaf in brede zin ruimte aan vormexperimenten en eigenzinnige invalshoeken

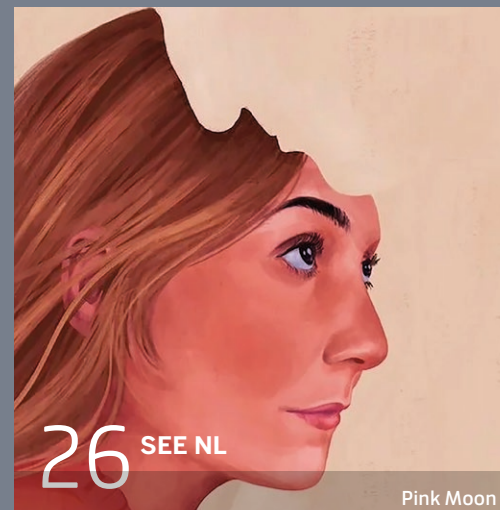
Marokkaanse bruiloft

43 Full Circle Distributieregeling

Queens

16 Production Incentive

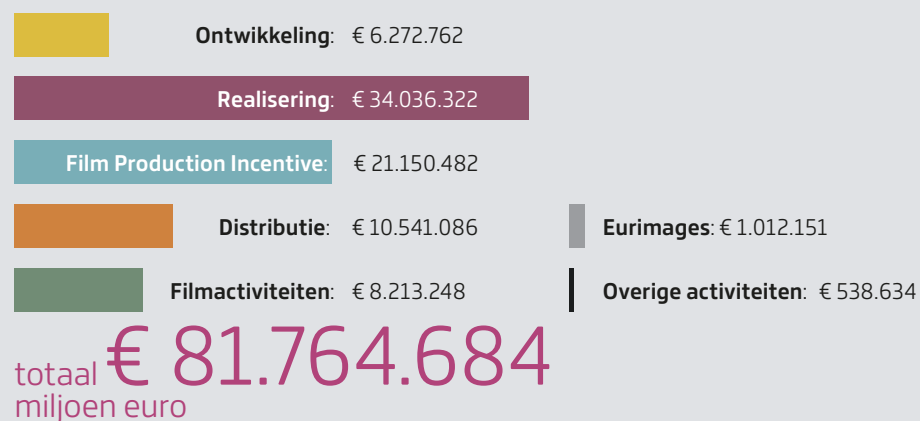

26 SEE NL

Pink Moon

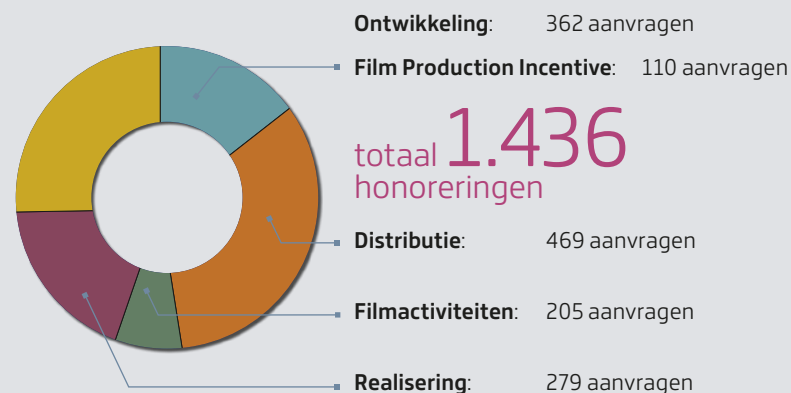
Gesteunde filmproducties en filmactiviteiten 2022

Toegewezen bijdragen 2022

Aanvragen 2022

totaal **2.353**
ontvangen aanvragen

Totaal aantal toekenningen realisering 2022 (selectief)*

Speelfilm (incl. lange animatiefilm en speciale projecten)	31
Documentaire (incl. teledoc/campus en speciale projecten)	43
Korte film (incl. korte animatie, wildcards en ultrakort)	62
Onderzoek & Experiment	21
minoritaire coproductie – Onderzoek & Experiment	2
minoritaire coproductie – Animatie	2
minoritaire coproductie – Documentaire	10
minoritaire coproductie – Speelfilm	21

*exclusief bijdragen i.h.k.v. New Dawn en steunmaatregelen

Kerncijfers over 4 jaar

	2019	2020	2021	2022
Aantal ingediende projecten/activiteiten*	1.358	1.635	2.144	2.353
Aantal toegewezen bijdragen	712	965	1.193	1.436
Toegewezen (%)	52%	59%	56%	61%
Totaal besteed bedrag €	62.901.211	73.410.473**	90.054.142	81.764.684
* inclusief ideechecks				
** exclusief bijdrage Netflix				
exclusief Eurimages aanvragen	193	196	218	1***
exclusief niet behandelde aanvragen	6	9	3	0
exclusief teruggetrokken aanvragen	86	98	82	77

*** sinds 2022 werkt Eurimages met een onafhankelijke adviescommissie

Verdeling Ideechecks en aanvragen 2022

Ideechecks	behandeld	aangemoedigd	% aangemoedigd
Speelfilm	15	6	40%
Documentaire	5	0	0%
Korte Animatie	4	1	25%
Onderzoek & Experiment	16	3	19%
Totaal	40	10	25%

Aanvragen/besteding	behandeld	toegewezen	% toewijzing	besteding €
Ontwikkeling	849	362	43%	6.439.064
Realisering	594	279	47%	40.565.527
Film Production Incentive	126	110	87%	29.297.652
Distributie	513	469	91%	10.982.375
Filmactiviteiten	230	205	89%	8.267.015
Subtotaal bruto besteding	2.312	1.425	62%	95.551.633
Vrijval en opnieuw besteed				-15.337.734
Eurimages	1	1	100%	1.012.151
Overige Activiteiten				538.634
Subtotaal netto besteding	2.353*	1.436*	61,0%	81.764.684

*inclusief ideechecks

Specificatie coronasteunmaatregelen	behandeld	toegewezen	toewijzing %	Netto bedrag
Steunmaatregel Ontwikkeling	438	133	30,4%	957.500
Steunmaatregel Productie	60	48	80%	2.919.594
Garantie Pandemieregeling	33	33	100%	989.325
Steunmaatregel Distributie	328	312	95%	3.693.679
Steunmaatregel Filmactiviteiten	51	51	100%	2.682.350
Subtotaal Steunmaatregelen (netto) exclusiek APK	910	577	63,4%	11.242.447

Het Filmfonds stelde substantieel meer financiering beschikbaar voor de scenario- en artistieke ontwikkeling en realisering van ambitieuze speelfilms en documentaires.

Selective Funding

Hotel Sinestra

Filmproducties met ambitie

Na afronding van de laatste coronasteunregelingen in het voorjaar, heeft 2022 in het teken gestaan van herstel van de vaste koers, waarin ook structurele, nieuwe regelingen zijn opgestart. Een daarvan is Cinescoop, voortgekomen uit de weggefallen regelingen Telescoop en Dutch Cross Over. Hiermee wil het Filmfonds de zeer ambitieuze Nederlandse kwaliteitspeelfilm stimuleren, zowel artistiek-inhoudelijk als productioneel-zakelijk en met het hoogst mogelijke bedrag dat het Fonds uit de selectieve middelen kan bieden: 1,8 miljoen euro. Omdat het bedrag hoog is, is de competitie dat ook. De Cinescoop-regeling kan jaarlijks vier filmprojecten honoreren die zich in hun ambitieniveau zodanig weten te onderscheiden dat ze de potentie hebben een breed nationaal of internationaal bioscooppubliek te bereiken.

Daarnaast heeft het Filmfonds de CineDoc-regeling opgetuigd voor de ambitieuze lange bioscoopdocumentaire, die nadrukkelijk óók op een internationaal publiek mikt. We kunnen met deze regeling een maximale realiseringbijdrage van 450.000 euro per film toekennen: aanzienlijk hoger dan de reguliere realiseringbudgetten voor documentaire.

Grenzen vervagen

Het valt op dat vorm- en genregrenzen in de filmindustrie aan het vervagen zijn: van fictie vermengd met documentaire-elementen tot documentaires met animatie. In 2022 werd door het Fonds onderzocht hoe deze trend zou kunnen worden gefaciliteerd door ruimte te blijven maken voor vormexperiment en vernieuwing. Daar kwam onder meer de regeling Caleidoscoop uit voort, die de Low Budget-regeling vanaf 2023 gaat vervangen. (Zie voor meer toelichting op vormexperiment en vernieuwing: hoofdstuk 6 Vernieuwing).

Meer ruimte

Ook heeft het Filmfonds begin 2022 grote stappen gezet om de bijdrage voor de fase van scenario- en artistieke-ontwikkeling anders te verdelen. Er is niet alleen méér geld beschikbaar voor ontwikkeling in het algemeen, maar het zwaartepunt van het schrijfgeld is ook verlegd naar scenario-ontwikkeling. Zo hebben makers meer ruimte en budget om hun scenario volwaardig te ontwikkelen. Uiteindelijk is het natuurlijk wel een selectieproces: het Fonds kan breed ondersteunen in ontwikkeling, maar moet richting realisering steeds scherpere keuzes maken. Zo hebben we in 2022 uiteindelijk 21 speelfilms met een selectieve bijdrage kunnen ondersteunen in de realisering.

Het Filmfonds ontving in 2022 een record-aantal van 2353 aanvragen waarvan ruim 800 aanvragen voor ontwikkeling. Ter vergelijking: voor de coronacrisis kwamen er gemiddeld 450 ontwikkelingsaanvragen per jaar binnen bij het Fonds. Vooral in de reguliere categorieën was een sterke toename te zien. Alleen al in de categorie speelfilm kwamen 241 afzonderlijke ontwikkelingsaanvragen binnen, terwijl op jaarbasis zo'n 20 à 21 speelfilms gerealiseerd kunnen worden.

Daarnaast moesten we concluderen dat onze behandeltermijn, met name bij ontwikkelingsaanvragen, te lang duurde. Het is voor makers buitengewoon vervelend om lang te moeten wachten op een uitslag. In augustus introduceerde het Fonds daarom een pilot waarin met maandelijks vaste indiendeadlines wordt gewerkt voor de aanvragen voor scenario- en artistieke ontwikkeling voor speelfilm, lange documentaire, korte animatie en de categorie onderzoek en experiment. Het streven is om binnen een zo kort mogelijke periode duidelijkheid aan filmmakers te geven of hun aanvraag wordt gehonoreerd. Met deze verandering willen we bovenal zorgen dat het proces

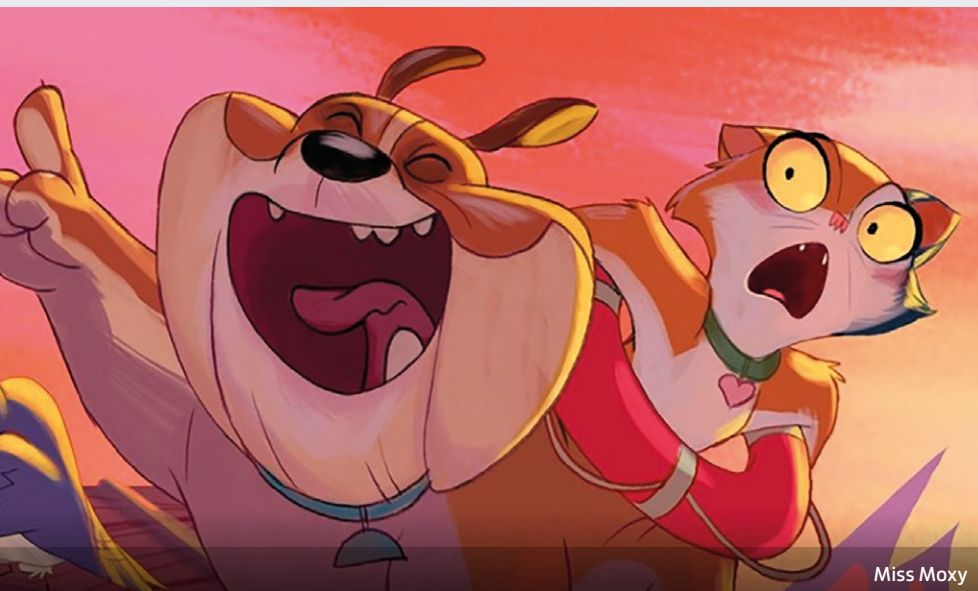
voorspelbaar wordt en filmmakers niet te lang in onzekerheid zitten, mede een grote wens van de sector zelf. Ook volgt het toelichtingsgesprek met de makers nu sneller op het versturen van de beschikking. Deze nieuwe werkwijze in combinatie met veel meer aanvragen en extra taken is voor de hele organisatie een behoorlijke omwenteling geweest. Omdat we het afgelopen jaar structureel overvraagd werden, verlengen we deze pilot tot medio 2023.

Kwaliteitsimpuls

Het Filmfonds heeft het gerenommeerde Britse onderzoeksbureau Olsberg•SPI opdracht gegeven voor een concurrentie-analyse met betrekking tot de internationale positie van de Nederlandse speelfilm. Dit omdat er de afgelopen jaren signalen zijn dat Nederlandse speelfilms niet de internationale aansluiting vinden die ze hadden beoogd – zowel in festivalselectie als in het vinden van een publiek buiten de grenzen. Hoe doen 'wij' het ten opzichte van onze filmbuurlanden? We verwachten de eerste resultaten van de data-analyse en het kwalitatieve onderzoek in maart 2023. Het onderzoek biedt hopelijk een goed vertrekpunt om in samenspraak met de sector te onderzoeken wat er nodig is om de Nederlandse speelfilm nog verder vooruit te helpen.

Onze bruisende animatiesector was een opvallende succesrend afgelopen jaar. Er worden grote stappen gezet en er is enorm veel talent. Een ongekend succesverhaal als *Knor* is natuurlijk het resultaat van een geweldig filmteam, maar tegelijkertijd ook illustratief voor hoe de Nederlandse animatietak zichzelf op de kaart heeft weten te zetten. In aanloop van het nieuwe beleidsplan kijken we hoe we als Fonds die ontwikkeling zo goed mogelijk verder kunnen stimuleren en faciliteren.” ♦

Iwana Chronis, Hoofd Selective Funding

Miss Moxy

Flushing

Voorbeelden van filmproducties die in verschillende categorieën een selectieve realiseringsbijdrage kregen:

Mainstream Film

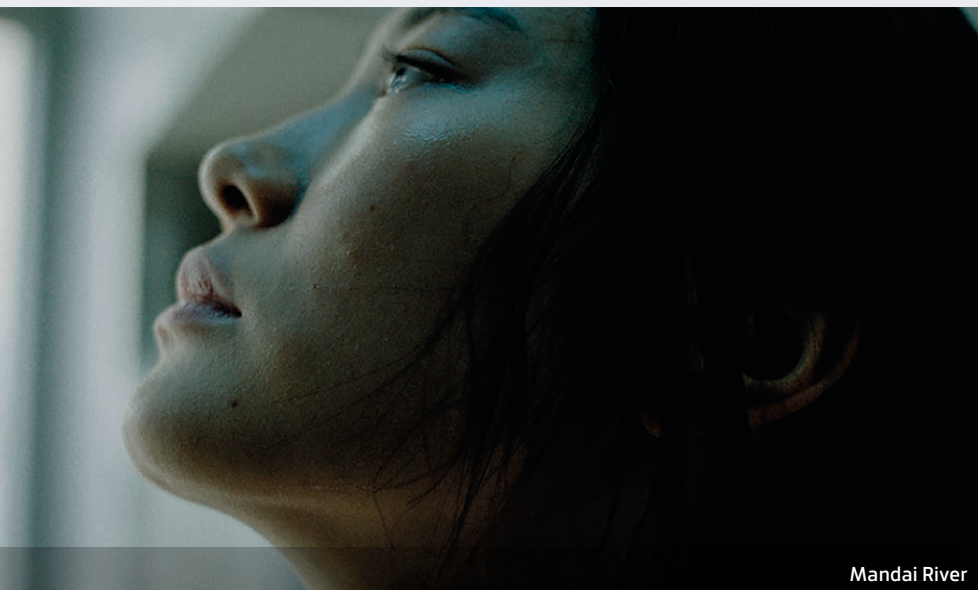
De lange animatiefilm *Miss Moxy* (regie Vincent Bal en Wip Vernooij, scenario Maureen Versprille) wordt door Phanta Film geproduceerd voor een jong publiek. Deze productie, die een bruisende familiefilm belooft te worden, wordt ondersteund met een bijdrage uit de nieuwe regeling Cinescoop. In *Miss Moxy* vertrekt een eigenzinnige, stiekem best onzekere lapjeskat op eigen houtje van haar vakantieadres in Zuid-Frankrijk terug naar haar huis in Zwolle. Tijdens deze spannende, avontuurlijke reis loopt de stoere protagonist tegen haar eigen vooroordelen aan en ontdekt ze de waarde van

vriendschap. Het filmplan voor *Miss Moxy* onderscheidt zich door het sterke scenario vol memorabele karakters, aanstekelijke humor en de kleurrijke 3D-animatiestijl. Tegelijkertijd wordt er ook een belangrijke boodschap meegegeven aan de jeugdige kijker. Als lange animatiefilm voor een breed publiek zijn we ervan overtuigd dat *Miss Moxy* een belangrijke bijdrage kan leveren aan de versterking van de bloeiende Nederlandse animatiesector. ◆

Lange documentaire

In deze categorie wordt *Flushing* (regie Ester Gould, scenario Ester Gould en Saskia de Jong) ondersteund met een bijdrage uit de allereerste ronde van CineDoc. De documentaire, geproduceerd door The Other Room, behandelt grote internationale thema's via de bewoners van Flushing, een migrantenwijk onder de rook van Manhattan. Het vertelt hoe gemarginaliseerde burgers dagelijks moeten hosselen om rond te komen en hoe ze zich verenigen in het omgaan met een ongevoelige, Amerikaanse overheid. Tegelijkertijd vinden

ze in dat proces geborgenheid bij elkaar. De makers willen met deze film ook het Europese publiek een spiegel voorhouden, met deze Amerikaanse wijk als mogelijk voorland. De thematiek van het project is relevant en urgent, maar biedt ook troost en hoop. Gezien de artistieke en productionele kwaliteit van het filmplan en de ambities van de makers ervan, sluit *Flushing* volgens ons naadloos aan bij de doelstellingen van CineDoc. ◆

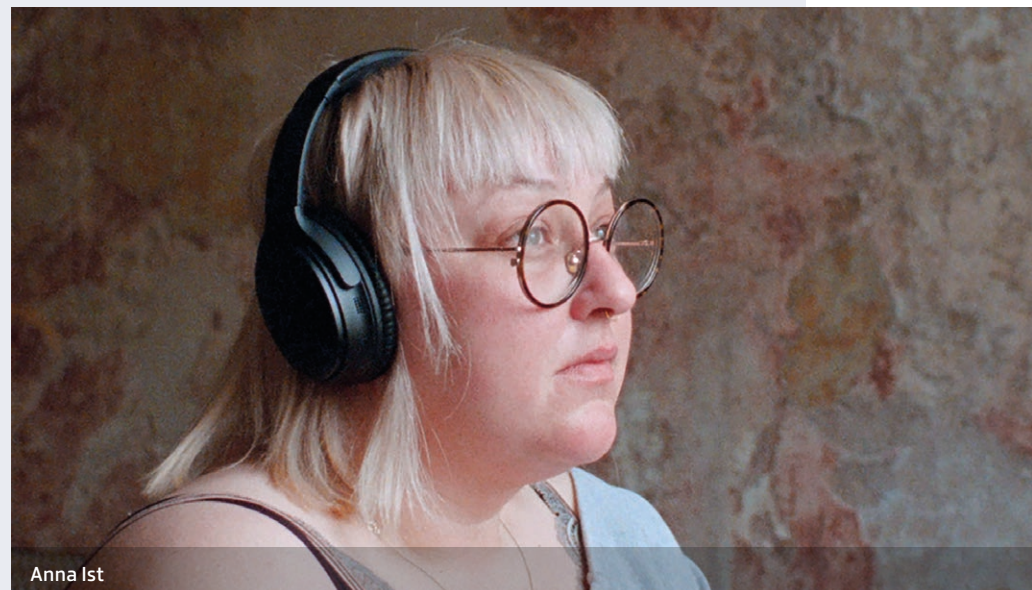

Mandai River

Dutch Crossover

Michael Sewandono maakt met de speelfilm *Mandai River* (scenario: Roelof Jan Minneboo, Michael Sewandono) zijn regiedebuut. Deze artistieke crossoverfilm wordt geproduceerd door Revolver Amsterdam en gaat over de corrupte en gewelddadige wereld van de ontbossing in Indonesië. Tegen deze achtergrond raken de levens van de zelfdestructieve Nederlandse palmolie-consultant Matthijs, de rebellerende Dayak Laskar en de wraakzuchtige jonge prostituee Pearl, dramatisch met elkaar verstrengeld. De setting op Borneo, de internationale palmoliehandel en het Nederlandse koloniale verleden die in deze film op de achtergrond spelen, zijn in de gekozen vertelvorm zowel

vernieuwend en onderscheidend. *Mandai River* belooft een koortsachtige mozaïekvertelling te worden in de zinderende oerwoudhitte van Borneo. In deze vorm glijden de personages en het verhaal, opgejaagd door het dodenrijk, langzaam richting een onafwendbare afgrond. *Mandai River* werd geselecteerd voor het prestigieuze l'Atelier 2021 van het Cannes Film Festival en werd mede ontwikkeld tijdens de EAVE (European Audiovisual Entrepreneurs) 'Ties that Bind' programma. Wij zien het als een gedurfde en ambitieuze debuutfilm, die in potentie ook een breder publiek zou kunnen bereiken in Nederland, maar zeker ook daarbuiten. ◆

Anna Ist

Artistieke film

Rosanne Pel tekent zowel voor het scenario als de regie van *Anna Ist*. Eerder gooide Pel met haar debuut *Light As Feathers* internationaal hoge ogen. Family Affair Film produceert ook haar tweede film, waarin de 35-jarige Anna haar moeder en zus tijdens een verontrustende en absurde familievakantie confronteert met het feit dat ze haar grens hebben overschreden. Anna's laatste poging tot toenadering is een ultieme provocatie en tegelijkertijd een definitief betoog om gehoord te worden. De thematiek van hoe de maatschappij kijkt naar en

omgaat met mensen die afwijken van de norm, is uiterst relevant en actueel. Met *Anna Ist* toont de maker opnieuw haar eigen signatuur in cinematografie en werkwijze. Recent zijn de maker en haar project onderdeel geweest van L'Atelier 2022 in Cannes en ook wij zijn ervan overtuigd dat de makers een intrigerend project in handen hebben, met mogelijk grote internationale potentie. ◆

Knor

Interview

“We hebben nooit concessies gedaan”

In een Arnhemse kinderboekenwinkel trof Mascha Halberstad *De wraak van Knor* van Tosca Menten aan. Precies het Roald Dahl-achtige boek dat ze wilde verfilmen voor haar eerste stop-motionfilm op speelfilmlengte. Het Filmfonds ondersteunde *Knor* met verschillende bijdragen. Van geld voor treatment-, scenario- en productieontwikkeling tot een budget binnen de reguliere realisering. Ook kon *Knor* gebruik maken van de Film Production Incentive. Producent Marleen Slot en Halberstad blikken samen met Erik van Drunen (Projectmanager Selective Funding a.i. en voormalig consulent animatie) terug op de intensieve ontwikkeling, de lange productie én de zegetocht van de film, die in 2022 de ene na de andere prijs binnensleepte. “We hebben nooit concessies gedaan.”

Marleen Slot

Erik van Drunen (EvD): “Er zijn genoeg hoogtepunten te vieren met jullie film *Knor*, de eerste lange stop-motion film in Nederland. Ik noem een internationale première in Berlijn, enkele Kalveren in Utrecht, juichende recensies, een Gouden Film voor 100.000 bioscoopbezoekers, een European Film Award-nominatie én de Nederlandse Oscarinzending voor lange animatie...”

Marleen Slot (MS): “Het is uniek wat er met de film gebeurde in 2022, maar we hadden zelf altijd al vertrouwen in *Knor*. *Knor* is een diesel die al ruim een half jaar in de bioscoop te zien is. Dat is vrij bijzonder voor een dergelijke film. Ook qua maakproces is hij een diesel: we hebben er acht jaar over gedaan. We hebben nooit concessies aan de kwaliteit gedaan, maar hadden wel altijd voor ogen dat we een toegankelijke film wilden maken.”

Hoe verloopt zo'n proces van boek naar scherm?

Mascha Halberstad (MH): “Scenarioschrijver Fiona Heemstra bracht enorm veel diepgang in het script, maar uiteindelijk waren we allemaal betrokken. Tijdens het schrijfproces gingen we, samen met Gijs van der Lelij, ook aan de slag met de animatic (op tijd en ritme gemonteerd storyboard, red).”

MS: “We hadden nog nooit een animatic gemaakt en ik denk dat het vrij uniek is dat we ook gelijk met de definitieve stemregie aan de slag gingen. Als je gelijk met de echte acteurs werkt en ze bij elkaar zet, dan voel je ter plekke wat werkt en wat authentiek klinkt. Geluid is bijna belangrijker dan het beeld. Het máákt je film. We zijn ervan overtuigd dat juist daar de kracht van deze productie zit. Dat was een ontwikkelproces van zo'n vijf jaar, waarin we veel geld nodig hadden voor ontwikkeling – meer dan er bij het Filmfonds beschikbaar was.”

Jullie gebruikten voor de animatic dus geen teststemmen, wat gebruikelijk is, maar de definitieve stemopnames met acteurs. Vaak worden die in een latere fase opgenomen. Dat is een grote kostenpost. Zo 'snoepten' jullie in het ontwikkelingsproces al aan het productiebudget. Deden jullie dat bewust?

MS: “Ik durf er geld op in te zetten dat de film niet zo goed was geweest als wij met teststemmen de regie in waren gegaan. Dus we zijn blij dat we soms de kont tegen de krib hebben gegooid.”

MS: “En het voordeel van zo'n goede animatic betaalde zich daarnaast uit toen we financiering gingen aanvragen voor realisatie: je voelde dat mensen in die potloodtekeningen de film al zagen en waardeerden.”

We willen talent aan ons blijven binden, maar hen tegelijkertijd laten meegroeien

Over de poppen in *Knor* gesproken, is er zo iets als een gouden standaard qua schaal?

MS: “Dat we met relatief kleine poppen werken komt door de ontstaansgeschiedenis van onze samenwerking: onze allereerste korte films maakten we in Mascha's huis.”

MH: “We hebben dat formaat niet aangepast nu we een grote studio hebben. Als je op een groter formaat gaat zitten, zoals bij de Laika-films, dan wordt het zo gedetailleerd dat het bijna niet van 3D te onderscheiden is. Bij ons zie je nog hoe en van welk materiaal het gemaakt is.”

MS: “Plus, als sets megagroot worden, moet je ook veel meer investeren in setbouw.”

Mascha Halberstad

Let's talk covid. De komst ervan viel deels samen met jullie ontstaans-geschiedenis, toch?

MS: "Na maandenlang opbouwen, opende onze eigen animatiestudio Holy Motion op de dag van van Rutte's eerste persconferentie. Aanvankelijk overwogen we dicht te gaan, maar we hadden 600 m2 voor zo'n vijftien mensen, dus we konden afstand nemen. We waren streng en leefden in twee bubbels: het bouwteam en het animatieteam. Natuurlijk, ook wij hebben vertragingen opgelopen, maar de covid-steun van het Fonds kon dat gelukkig opvangen. Anders hadden we het niet gered."

Hoe zag de productie er in de praktijk uit? Hoeveel animatoren waren er en hoeveel sets?

MS: "Op zeker moment werkten we met vijf animatoren op negen sets. Mascha en cameraman Peter Mansfelt pendelden ertussen, deden opbouw en begeleidden de animatoren. Voor mij als producent was het belangrijk om in de gaten te houden of Mascha overal controle over kon houden. Ik geloof enorm in haar talent, haar eigenheid en wat zij toevoegt als regisseur. Daarom is de keuze om met een klein team over een langere periode te werken bewust. Een goed teamgevoel was voor ons cruciaal, want waar je bij een live-actionfilm 33 draaidagen hebt, duurde dat bij ons 264 dagen. Mascha noemt zichzelf op de set een soort god. En dat is ze ook. Zij is -samen met Fiona- het inhoudelijke brein achter *Knor*, ik het financiële. Dat is onze belangrijkste basis."

Mascha, jij hebt als regisseur binnen elke regeling van het Filmfonds wel iets gedaan, toch? Onder meer met Kort!, Ultrakort en 'een mid-length' via Music Mayday. Zijn al die regelingen belangrijk geweest voor de aanloop naar je speelfilmdebuut?

MH: "Zeker, ik heb veel aan die regelingen gehad. Ik begon als autodidact, dus die stap naar speelfilm was best eng. Bij een speelfilm is dat fondstraject soms irritant lang gebleken, anderzijds kan je je verhaal heel goed ontwikkelen. Dat we met *Knor* een keer zijn teruggefloten heeft de film alleen maar verbeterd."

Wat zijn in jullie ogen onmisbare regelingen van het Filmfonds voor animatiefilms?

MS: "Sowieso zijn de korte film-regelingen belangrijk voor ons, dan hou je het tempo er een beetje in. Maar ook de mid-lengte biedt veel mogelijkheden en helpt ons als makers om dingen uit te proberen. We lopen er nu tegenaan dat we niet genoeg geld bij het Filmfonds kunnen aanvragen om deze lengte te maken, terwijl dat juist heel leuk is."

MH: "Het is voor makers inderdaad goed om aan het werk te blijven, we hebben bijvoorbeeld veel gehad aan die covidsteun waarmee we *Koning Worst* konden maken."

MS: "Ook zou ik willen pleiten voor meer geld voor de animatic-fase, het is toch de blauwdruk van je film. En als je met echte stemacteurs wilt werken is alleen een bijdrage van het Fonds niet toereikend."

Ik begon als autodidact, dus die stap naar speelfilm was best eng

Als Fonds hopen we dat project-subsidies óók een injectie zijn voor die prille, kleine animatie-industrie in Nederland. Hoe kijken jullie daar tegenaan?

MS: "Daar voelen wij ons ook heel verantwoordelijk voor. We willen talent aan ons blijven binden, maar hen tegelijkertijd laten meegroeien en laten ontwikkelen. Dat doen we ook door producties van anderen te faciliteren in onze studio. Holy Motion moet een plek zijn waar talent terecht kan en men de eerste schreden op stop-motion-vlak kan maken." ♦

Het gouden uur

Het jaar van Fortuyn

2 Production Incentive

De Production Incentive droeg succesvol bij aan de productie van kwalitatief hoogstaande bioscoopfilms, lange documentaires, animaties en series.

De stimuleringsmaatregel Netherlands Film Production Incentive is specifiek bedoeld om internationale samenwerking, professionaliteit en productieactiviteit in Nederland te stimuleren. Als onderdeel van het cultuurbeleid van het ministerie van OCW versterkt de regeling onze internationale concurrentiepositie als filmproductieland. De regeling bestaat uit een zogenaamde 'cash rebate', een teruggave van de vooraf bij ons ingediende en goedgekeurde productiekosten die aan Nederlandse bestedingen worden uitgegeven. Sinds 1 augustus 2022 is deze teruggave opgeschroefd van 30% tot 35%, rekening houdend met fair practice en verhoogde tarieven van crew, cast en faciliteiten.

De focus van de Netherlands Film Production Incentive ligt op speelfilms, lange documentaires en lange animatiefilms die primair bestemd zijn voor de bioscoop. Daarnaast richt een aparte subsidiemaatregel onder de Incentive-paraplu zich specifiek op de cash rebate van series in het hogere segment. Nederlandse (co)producties moeten kunnen concurreren binnen de context van het hedendaagse, internationaal niveau dat almaar hoger ligt, in het brede landschap van alle aanbieders. De budgetten voor Nederlandse (co)productieseries bleven historisch gezien altijd relatief laag, maar sinds de toevoeging

van deze regeling voor high-end series is overduidelijk gebleken dat de hogere ambities van makers en het verhoogde budget zich uitbetaald hebben in kwaliteit. Denk aan goed ontvangen drama-series als *Rampvlucht*, *Het gouden uur*, *Lampje* en *Het jaar van Fortuyn*.

Production Incentive speelfilms

Inmiddels is deze heldere financieringsstructuur, gericht op speelfilms en andere producties voor het grote doek, goed bekend binnen de sector. In meer dan de helft van de gevallen wordt Incentive hierbij gecombineerd met selectieve ondersteuning. De regeling is zeer succesvol gebleken om kwaliteit van eigen bodem te stimuleren en voegt waarde toe aan producties door bestedingen binnen de Nederlandse filmsector aan te moedigen.

Production Incentive high-end series

De pilot die in 2017 door het Filmfonds werd gestart en begin 2022 eindigde, heeft 64 producties opgeleverd. Sinds augustus 2022 heeft er een doorstart plaats kunnen vinden door middelen die beschikbaar gesteld zijn vanuit het herstelplan voor de cultuursector. Het ministerie van OCW stelde daarvoor 11,5 miljoen beschikbaar – die overigens bijna in zijn geheel besteed werd in het najaar van 2022. Een toezegging voor structurele financiering van de regeling

vanaf 2023 werd, tot groot genoegen van de sector, gedaan in november 2022, met een jaarlijks budget van 7,5 miljoen. Daarmee is de Incentive-regeling voor high-end series nu een structureel onderdeel van ons cultuurbeleid geworden. De doorstart van de Incentive regeling ging gepaard met een aanpassing in het reglement. Daarin wordt explicieter de nadruk gelegd op onafhankelijkheid van de producent en de productie – zowel in het geval bij de subsidieaanvraag voor een bioscoop-, als bij een hoogstaande serieproductie. Een vorm van cultuursubsidie als de Incentive mengt zich wat het Filmfonds betreft lastig met een grote, commerciële marktpartij, daarom moet de noodzaak voor financiering aantoonbaar aanwezig zijn.

Voorbeelden van Incentive-ondersteunde projecten in 2022 zijn de high-end serie *Styx*, een minoritaire co-productie met België, in samenwerking met de Nederlandse producent Hollands Licht; de high-end serie *Saïd en Anna*, een live action-serie voor de jeugd, met het Nederlandse Phanta Basta! als hoofdproducent en in samenwerking met co-productoren uit België en Duitsland. Ook een treffend voorbeeld is *Gorilla's*, een speelfilm in het kader van de Oversteek, een kleine debuutfilm die geproduceerd wordt door Keplerfilm. ♦

Ellen Hoffmann, Hoofd Incentive

Voorbeelden van producties die gebruik maken van de Film Production Incentive

Gorilla's

**Koji Nelissen,
producent Keplerfilm**

"*Gorilla's* is een speelfilm-debuut waar we als producent financiering voor kregen in het kader van de Oversteek- zowel voor ontwikkeling als realisering. Aansluitend dienden we ook een aanvraag in voor de Film Production Incentive. Deze stimuleringsregeling maakt het voor ons als producent mogelijk om te kiezen wat het best is voor de film, in plaats van waar de meeste financiering te halen is. Zo kunnen we dus meer leunen op een Nederlandse cast en crew. Voordat de Production Incentive bestond weken wij met projecten veelal uit naar België, Hongarije,

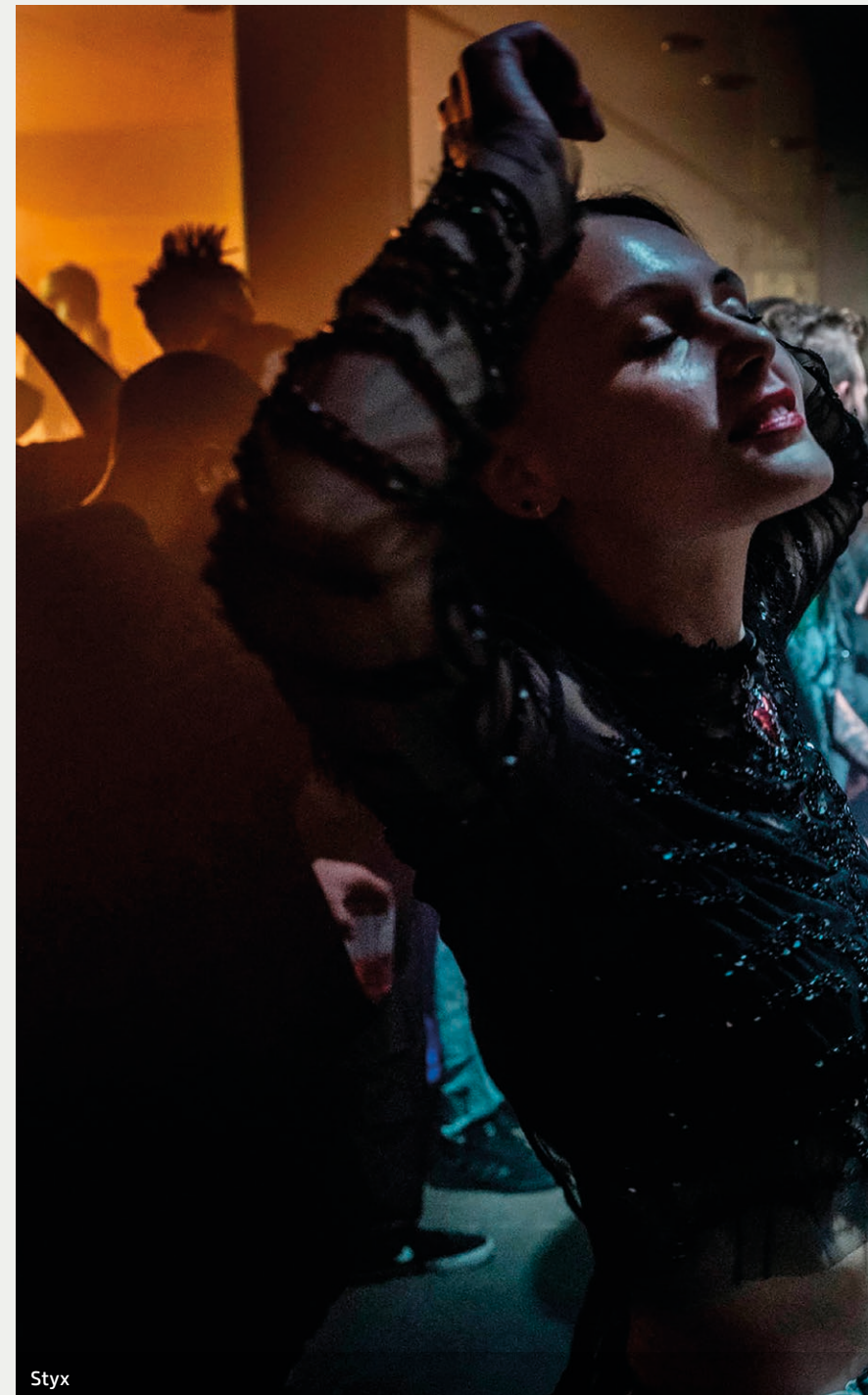
of een ander land waarin een soortgelijk systeem al bestond. De incentive geeft ons dus meer flexibiliteit en creatieve vrijheid over waar en met wie we de film draaien. Ook stimuleert het internationale samenwerking. En het is door de Incentive-regeling voor buitenlandse producenten financieel interessanter geworden om een Nederlandse partner aan te trekken. Voor die buitenlandse producent geldt nu namelijk ook de afweging waar men het beste talent kan vinden, in plaats van de meeste financiering. De Incentive heeft gezorgd voor een gelijkwaardiger speelveld voor Nederlandse producenten op de internationale markt." ♦

Said en Anna

**Harro van Staverden,
producent Pantha Basta!**

"*Said en Anna* is een 16-delige jeugdramaserie, geproduceerd voor de Nederlandse omroep EO, de Duitse omroep SWR en de Vlaamse omroep VRT. Ons internationale project is bijzonder en uniek omdat het een live-actionproductie betreft, voor de doelgroep van 4-7 jaar. Het programma-aanbod voor deze doelgroep bestaat doorgaans vooral uit animatieseries of lokaal gemaakte content met een relatief klein budget. Als initiatiefnemer en hoofdproducent kozen we bewust voor een internationale benadering, vanwege onze ambities qua omvang en bereik van de serie

én een grotere financiële slagkracht. De high-end series-pilot was net afgerond toen wij nog in de ontwikkelingsfase zaten, dus mikten we aanvankelijk op de Belgische Tax Shelter als laatste financieringsbron. We waren dolblij toen we hoorden dat de Nederlandse Production Incentive-regeling vanaf augustus 2022 definitief doorging. Zo konden we dit bedrag in Nederland uitgeven aan de cast, *heads of department* en faciliteiten. Zo wordt de Nederlandse signatuur behouden. Bijkomend voordeel is dat we minder geld kwijt zijn aan reis- en verblijfskosten. Deze bijdrage van de Film Production Incentive is dus van wezenlijk belang." ♦

Styx

Styx

Erwin Godschalk,
producent Hollands Licht

“De misdaadreeks *Styx* is een minoritaire co-productie met Eyeworks België (Peter Bouckaert, Gunter Schmid). Omdat wij eerder goed hadden samengewerkt aan *Red Light* (2020), mede gefinancierd door de Netherlands Production Incentive, besloten we opnieuw de handen ineen te slaan. Door zo’n samenwerking kan je in beide landen financiering aanvragen, de productie naar een kwalitatief hoger plan trekken en mikken op een groter en internationaler publiek. Omdat de Production Incentive voor high-end series aanvankelijk op de helling stond, zijn we als producent voor dit seizoen van *Styx* minoritair. Hopelijk kunnen we ervoor zorgen dat die verhouding in een tweede seizoen om zal slaan, nu de incentive-regeling high-end series in Nederland een vervolg krijgt. Als maker wil je natuurlijk kwalitatief iets bijzonders neerzetten mét behoud van eigenheid. Daarnaast raakt de kijker steeds meer gewend aan hoogwaardige series en daar is onder aan de streep gewoon geld voor nodig. Zonder deze incentiveregeling kunnen we niet op gelijk niveau meedoen met andere filmproductielanden en daarnaast stroomt er dan geld én werk weg uit Nederland.” ♦

2022 was een jaar van oogsten en samenwerken.

Talentontwikkeling

We kunnen terugblikken op een mooi oogstjaar. In de laatste ronde van Filmfonds Shorts werd veel autodidact talent geselecteerd en er is doorstroming ontstaan vanuit door het Fonds gesteunde talentontwikkelingstrajecten naar de reguliere regelingen van het Fonds. Een aantal aanstormende talenten brak in 2022 door met een debuutfilm dankzij een van de corona steunmaatregelen gericht op o.a. talentverbreding. Zo maakte Isis Cabolet musicalfilm *Diep in de Nacht* binnen de regeling Music Mayday en werd zij daarmee genomineerd voor een Gouden Kalf. En de uiteindelijke Gouden Kalf winnaar in de categorie Korte Film, *La Última Ascensión* van Kevin Osepa, heeft ondersteuning gekregen via de Korte Verbeelding. Ook werd de research & development-regeling Startsubsidie geïntroduceerd, voortkomend uit de coronasteunmaatregel Film Fast en Furious, met een speciale editie voor pas-afgestudeerden.

Het succesvolle effect van de Wildcards

In het kader van talentontwikkeling reikt het Filmfonds ieder jaar Wildcards uit aan jonge, talentvolle filmmakers die zijn afgestudeerd aan een film- of kunstacademie en hun eind-examenfilm naar het Fonds insturen. Met dit bedrag krijgen de winnaars de kans om een nieuwe documentaire, fictiefilm of animatiefilm te realiseren. Emma Branderhorst werd met haar derde film *Ma mère et Moi*, die zij maakte met een Wildcard, geselecteerd voor de Berlinale 2023. En Robert-Jan Koeyers, zag zijn Wildcard-film *It's Nice Here* in première gaan tijdens de 61ste Semaine de la Critique in Cannes en stond zelfs op de shortlist van de Oscars 2023.

Cypher Cinema: talentontwikkeling zonder verliezers

Cypher Cinema, een regeling voor de ontwikkeling en realisering van korte films gericht op autodidacte makers, werd afgerond met een heuse Cypher. Tijdens dit event in Zwolle presenteerden 12 makers aan elkaar hun filmplan waar ze tijdens het traject onder begeleiding van de talentenhubs in de regio hadden gewerkt. Uiteindelijk konden er vier projecten worden toegekend voor realisering. Ondanks de selectiemomenten is Cypher Cinema een regeling zonder echte verliezers. Daarmee bedoelen we dat het Filmfonds ook de makers van niet gehonoreerde projecten vervolgmogelijkheden wil bieden. Bijvoorbeeld door een afwijzing altijd te begeleiden met goede feedback en waar mogelijk met een doorverwijzing naar een talentontwikkelingstraject of andere ontwikkelmogelijkheid. Met als voornaamste doel de autodidacte makers op de kaart te zetten in de industrie en samen te groeien naar een meer diverse en inclusieve filmsector. Op die manier zijn er talenten geweest die een afwijzing kregen, maar vervolgens wel aansluiting vonden bij een andere regeling van het Filmfonds of een ander talentontwikkelingstraject.

Talent en de regio en over de grens

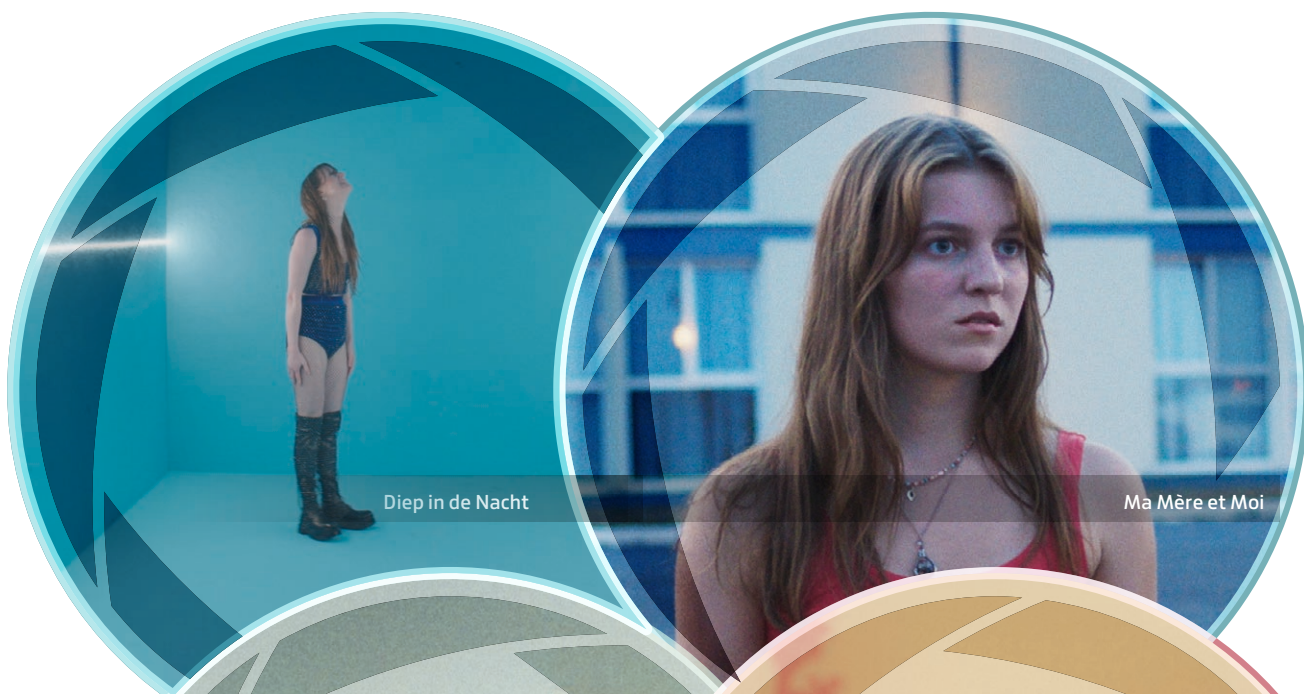
Het Filmfonds ondersteunt ook Screen Talent NL dat dit jaar werd gelanceerd in Heerlen. Via dit netwerk van regionale talent- en productiehubs in de Nederlandse filmsector is een eerste oproep gelanceerd voor Het Beloofde Land: een ontwikkel- en productietraject voor filmmakers door heel Nederland. In deze eerste (pilot)editie gaat

het specifiek om makers en/of verhalen die geworteld zijn in Limburg, Noord-Brabant, Drenthe, Friesland en Groningen. Met ondersteuning door middel van onder andere workshops en coaching zullen meerdere mid-length en korte films gemaakt worden. Ook merkten we dat makers ons loket voor trainingen goed weten te vinden. Het Fonds kreeg vooral veel aanvragen voor internationale trainingen. Ervaren producenten kunnen bijvoorbeeld via het internationale producentenprogramma ACE, dat mede door het Filmfonds gefinancierd wordt, in een internationale omgeving hun talent verder ontwikkelen.

De sector zet in op samenwerking

Met de steun aan verschillende ontwikkeltrajecten draagt het Fonds ook bij aan het creëren van een gezond ecosysteem voor film in Nederland. Zo zetten onder andere GreenLit, Generation Inclusion en New producers Academy vol in op samenwerking en uitwisseling tussen verschillende makers en disciplines. Ook bouwen ze aan een community van nieuwe, beginnende en regionale makers die de Nederlandse filmproductie willen verrijken. Dat is ook een belangrijke boodschap die in de vele voorlichtings-sessies, introductieseminars en digitale spreekuren van het Fonds wordt verteld: blijf je ontwikkelen, werk samen en klop voor ondersteuning aan bij het Filmfonds. ♦

Monique Ruinen, Projectmanager Talentontwikkeling & Filmactiviteiten en **Absaline Hehakaya**, Projectmanager Selective Funding

Diep in de Nacht

Ma Mère et Moi

La Última Ascensión

It's Nice Here

Cypher Cinema sluit jaar af met Makers Meeting

Begin december vond in de Tolhuistuin in Amsterdam het laatste evenement van de pilot-regeling Cypher Cinema plaats: de Makers Meeting. Zo'n 20 makers en 25 medemakers ontmoetten elkaar op initiatief van het Filmfonds voor een kruisbestuiving van ideeën en netwerkmogelijkheden. De makers met projecten in verschillende stadia van ontwikkeling kwamen uit landelijke (talentontwikkelings-) programma's zoals Generation Inclusion, Greenlit en de Cypher Cinema regeling voor autodidact filmmakers van het Filmfonds. De fellows van de New Producers Academy hadden deze middag een dubbelrol: zij deden mee als producenten die feedback gaven op projecten én als deelnemend producent met een project. De medemakers kwamen uit alle regionen van de filmsector, van prijswinnende editors, DoP's en scenaristen, tot sound designers via BuMa Stemra en creatieve, uitvoerende, gevestigde producenten. Het evenement bracht de verschillende initiatieven en professionals in de filmsector samen, creëerde draagvlak voor autodidact talent en verstevigde zo peer-to-peer relaties. ◆

Gendercijfers

Aandeel vrouwelijke producenten, regisseurs en scenaristen verbonden aan projecttoekenningen.

	Producent	Regisseur	Scenarist
2018	39,0%	39,6%	45,4%
2019	41,5%	37,2%	42,4%
2020	41,2%	36,7%	42,2%
2021	44,6%	42,2%	43,0%
2022	40,0%	40,9%	40,3%

2022 5 Non-binaire regisseurs

2022 5 Non-binaire scenaristen

Het aantal aanvragers dat zich identificeert als non-binair is vanaf 2022 geregistreerd, omdat dit mogelijk werd bij de aanvraag. Ten opzichte van eerdere rapportages zijn kleine afwijkingen met voorgaande jaren mogelijk. Bron: Nederlands Filmfonds

Budget naar projecten met vrouwelijke regisseur

Totaal aantal toekenningen realisering speelfilm, incentive en documentaire aan projecten met een vrouwelijke regisseur. Het betreft gemiddelden die grote variatie per categorie vertonen. Het aandeel vrouwen is het hoogst bij documentaire, maar de budgetten zijn daar lager. De budgetten zijn daarentegen het hoogst bij Cinescoop, maar hier waren geen toekenningen aan projecten van vrouwelijke regisseurs.. Bron: Nederlands Filmfonds

2018	36,2%
2019	28,0%
2020	28,8%
2021	31,6%
2022	24,0%
2022 aandeel non-binair	2,0%

	Budget toegewezen aan vrouwelijke regisseurs	Totaal budget
2018	€ 9.372.624	€ 25.891.961
2019	€ 11.713.868	€ 41.892.655
2020	€ 8.156.609	€ 28.333.250
2021	€ 11.721.958	€ 37.097.955
2022	€ 8.822.870	€ 36.790.652

Filmfonds en de regio

Het Caribisch deel van het Koninkrijk

Het Filmfonds heeft het afgelopen jaar actief geïnvesteerd in de filmindustrie en talentontwikkeling in het Caribisch deel van het Koninkrijk. In navolging van de BES-eilanden kunnen sinds 2021 ook de CAS-eilanden subsidie aanvragen bij het Filmfonds en worden er workshops georganiseerd voor makers uit het Caribisch gebied. In samenwerking met het Nederlands Film Festival werd er in 2022 een delegatie van filmmakers en producenten van de eilanden uitgenodigd voor netwerksessies en projectpresentaties tijdens het festival in september. Ook onderhoudt het Filmfonds nauw contact met de film commissi- oner op Curaçao. Gecombineerd met de doorverwijzingen van het PBC loket, dat samen met de rijkscultuurfondsen en het Prins Bernhard Cultuurfonds is opgezet, heeft dit geleid tot een toename van het aantal aanvragen uit de overzeese gebieden. Het betreft aanvragen voor korte films, documentaires en speelfilms en het gaat hierbij zowel om aanvragen waarbij de hoofdaanvrager uit het Caribisch gebied komt als aanvragen met medewerking van makers van de eilanden. Eind 2022 heeft het Fonds voor de eerste keer subsidie toegekend voor de realisering van een speelfilm uit Curaçao.

Filmfestivals door het hele land ondersteund

Het Filmfonds ondersteunde afgelopen jaar 22 filmfestivals door het hele land met een project-subsidie. Het zijn festivals die vaak van groot belang zijn voor de betreffende regio en een aanvulling bieden op het reguliere filmaanbod in Nederland. Door publiek en professionals bij elkaar te brengen, films te vertonen en debatten en masterclasses te programmeren, dragen ze ook actief bij aan talent- en kennisontwikkeling en aan de profilering van film in Nederland en in het buitenland.

Vanwege de lockdowns die duurden tot in februari werd het Internationaal Filmfestival Rotterdam nog als online editie gehouden. Gelukkig konden alle festivals sinds maart gewoon weer publiek ontvangen en activiteiten organiseren. Over het algemeen waren de bezoekersaantallen nog niet zo hoog als voor de coronacrisis. Maar het werd enorm gewaardeerd dat vertoningen weer in de bioscoop plaatsvonden en dat mensen elkaar weer fysiek konden ontmoeten. Dat gold zeker ook voor drie nationale festivals (Nederlands Film Festival, Cinekid en IDFA) die voor hun hoofdactiviteit vanuit de BIS worden gesteund maar in 2022 opnieuw een bijdrage kregen van het Fonds voor hun talent- en professionalsprogramma's.

Gesteunde filmactiviteiten

T Regionaal knooppunt talentontwikkeling

Fh Filmeducatiehub

F Filmfestival

B Broedplaats/talenthub

N Netwerkinstelling

Samenwerking

Lf Local film commission/office

Talentontwikkelingsmogelijkheden & filmactiviteiten in 2022

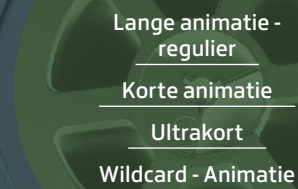
Fictie

Documentaire

Animatie

Experimenteel

Filmactiviteiten

Eenmalige Steunmaatregelen

4

In een vol en intens jaar voor de internationale filmsector heeft het Filmfonds kunnen bijdragen aan het versterken van de internationale positie van de Nederlandse film.

Internationalisering

Zichtbaarheid op internationale festivals

Afgelopen jaar was er in de internationale festivalwereld duidelijk een hernieuwde energie aanwezig. En dat terwijl het festivalseizoen stroef begon. Zo had de Berlinale nog te maken met beperkingen en was er geen coproductiemarkt. Gelukkig hadden we als Nederland wel een aantal successen te vieren in Berlijn. *Knor*, de stop-motionanimatiespeelfilm van Mascha Halberstad, werd geselecteerd als openingsfilm van Generation Kplus, de internationale kinderfilmcompetitie van de Berlinale. In dat programma werd Emma Branderhorst's korte film *Vlekkeloos* onderscheiden met een Kristallen Beer en kreeg Shamira Raphaëla een speciale vermelding voor haar documentaire *Shabu*.

Vanaf het festival in Cannes, dat traditiegetrouw in mei wordt gehouden, was alles weer 'back to business'. Ook op alle andere grote en voor Nederland belangrijke festivals zoals Venetië, Toronto en Annecy. De VR productie *Symbiosis*, die gefinancierd werd via Immerse\ Interact, het samenwerkingsproject met het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, had internationaal succes en zal in 2023 nog te zien zijn op het South by Southwest festival in Austin. Maar ook de aangrijpende documentaires *Myanmar Diaries* en *Dreaming Walls*, die financiering kregen via de regeling Realisering minoritaire coproductie, waren te zien op diverse internationale festivals en ontvingen meerdere prijzen. En dan was er natuurlijk de minoritaire coproductie met België *Close*, van Lukas Dhont, die al aan meer dan 100 landen werd verkocht, in Cannes werd bekroond met de Grand Prix en genomineerd is voor Beste Buitenlandse Film van de Oscars 2023. Wel merkten we dat de Nederlandse film internationaal flinke concurrentie ondervond. Dat kwam mede door het stuwmeer aan

internationale producties die tijdens de pandemie ontwikkeld werden en dit jaar op de markt kwamen. Daarbij zijn producenten en festivals ook scherper gaan selecteren uit het grote aanbod.

Minoritaire internationale coproducties

Het Filmfonds heeft dit jaar 79 aanvragen voor minoritaire coproducties gekregen, waarvan er 35 zijn toegekend. De commissie heeft ook dit jaar geselecteerd op basis van artistiek-inhoudelijke kwaliteit en de substantiële creatieve inbreng aan de productie vanuit Nederland. Het leeuwendeel van deze coproducties is Europees. Zo zijn er vier projecten met Frankrijk als majoritair hoofdland. Maar er zijn ook twee films geselecteerd met Zuid-Afrika en een met Indonesië, twee landen waar we de afgelopen jaren de banden mee hebben aangehaald. Binnen de samenwerkingen met het Vlaams Audiovisueel Fonds, Hubert Bals Fonds en IDFA Bertha Fund zijn er ook mooie coproducties geselecteerd. Eurimages, het Europese culturele fonds, kende dit jaar twee minoritaire Nederlandse coproducties toe.

Internationale samenwerking wereldwijd

Vanuit de Thuthuka regeling, een samenwerking met de Zuid-Afrikaanse National Film and Video Foundation, werd er dit jaar weer financiering toegekend aan vier projecten. Met deze subsidie kunnen de filmteams een scenario ontwikkelen voor een speelfilm, lange documentaire of animatiefilm die in coproductie tot stand komt. Om dit ontwikkelproces te ondersteunen werd er in juni, tijdens het Encounters festival in Kaapstad, een vierdaagse script-coaching workshop georganiseerd.

We zien dat co-development een goede start is voor de totstandkoming van internationale projecten. Mede daarom is het Fonds in november, tijdens IDFA, een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met het Norwegian Film Institute (NFI) om co-development van lange documentaires tussen Noorwegen en Nederland te stimuleren. Zowel met Suriname (zie kader) als Indonesië hebben we de banden afgelopen jaar nog steviger aangehaald. Zo nam het Filmfonds in september deel aan de Nederlandse culturele missie naar Indonesië onder leiding van staatssecretaris Gunay Uslu. Vervolgens werd in het najaar met de belangrijkste Indonesische ministeries en vertegenwoordigers uit de filmsector de wenselijkheid van een coproductieverdrag onderstreept. Dit zal in 2023 worden uitgewerkt. Binnen Europa onderhielden we warme banden met onze collega's in Vlaanderen en zochten we naar mogelijkheden om de samenwerking met Frankrijk verder te versterken. Daarvoor reisde het Fonds in november naar het Les Arcs festival om voorbereidingen te treffen voor volgende jaar wanneer Nederland daar gastland is.

New Dawn

Tijdens het Cannes filmfestival werd New Dawn gelanceerd. Dit internationale samenwerkingsverband stimuleert meer diversiteit in de internationale filmindustrie. Het productiefonds biedt financiering en

netwerkmogelijkheden aan filmmakers die doorgaans moeite hebben om hun project gefinancierd te krijgen. In september is ook Telefilm Canada ingestapt waarmee het initiatief nu door 10 fondsen wordt ondersteund. Het Filmfonds is verder. Voor de eerste indienronde in juni werden 51 aanvragen ontvangen waarvan vier speelfilms en twee documentaires konden worden gehonoreerd.

Steun aan Oekraïne

Toen Rusland eind februari Oekraïne binnenviel, kwamen ook filmmakers in beide landen onder druk te staan. Het Filmfonds ondersteunde het initiatief van de International Coalition for Filmmakers at Risk (ICFR) om financiële middelen te werven voor Oekraïense filmmakers in Oekraïne en filmmakers in Rusland en Wit-Rusland die zich tegen de oorlog uitspraken. Door aanvullende donaties van de internationale filmgemeenschap, filmprofessionals en filmorganisaties over de hele wereld kon in maart het "Noodfonds voor filmmakers" worden gestart. Inmiddels heeft dit fonds al honderden filmmakers kunnen ondersteunen. Het staat nog steeds open voor donaties. ♦

Ilse Ronteltap, Hoofd International

SEE NL

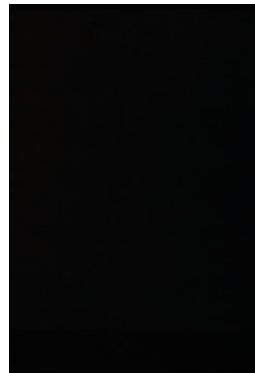
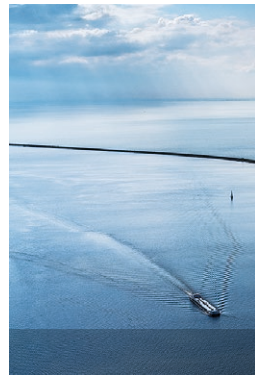
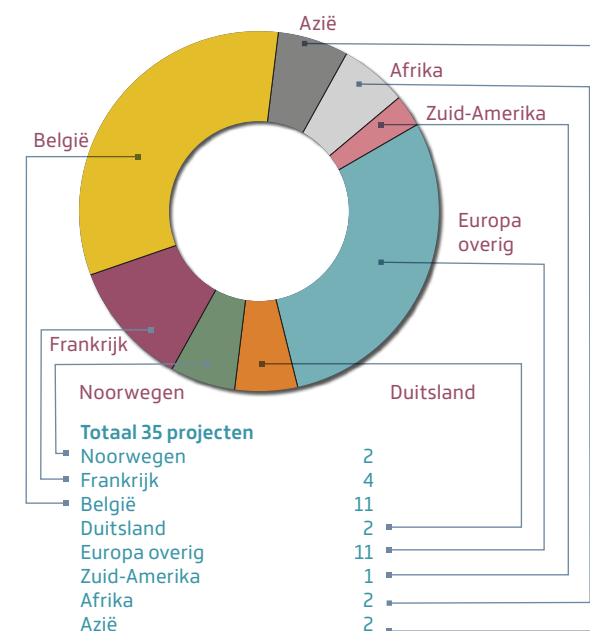
SEE NL, de samenwerking tussen het Filmfonds en Eye Filmmuseum, zet zich in voor de internationale promotie van de Nederlandse filmcultuur. De positie van SEE NL in het internationale landschap is in 2022 verder verstevigd. Het online platform [SEE-NL.COM] genereert internationaal aandacht voor de Nederlandse film en de beveiligde viewing room wordt intensief gebruikt door internationale programmeurs, sales agenten, journalisten en distributeurs.

Diverse door SEE NL gepromote producties gooiden hoge ogen op de festivals; naast de in de introductie genoemde titels bijvoorbeeld ook Bianca Stigters' documentaire *Three Minutes-a Lengthening*, de korte experimentele film *In Flow of Words*, van Eliane Esther Bots, en *Pink Moon*, het speelfilmdebuut van Floor van der Meulen. Bovendien werd een recordaantal Nederlandse films ingezonden voor de Oscars; waaronder *Narcosis*, van Martijn de Jong, *Knor*, van Mascha Halberstad, en *It's Nice in Here*, van Robert- Jonathan Koeyers.

Net als in 2021, organiseerde SEE NL i.s.m. het Erasmus Huis in Jakarta een groot aantal familie-filmvertoningen, in samenhang met de beleidslijn van de komende jaren om de banden met Indonesië te versterken. Ook werden diverse andere gecureerde focusprogramma's gepresenteerd in o.a. Brazilië, China, Frankrijk, Spanje en Polen.

www.see-nl.com

Hoofdlanden minoritaire co-producties 2022

Netherlands Film Commission

Als onderdeel van het Filmfonds, is de Netherlands Film Commission de nationale liaison tussen de Nederlandse creatieve media-industrie, buitenlandse producenten en productiebedrijven in Nederland. Met als belangrijkste taak het bij internationale filmproducenten onder de aandacht brengen van de Nederlandse filmindustrie en financiële regelingen van het Filmfonds.

In 2022 was het filmfestival in Cannes het eerste fysieke festival sinds de pandemie. SEE NL en de Film Commission, producenten en filmmakers bespraken filmprojecten en maakten afspraken. Via het research and exploration support programma werden onder meer de Sci-Fi comedy *The Squirrel*, een Fins-Nederlandse coproductie die gesitueerd wordt in Rotterdam, en de speelfilm *Jimpa*, een Australisch-Brits-Nederlandse coproductie die zich af gaat spelen binnen de LGBTQ+ gemeenschap van Amsterdam, naar Nederland gehaald. In het najaar werd de Nederlandse Virtual Production studio ReadySetStudio uitgenodigd om op coproductiemarkt Focus in Londen deel te nemen in de stand van de Netherlands Film Commission.

Eerder dit jaar werd de Netherlands Film Commissioner Bas van der Ree gekozen tot voorzitter van het Bestuur van de Association of Film Commissioners (Los Angeles). Als lid bezocht Van der Ree de AFCI netwerk en industry week in LA en de trainings- en netwerkweek 'duurzaamheid en diversiteit' in Bogotá.

foto: John Gundlach

A House in Jerusalem

Het Filmfonds en Suriname

Het Filmfonds is al enige tijd bezig om de banden met de filmsector in Suriname te versterken. Een rondetafelgesprek met Surinaamse en Nederlandse filmmakers en het Fonds concludeerde in 2021 dat er veel potentieel is voor samenwerking in film tussen Suriname – Nederland maar dat er lokaal veel infrastructuur ontbreekt: er is geen filmfonds en er zijn nauwelijks faciliteiten. Bovendien wordt er lokaal te weinig gemaakt om continuïteit in werk voor crewleden te garanderen.

In november van dit jaar reisde een delegatie van het Filmfonds samen met de Netherlands Film Commission naar Suriname. In samenwerking met Stichting The Back Lot vond daar de aftrap plaats van het project DocuLab '10 voor 50'. In het kader van 50 jaar onafhankelijkheid van Suriname in 2025, werden Surinaamse (aspirant) makers eerder dit jaar opgeroepen documentaire ideeën in te dienen die de brede afspiegeling van de Surinaamse samenleving en cultuur goed weergeven.

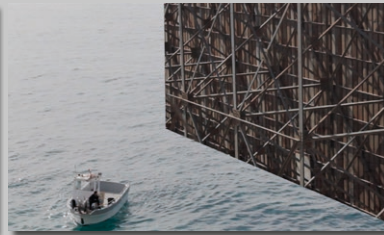
Een week lang konden 21 makers deelnemen aan documentaire workshops en pitch- en researchtrainingen van diverse Nederlandse professionals en

het Filmfonds. Uit deze groep makers worden begin 2023 10 makers geselecteerd, die hun filmplan onder begeleiding van coaches gaan realiseren tot documentaires van 50 minuten.

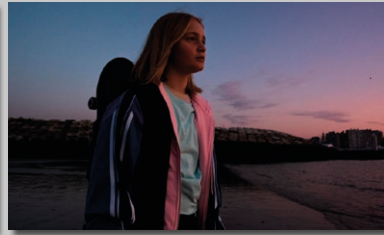
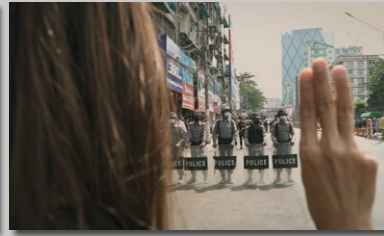
Naast de aftrap van '10 voor 50' werd er door de Netherlands Film Commission een presentatie gegeven aan de Surinaamse filmsector en gedelegeerden van de Surinaamse overheid over de mogelijkheden om een Suriname Film Office en Suriname Film Commission op te richten. Daarnaast organiseerde het Fonds een rondetafelgesprek op de Nederlandse Ambassade om verder te praten over de toekomst, professionalisering en mogelijke kansen voor de Surinaamse filmindustrie. Aan het einde van het bezoek volgde ook nog een ontmoeting met president Santokhi om het belang van de uitbreiding en professionalisering van de Surinaamse filmindustrie te bespreken.

Naast de aftrap van '10 voor 50' was het bezoek aan Suriname een goede gelegenheid om de Surinaamse filmsector in kaart te brengen en daarmee een bodem te leggen voor een mogelijke, duurzame samenwerking tussen beide landen in de toekomst.

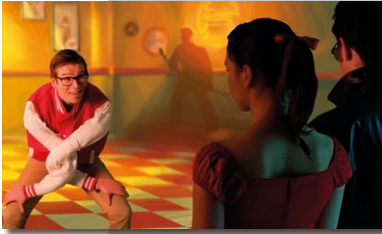

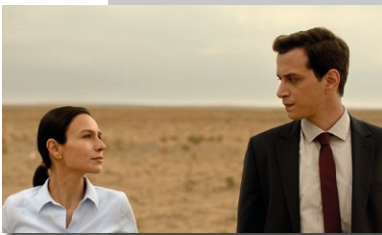
Berlijn

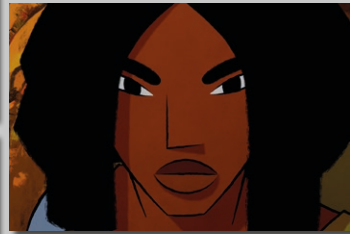
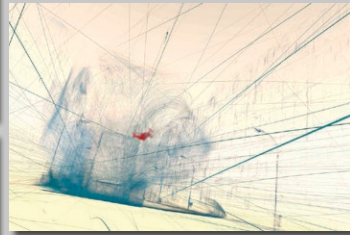
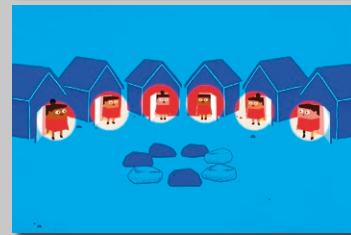
Clermont Ferrand

Cannes

Anney

Locarno

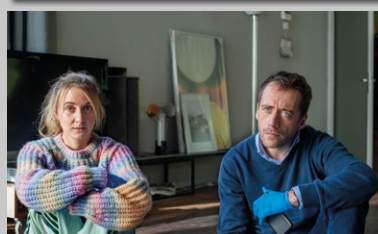
Toronto

Venetië

Tribeca

San Sebastian

Festival selecties*

Berlin International Film Festival

Dreaming Walls	Amélie van Elmbt/Maya Duverdier
Funkele	Nicole Jachmann
Gazing...Unseeing	Mohammed Abdelkarim
Gewalten	Constantin Hatz
Knor	Mascha Halberstad
Kumbuka	Petna Ndaliko Katondolo
Luce and the Rock	Britt Raes
Myanmar Diaries	Collective
Shabu	Shamira Raphaëla
Vlekkeloos	Emma Branderhorst
Zeevonk	Domien Huyghe

Annecy International Animated Film Festival

Barcode	Adriaan Lokman
Blind Willow, Sleeping Woman	Pierre Földes
Chase	Adriaan Lokman
Flow	Adriaan Lokman
Luce and the Rock	Britt Raes
Nayola	José Miguel Ribeiro
Silver Bird and Rainbow Fish	Lei Lei

Clermont-Ferrand International Short Film Festival

Golden Oldies	Daan Velsink/Joost Liewuwa
In Flow of Words	Eliane Esther Bots
Sao Paulo Open Wound	Elizabeth Rocha Salgado

Cannes Film Festival

Burning Days	Emin Alper
Close	Lukas Dhont
It's Nice in Here	Robert-Jonathan Koeyers
The Natural History of Destruction	Sergei Loznitsa
The Woodcutter Story	Mikko Myllylahti

Locarno Film Festival

Arnon pen nakrian tuayang	Sorayos Prapapan
I don't wanna dance	Flynn von Kleist
Mijn buurman Abdi	Douwe Dijkstra
Sihja : kapinaa ilmassa	Marja Pyykkö

Toronto International Film Festival

Blind Willow, Sleeping Woman	Pierre Földes
Daughter of Rage	Laura Baumeister de Montis

Tribeca Festival

Canceled	Teemong
Pink Moon	Floor van der Meulen

Venice International Film Festival

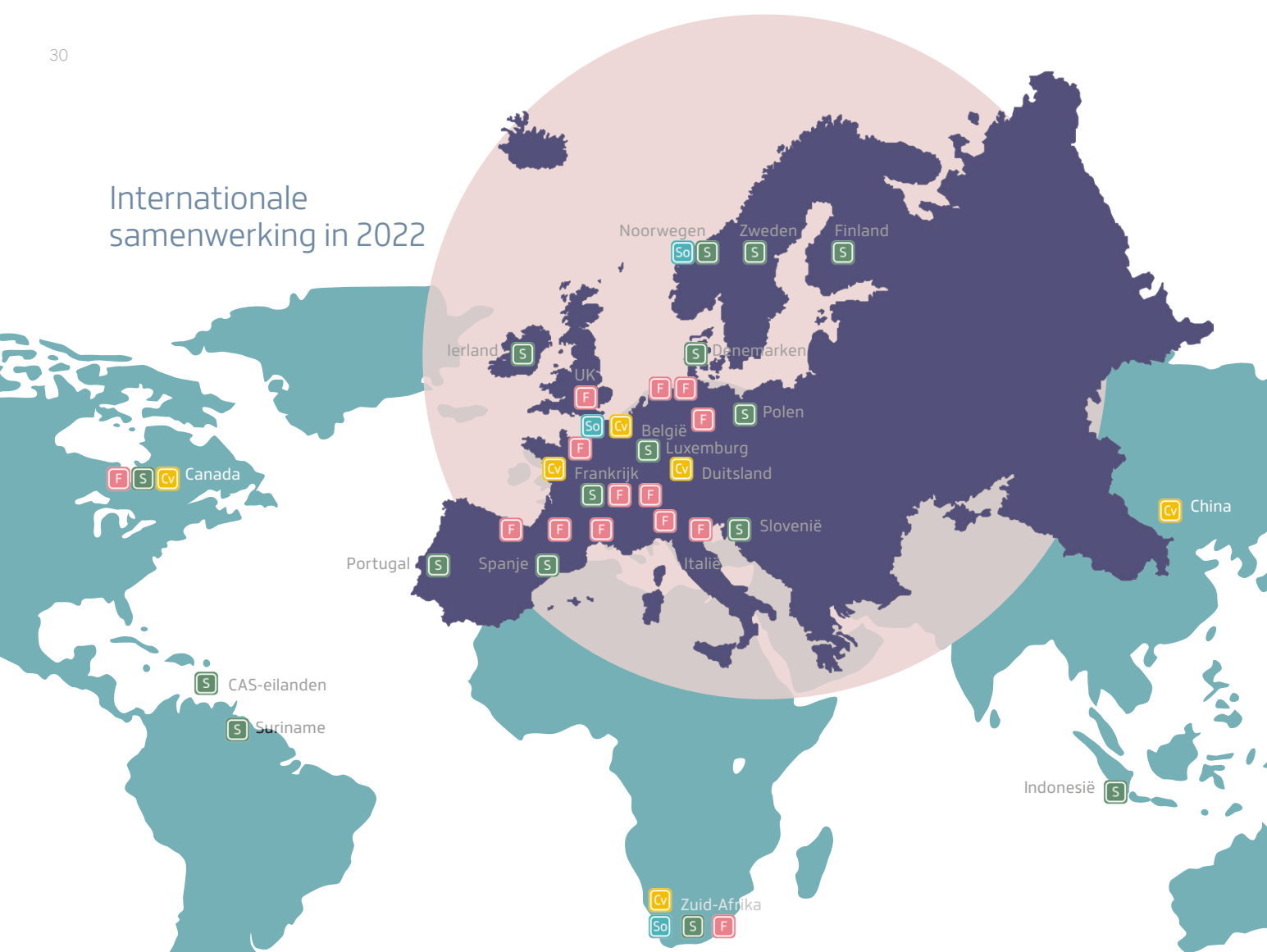
The Kiev Trial	Sergei Loznitsa
The Miracle Basket	Abner Preis
Queens	Yasmine Benkiran

San Sebastian International Film Festival

Daughter of Rage	Laura Baumeister de Montis
-------------------------	----------------------------

* Dit is een selectie van films die in 2022 geselecteerd werden voor diverse filmfestivals. Voor het totaaloverzicht van de selecties en prijzen, zie: Film Facts & Figures of the Netherlands. Bron: SEE NL

Internationale samenwerking in 2022

Coproductie Verdragen

Canada
Frankrijk
Duitsland
China
Zuid-Afrika
Franse gemeenschap van België

Samenwerkingsovereenkomsten

Noorwegen - Noors Filminstituut
Vlaanderen - Vlaams Audiovisueel Fonds
Zuid-Afrika - NFVF

Workshops | samenwerking

CAS-eilanden
Suriname
Indonesië
Zuid-Afrika
Frankrijk
Duitsland
Canada
Finland
België
Polen (ACE)
Luxemburg
Denemarken
Slovenië
Ierland
Zweden
Noorwegen
Portugal
Spanje (EAVE)

Aanwezigheid festivals | filmmarkten

Venice International Film Festival
Cannes Film Festival
Berlin International Film Festival
Annecy International Animated Film Festival
Toronto International Film Festival
Les Arcs Film Festival
Content London
London Focus
Production Finance Market London
Lille Series Mania
Encounters South African International
Documentary Festival
Cartoon Forum Toulouse
Nordmedia Emden
Explorer Konferenz Hamburg

Via het NFF + IBF Co-Production Scheme, een samenwerking tussen het Filmfonds en het IDFA Bertha Fund, worden internationale documentaires met een Nederlandse coproducent gefinancierd. Via het Nederlands Filmfonds + Hubert Bals Fonds Co-production Scheme worden minoritaire coproducties gefinancierd die eerder een bijdrage voor scriptontwikkeling hebben ontvangen van het Hubert Bals Fonds (HBF).

5

Het Filmfonds ondersteunde initiatieven ter versterking van de filmsector met bijdragen aan gerichte activiteiten.

Professionalisering

Uitdagingen voor de sector

De uitdagingen voor de filmsector in een sterk veranderend film- en medialandschap blijven talrijk, ook in 2022. De keten van productie, distributie en vertoning herstelde zich langzaam van de effecten van de coronacrisis. Tegelijkertijd nam de concurrentie toe, was er blijvende onzekerheid over traditionele vormen van financiering en uitbreng, en stond de onafhankelijkheid van makers en hun werk in toenemende mate onder druk. Dat opnieuw een oorlog op het Europese continent uitbrak, had niet alleen desastreuze gevolgen voor de bevolking van de Oekraïne en de stabiliteit in de regio. De internationale crisis en torenhoge inflatie trof ook filmmakers.

Onder die moeilijke omstandigheden zocht de filmsector naar nieuwe wegen om de industrie verder te professionaliseren. De bereidheid om de knelpunten in de arbeidsmarkt via ketentafels met elkaar te bespreken, gecoördineerd door Platform ACCT, is daar een voorbeeld van. Daarnaast trok de sector eensgezind op om via een wettelijk verkankerde investeringsverplichting de economische circulariteit in de keten te versterken. In het najaar zijn de verenigingen van producenten, distributeurs en bioscoopexploitanten tot overeenstemming gekomen over een herziene regeling voor brede publieksfilms via het Abraham Tuschinski Fonds. En het is hoopgevend dat met extra middelen van het Ministerie van OCW, vooruitgang werd geboekt met het speelfilmconvenant tussen producenten en de Nederlandse Publieke Omroep. Ook het Fonds vroeg beleidsmatig aandacht voor deze onderwerpen en sloot waar nodig aan bij de dialoog. Met nationale en internationale partners werd bovendien het gesprek voortgezet over economische circulariteit, de onafhankelijkheid van makers en een gezond ecosysteem voor productie en financiering.

Gerichte bijdragen aan professionalisering

Het Filmfonds ondersteunde initiatieven ter versterking van de filmsector met bijdragen aan gerichte activiteiten. Zo heeft het Fonds besloten alle skills- en talentontwikkelingsprogramma's van ontwikkelinstelling FilmForward te ondersteunen tot en met 2024, het einde van de huidige beleidsperiode. In afstemming met de sector werden er concrete vervolgstappen gezet ter verduurzaming van de filmsector (zie kader). Via de New Producers Academie en regionale broedplaatsen werd ruimte geboden aan nieuw talent om professioneel door te stromen. Met bijdragen van de andere rijkscultuurfondsen en het ministerie werd de steun aan Mores.online, het meldpunt ongewenste omgangsvormen van de Nederlandse culturele en creatieve sector, voortgezet.

Fair practice en creatieve vrijheid gaan hand in hand

Met de overheveling van de filmmiddelen voor speelfilm van het ministerie van OCW naar het Filmfonds, zijn ook de fondsbijdragen voor speelfilm verhoogd. In overgang naar 2023 verhoogde het Fonds, in het kader van fair practice, de bijdragen in de volle breedte van filmproducties en filmfestivals, kon het Incentivepercentage voor films en series stijgen naar 35% en investeerden we meer dan ooit in de ontwikkeling van filmproducties. Daarmee hoopt het Fonds makers voldoende financiële armslag te geven om optimaal gebruik te maken van de creatieve ruimte die zij nodig hebben om in volledige vrijheid de hoogst mogelijke kwaliteit na te streven.

Onafhankelijkheid van makers en producties

Vanuit de culturele opdracht om bij te dragen aan een gezond ecosysteem staat de onafhankelijkheid van zowel aanvragers als filmproducties,

series of filmactiviteiten centraal bij het Fonds. Daarom werden de reglementen van het Filmfonds aangepast met bepalingen waarbij de creatieve en zakelijke beslissingsbevoegdheid en autonomie ten aanzien van inhoud en productie helder afgebakend worden en makers mogelijkheden voor vertoning en exploitatie behouden.

Het Filmfonds is geen partij in de afspraken die in de markt gemaakt worden, maar was de sector het afgelopen jaar wel tot steun wat betreft de versterking van hun onafhankelijke positie. De steun voor high-end series via de Film Production Incentive is voortgezet en het budget van de regeling verhoogd (zie hfst. 2). De Garantieregeling Pandemie biedt sinds 2020 financiële zekerheid ter dekking van onverzekerbare meerkosten. In samenwerking met Cultuur+Ondernemen werd die mogelijkheid afgelopen jaar verbreed naar andere audiovisuele producties.

Slatefunding voor scenario-ontwikkeling bood producenten de ruimte voor het maken van eigen keuzes in de ontwikkelingsfase. Daarnaast zette het Fonds de startsubsidies (R&D) voor regisseurs en scenaristen door. Dit blijkt een onmisbare steun voor de vroegste fase van creatieve proces te zijn. Makers kunnen daarmee de basis leggen voor hun eigen werk met oog op het behoud van intellectueel eigendom. Omdat het cultureel ondernemerschap vooral gebaat is bij betere afspraken binnen de sector zelf, bleef het Fonds in gesprek over het systeem van revolverende fondsbijdragen dat goed functioneert voor herinvesteringen en rechthebbers bij brede publieksfilms maar minder voor kleinere titels. ♦

George van Breemen, Zakelijk directeur

Verduurzaming van de filmsector

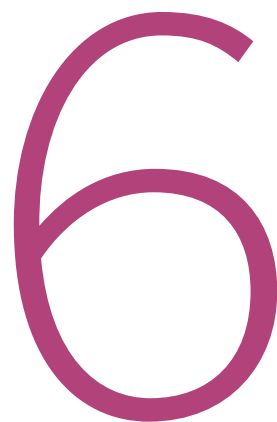
De noodzaak om duurzamer te produceren wordt steeds sterker gevoeld. Vanuit de sector zelf kwamen al eerder door het Filmfonds gefinancierde initiatieven van stichting Green Film Making en recenter stichting Film for Future die duurzaam filmen en het delen van kennis onder makers stimuleren. Maar ook worden steeds meer films duurzaam en klimaatneutraal geproduceerd, met *Narcosis* en *Nummer achttien* als meest recente voorbeelden. Beide films werden door het Fonds ondersteund.

Onderzoek laat zien dat de CO₂-impact van een filmproductie groot kan zijn. De Universiteit Utrecht onderzocht tussen 2021 en 2022 in opdracht van het Filmfonds onder meer de uitstoot van enkele kleinere en grotere filmprojecten in Nederland. Deze varieerde van 17 tot 145 ton CO₂, met transport als een van de grootste bronnen van uitstoot. Cijfers uit het Verenigd Koninkrijk en Verenigde Staten laten zien dat de uitstoot van een grote tentpole filmproductie zelfs kan oplopen tot boven de

3.000 ton CO₂. Ter vergelijking, een gemiddeld Nederlands huishouden stoot jaarlijks zo'n 19 ton aan CO₂ uit. Werk aan de winkel dus.

Terwijl op de klimaattop in Egypte aan wereldwijde afspraken werd gewerkt, schoof daarom op 18 november in Amsterdam een brede afvaardiging van de film- en AV-sector aan voor een rondetafelgesprek, georganiseerd door het Filmfonds en de beroepsverenigingen NAPA, NCP en DPA. Tijdens deze bijeenkomst werd rond drie speerpunten over verduurzaming van de film- en AV-sector gesproken: het vergroten van het draagvlak binnen de gehele sector; het vergroten en toegankelijk maken van kennis en expertise; en het realiseren van helderheid in kosten en financiering. Het draagvlak en enthousiasme hiervoor bleek groot onder de aanwezigen. Het Filmfonds nam de belangrijkste conclusies mee in de uitwerking van een duurzaamheidsstrategie voor de regelingen en eigen organisatie die in 2023 zal worden geïntroduceerd.

Het Filmfonds gaf in brede zin ruimte aan vormexperimenten, creatieve vrijheid en eigenzinnige invalshoeken.

Vernieuwing

Onder de paraplu van Selective Funding ondersteunen wij de ontwikkeling van veelzijdig talent. Daaronder valt bijvoorbeeld het stimuleren van de persoonlijke handtekening van nieuwe makers én makers die verder zijn maar een vernieuwende stap willen zetten in hun ontwikkeling. Juist omdat niet alleen traditionele filmmakers zich melden, maar ook beeldend kunstenaars en autodidacte filmmakers, werken we met verschillende regelingen die het artistieke experiment omarmen en aanmoedigen.

Ecosysteem voor het creatieve experiment

In het kader van De Verbeelding, een samenwerking met het Mondriaan Fonds, zijn in 2022 drie realiseringstoekenningen gedaan waarbij kunstenaars een bioscoopfilm kunnen maken. Het zijn drie urgente, interessante projecten die een mooie, diverse mix vormen. Zo werden beeldend kunstenaars Jeroen Kooijmans voor *Love-22-Love* en Gabriel Lester met *A ringing in the ears* ondersteund. En videokunstenaar Sara Rajaei kreeg een bijdrage voor *Headless Trees*, een belangrijk verhaal over de Iraanse diaspora. Interessant is dat Rajaei, binnen de regeling Onderzoek & Experiment, daarnaast de verwante kunstinstallatie *City of Poets* ontwikkelde en realiseert. Zo kunnen kunstenaars meerdere uitingen geven aan hun filmische ideeën.

Dat gebeurde ook met *Footsteps*, het nieuwe werk van Fiona Tan. Dit werk was als installatie te zien in haar solo-expositie in Eye in 2022 en werd als feature film *Dearest Fiona* geselecteerd voor de Panorama-sectie van de Berlinale 2023. Bijzonder is dat Tan de film, met behulp van een realiseringbijdrage van het Filmfonds, zelf heeft geproduceerd en ontwikkeld. Het illustreert de mogelijkheden en vrijheid die binnen deze regeling aan makers wordt geboden.

Diezelfde creatieve vrijheid staat centraal in de regelingen rondom immersief en interactief werk. Abner Preis ontving een ontwikkelingsbijdrage vanuit Immerse\Interact voor zijn VR-productie *The Miracle Basket*, waarna hij prototypes heeft geëxposeerd tijdens het Medialab van Cinekid en bij Doclab van IDFA. Vervolgens ontving hij een realiseringbijdrage en werd het project geselecteerd voor het filmfestival in Venetië én aangekocht door Museum Arnhem met een bijdrage vanuit het Mondriaan Fonds. De ontwikkeling en reis van een productie als *The Miracle Basket* laat zien hoeveel verschillende spelers er nodig zijn om zo'n fantastisch werk van een getalenteerde maker te realiseren en te exposeren voor een breed publiek. Daar is een gezond en gevarieerd ecosysteem voor nodig. Hier zullen we ons de komende jaren met de andere cultuurfondsen voor blijven inzetten. Daarbij worden we scherp gehouden door een veelzijdige sector, continueren we de Immerse\Interact XL-regeling en stimuleren we aanvullend onderzoek om in kaart te krijgen waar hiaten zijn. ♦

Absaline Hehakaya, Projectmanager Selective Funding

Kort en divers

Een maker kan veel laten zien in twee minuten en vijftien seconden. Zo bleek uit de selectie Ultrakorte animatiefilms van 2022. Sowieso is korte film bij uitstek de plek waar een filmmaker nieuwe stappen kan zetten en dingen uit kan proberen. Daarom staat de regeling Filmfonds Shorts sinds dit jaar, naast net afgestudeerde talenten, ook open voor gevestigde makers die een vernieuwing van hun eigen handschrift willen inzetten. In 2022 werden 20 makers vanuit de regeling Filmfonds Shorts ondersteund, waaronder gevierd scenarist en actrice, nu debuterend regisseur, Marnie Blok met *Shamed into Silence*, een bijzonder urgent verhaal over trauma en stilzwijgen. Maar ook de film *Roba Alma*, van Elizabeth Francisco, die in 2021 ontwikkeld werd binnen de regeling Cypher Cinema en in 2022 realiseringsteun ontving vanuit Filmfonds Shorts. Dit filmproject speelt zich af in de Boca Samí-gemeenschap op Curaçao. De productie werd ook volledig op het eiland ontwikkeld en geproduceerd door Sulin Passial met haar productiebedrijf Pantalla Chica Productions.

Focus op vernieuwing

Dancing with Dead Animals
[Maarten Isaäk de Heer]

De Openbaring
[Christ Mitchell]

Footsteps [Fiona Tan]

The Miracle Basket
[Abner Preis]

Femi
[Dwight Fagbamila]

Porte Bagage [Abdelkarim El Fassi]

Call Me Agnes [Daniel Donato]

Pijn
[Guido Coppis]

Alice [Jan Verdijk]

Next Space Rebels [Floris Kaayk]

Shamed-into-silence
[Marnie Blok]

Inhumaan
[Nils Vleugels]

Low Budget wordt Caleidoscoop

Ook binnen de lange speelfilm is er ruimte voor lef, eigenzinnigheid en vernieuwing. Met twee mooie premièrefilms, drie ontwikkelingstoekenningen en vier realiseringstoekenningen, is 2022 een prachtig jaar geweest voor de Low Budget regeling. Dwight Fagbamila debuteerde op het Nederlands Film Festival met het bijzondere magisch-realistische vaderschapsdrama *Femi*, waarna hoofdrolspeler Yannick Josefzoon geselecteerd werd als Shooting Star voor de Berlinale 2023. In corona-thriller *De openbaring*, lukte het Chris Mitchell om de bizarre realiteit van de pandemie samen te brengen met de intieme werkelijkheid van een psychose. De film werd terecht door genrefans omarmd. *ALLEENOVERLEVEN*, van Herbert Alfonso, *De excuses van een boze witte man*, van Victoria Warmerdam, en *Kain*, van Gabriel Bauer, ontvingen een ontwikkelingsbijdrage. Speelfilm-documentaire-musical crossover *Call me Agnes*, van Daniel Donato, en psychologisch zwangerschapsdrama met horrorelementen *Alice*, van Jan Verdijk, ontvingen een realiseringbijdrage, net als Stijn Bouma's *Oostvaarders* en *Porte Bagage*, van Abdelkarim El-Fassi. *Oostvaarders* gaat over de gevolgen van de toeslagenaffaire en in *Porte Bagage* reist een Nederlands-Marokkaanse familie met de dementerende pater familias naar Marokko. Vanaf januari 2023 gaat Low Budget over in de regeling Caleidoscoop met ruimere budgetten en wordt ook toegankelijk voor documentaire projecten met een grensverleggende aanpak.

Interview

Vrienden met hun eigen droomdebuut

2022 was hét jaar van **Kevin Osepa** (1994) en **Robert-Jonathan Koeyers** (1992). Osepa won met zijn korte film *La Última Ascensión*, gerealiseerd binnen de sregeling de Korte Verbeelding, een Gouden Kalf. Koeyers' film *It's Nice in Here*, gerealiseerd met een Wildcard, werd geselecteerd voor Cannes én kwam terecht op de shortlist van de Oscars 2023 in de categorie beste korte animatiefilm. Beide makers hebben Curaçaose roots en gingen naar de kunstacademie, respectievelijk naar de opleiding fotografie en animatie. Absaline Hehakaya, projectmanager Selective Funding, vraagt hoe zij hun eerste, succesvolle stappen in de filmsector en hun samenwerking met het Filmfonds hebben ervaren.

La Última Ascensión is een kort, zintuigelijk drama over een visser op Curaçao, wiens leven verandert als hij een mysterieuze man ontmoet. Onder meer post-kolonialisme en de Afro-Caribische identiteit zijn thema's die Kevin Osepa in zijn film voor het voetlicht wil brengen. Osepa: "Tijdens het filmen wilde ik de magie van het eiland laten gebeuren. Ik gebruik vaak Afro-Caribische rituelen in mijn werk, vanuit respect voor mijn voorouders en waar ik vandaan kom."

It's Nice in Here is een animatiefilm gezien en verteld door de ogen van een jong, Zwart meisje en een overwerkte politieagent. Ze blijken allebei totaal verschillende herinneringen te hebben aan hetzelfde choquerende, levensveranderende moment. Koeyers: "De film gaat over politiegeweld, maar ook wat het voor mij en andere mensen betekent om Zwart te zijn. Deze titel verwijst dan ook naar mijn lichaam en lichamen die op mij lijken."

Absaline Hehakaya: Jullie hebben beiden een bijzondere, eigen film gemaakt waarin jullie de mogelijkheden van het medium verkenden. Koeyers met zijn afstudeerfilm en Osepa als 'autodidact'. Hoe hebben jullie het pad van kunstenaar naar filmmaker ervaren?

Robert-Jonathan Koeyers: "Mijn enige levensdoel was regisseur worden. Nadat ik op mijn 19de werd afgewezen bij de Filmacademie ben ik zelf maar gewoon veel gaan maken, fotograferen, schrijven, musiceren en gaan werken met animatie. Vooral dat laatste beviel me. Ik had er geen team of groot budget voor nodig: zolang ik een wereld kon visualiseren en tekenen, kon ik mijn verhaal vertellen. Uiteindelijk werd ik toegelaten op de Willem de Kooning Academie, richting animatie. Daar leerde ik wat ik belangrijk vond in film wat betreft verhalen, thema's en personages en leerde ik experimenteren met verschillende vertelvormen. Soms is hybride de beste vorm om te vertellen wat je moet vertellen." »

A close-up portrait of Robert-Jonathan Koeyers, a man with dark, curly hair and a beard, looking slightly to the right. He is wearing a purple button-down shirt over a white t-shirt. The background is a soft, out-of-focus mix of purple and teal colors.

Robert-Jonathan Koeyers:
De Wildcard was een
life changing gebeurtenis
en het gaf me die extra
push en bevestiging.

Kevin Osepa: “Ik hield me al vroeg bezig met theater, fotografie en filmmaken, maar ben uiteindelijk aangenomen voor fotografie op de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Binnen die toch voornamelijk op documentairefotografie gerichte opleiding, creëerde ik vooral fictieve personages en verhalen. Ik kreeg daar de feedback dat mijn foto’s heel cinematografisch waren en ik had zelf ook het gevoel dat mijn foto’s moesten bewegen en zelfs dat er geluid bij hoorde. Ook al omdat mijn werk vaak uit sequenties of series bestond. Zo proefde ik een beetje wat film kan zijn. Al zag ik mijn eerste korte film *Watamula*, in opdracht van het Tropenmuseum, vooral als kunstwerk, omdat het als loop te zien was in een tentoonstellingssetting. Pas toen ik meedeed met het Nederlands Film Festival (NFF) zag ik mezelf voor het eerst als filmmaker. Dat heeft dus lang geduurd, ook omdat ik nooit traditionele scripts had geschreven, maar verhalen ontwikkelde vanuit gesprekken, schetsen en improvisatie.”

Jullie zijn met jullie films allebei op een andere manier bij het Fonds gekomen. Wat heeft dat voor jou mogelijk gemaakt, Robert-Jonathan?

Koeyers: “Ik zag het winnen van die Wildcard totaal niet aankomen, vooral omdat ik afstudeerde met een hybride film die vooral uit animatie, maar deels ook uit documentaire beelden en archiefmateriaal bestond. Ik wist destijds niet waaronder ik zo’n project moest indienen. Toen ik die Wildcard won, kon ik de film, waar ik al een aantal jaar in mijn hoofd mee rondliep en tijdens mijn afstudeerperiode volop research voor had gedaan, eindelijk realiseren. De Wildcard was een life changing gebeurtenis en het gaf me die extra push en bevestiging.”

Kevin, jij had je aangemeld voor Generation Inclusion, een talentontwikkelingstraject van Rose Stories dat financieel ondersteund wordt door het Fonds. En je kon aan de slag onder de Korte Verbeelding – een fondsregeling voor korte films, in samenwerking met het Mondriaan Fonds.

Osepa: “Ik zag mijn filmwerk vooral als kunst. Tot iemand voorstelde om *Watamula* naar het NFF te sturen, deze werd geselecteerd en genomineerd voor de Gouden Kalveren voor Beste Debuut en Beste Korte Film. Tijdens het festival leerde ik

It's Nice in Here

mensen uit de filmindustrie kennen en ontdekte ik het belang van samenwerken binnen het traditionele filmmaken. Deelname aan Generation Inclusion betekende dat ik ook andere makers leerde kennen die niet direct filmmakers zijn, of schrijvers die ‘de oversteek’ wilden maken bijvoorbeeld. We stonden allemaal op datzelfde punt. We leerden samen mensen uit de industrie kennen, ontdekten de werking van omroepen en fondsen en zagen hoe het traditionele traject en de financiering ervan kan verlopen. En hoe je je daar als maker binnen wilt bewegen. Er zijn toch verschillende routes. Het was ideaal om dat met mensen te doen die ook geen filmacademie hebben gedaan. Wat ik mooi vind aan de Korte Verbeelding is dat beide fondsen ruimte creëren in disciplines waarin ik me bevind. Die kruisbestuiving vind ik mooi. Ik wil mezelf nu ook profileren als filmmaker, maar ik wil tegelijkertijd niet loslaten dat ik een kunstenaar ben. Hoewel film ook kunst kan zijn, zijn het toch andere processen en werelden.”

Robert-Jonathan, hoe heb jij dat ‘interbellum’ van het afstuderen aan de academie met een Wildcard, naar geselecteerd worden voor Cannes en de shortlist van de Oscars ervaren? Hoe heb jij daarin de industrie leren kennen?

Koeyers: “Ik herken me in Kevins verhaal, want het Filmfonds was voor mij eerst ook een enigma. Het voelde iets te ver weg, ook al kwam Jolijn van Rees al eens langs op de academie om erover te vertellen. >>

Maar zodra ik die Wildcard won voelde dat als een soort tweede academie. Ineens heb je budget, ineens werk je met een producent, leer je hoe het Filmfonds werkt en heb je gesprekken met consultants. Ik heb zoveel gehad aan dat hele proces. Ook de vrijheid die je krijgt met een Wildcard om te maken wat je wil maken was voor mij erg belangrijk. En hoewel de selectie in Cannes en die shortlist voor de Oscars onvoorstelbare ervaringen waren, was dit nooit mijn uiteindelijke doel. Maken wat ik moest maken, vertellen wat ik moest vertellen; dat was het doel.”

Voor al die cinematografische vormen waarin je een verhaal kunt vertellen maakt het Fonds ruimte, of dat nu O&E, Filmfonds Shorts of de (Korte) Verbeelding is. Makers denken soms dat hun filmplan zo experimenteel is dat er geen regeling voor bestaat. Dan gaan we in dialoog. Soms heb je iemand nodig die zegt, jawel hoor: je kunt aanvragen. Hebben jullie dat ook zo ervaren?

Osepa: “Nu weet ik: fondsen zijn er juist om jou op weg te helpen. Wat ik mooi vind aan een regeling als de Korte Verbeelding, is dat het een soort spoedopleiding is. Het is heel belangrijk dat dit soort regelingen bestaan. Ik heb er veel geleerd over het begin van de aanvraag tot aan het realiseren van de film. Ook met behulp van Smart House-producent Danielle Guirguis trouwens, die kritisch was en me ruimte gaf om te groeien.”

Koeyers: “Ik heb hetzelfde. Ongeacht of mijn volgende film een animatiefilm of documentaire gaat worden, voelt het nu een stuk makkelijker om naar het Fonds te gaan, om een plan in te dienen. Het is gewoon wat concreter geworden, zeker nu ik erover nadenk om een speelfilm te maken.”

Osepa: “Ik *manifest* ook een speelfilm.”

Hehakaya: “Jullie zouden denk ik allebei kunnen aankloppen bij Caleidoscoop, de opvolger van de Low-Budget-regeling. Daarin wordt het kleurrijke vormexperiment voor de bioscoopfilm, of dat nu fictie, hybride of documentair is, aangemoedigd. Dus, let's go!” ♦

Kevin Osepa:
Ik wil mezelf profileren
als filmmaker, maar ik
wil tegelijkertijd
niet loslaten dat ik
een kunstenaar ben.

7

Samen met vertoners en distributeurs werkte het Filmfonds hard om het marktaandeel van de Nederlandse film te vergroten.

Zichtbaarheid

Als Fonds ondersteunden we vertoners en distributeurs in 2022 op verschillende manieren, bijvoorbeeld met de steunmaatregelen Full Circle Distributieregeling (zie kader) en Full Circle Vertoningsregeling, die we in 2021 in het leven riepen - evenals de steunmaatregel Hernieuwde uitbreng. Distributeurs hadden immers al geld uitgegeven aan allerhande promotie- en marketinguitingen voor de uitbreng van Nederlandse films toen onverwachte lockdowns begin 2022 opnieuw voor bioscoopsluittingen zorgden. Met de regeling Hernieuwde uitbreng konden we distributeurs financieel ondersteunen om die campagnes op een later moment opnieuw op te starten én ondersteunden we tegelijkertijd de Nederlandse films zelf. De distributeur van de documentaire *Silence of the Tides* kon zo bijvoorbeeld opnieuw en succesvol de campagne opstarten.

Meer zichtbaarheid voor de Nederlandse films

Via de Full Circle Vertoningsregeling werden filmtheaters en bioscopen 'beloond' voor het (ruimer) programmeren van fondsgesteunde Nederlandse films, zodat deze beter konden concurreren met internationale filmtitels. Deze vertoningsregeling werd in 2021 opgetuigd als steunmaatregel en kon met de steunmiddelen worden doorgetrokken tot en met augustus 2022. Vertoners waren overwegend positief over de regeling, maar het bleek in de praktijk lastig meetbaar of deze een positieve invloed had op de marktpositie van met name kwetsbare Nederlandse films.

Met een verruiming van de regeling Bioscoopuitbreng internationale arthousefilms en documentaires in Nederland probeerden we, door het beschikbaar stellen van meer projectsubsidies, internationale arthousefilms en daarmee ook de distributeurs een extra zetje te geven. Omdat in de loop van 2022 bezoekerscijfers nog steeds ver achter bleven en distributeurs aangaven dat ze met uitgebrachte films niet of nauwelijks uit de kosten kwamen, lanceerden we in mei nog een extra steunmaatregel: de Nederlandse Distributie Slate. Op basis van in het verleden uitgebrachte, fondsgesteunde filmproducties konden Nederlandse distributeurs een bijdrage aanvragen.

Hoewel filmtheaters in 2022 grotendeels zonder beperkende maatregelen open waren, lukte het de bioscoopbranche na de coronacrisis niet om alle mensen terug naar de bioscoop te lokken. Dat gold niet alleen voor Nederland overigens, maar voor de meeste Europese landen. Een echte oplossing is daar nog niet voor gevonden. Toch kunnen we concluderen dat de Nederlandse film het in 2021 én in 2022 naar verhouding niet slecht deed – eindigend met een marktaandeel van 16%. Dat percentage was voor de pandemie lager.

Bijzondere distributiebijdragen

Het Fonds ondersteunde ook diverse promotionele activiteiten ten behoeve van de zichtbaarheid van de Nederlandse film. In het kader van Bijzondere Distributiebijdragen steunden we, ter bevordering van diversiteit

in het filmaanbod, Pepr, een VOD-platform voor makers van kleur. Ook ondersteunden we een onderzoek dat innovatie en distributie van kleinschalige filmvertoners in kaart bracht én is er een door het Fonds gesteund onderzoek gepubliceerd naar de distributiemogelijkheden van VR en immersieve filmprojecten. Tot slot gebruikten we middelen om de campagne Cinemaniaaa! te ondersteunen, een kortingsactie van de branchevereniging NVBF om het door de pandemie teruggelopen aantal bioscoopbezoeken weer op te krikken.

Digitalisering van de filmtheaters

In 2022 was het ongeveer tien jaar geleden dat Nederlandse bioscopen en filmtheaters overstapten op digitale projectie, wat betekent dat de garantieperiodes van deze digitale apparatuur binnenkort aflopen. Door de veranderde economische en financiële situatie bij filmtheaters is er behoefte aan ondersteuning bij de broodnodige vervanging ervan. Na een succesvol pleidooi van het Nederlands Filmtheater Overleg besloot OCW een substantieel bedrag beschikbaar te stellen om Nederlandse filmtheaters te steunen bij de aanschaf van nieuwe digitale apparatuur. In overleg met OCW tuigde het Filmfonds een regeling op om dit bedrag te verdelen onder de gesubsidieerde en de onafhankelijke filmtheaters. In 2022 zijn de aanvragen ingediend en is het budget verdeeld. In 2023 wordt de regeling afgerond. ♦

Cynthia Ophorst,
Projectmanager Marketing & Distributie

Aantal bioscopen en theaters 2022

68 concernbioscopen

89 onafhankelijke
bioscopen

46 grote filmtheaters

65 kleine filmtheaters en

3 reisbioscopen

aantal doeken: 1.027

aantal stoelen: 154.017

Bron: NVBF, januari 2022

Full Circle Distributieregeling

Pilotjaar promotie kinderfilm CINEKID

“Filmfestival Cinekid wil het hele jaar door kwalitatieve, Nederlandse jeugdcontent onder de aandacht brengen. Wij vinden, net als andere festivals met ons, dat we die kleinere films met gezamenlijke inspanning extra zichtbaar moeten maken tussen het grote marketinggeweld van de Disneys en de Pixars. Het is complex om op korte termijn gezamenlijk hierin op te trekken. Daarom zijn wij als kleine, snel schakelende organisatie vast aan de slag gegaan met een pilot rondom *Knor*, samen met het Filmfonds, de filmtheaters, de distributeur en natuurlijk de makers zelf. Het moet gezegd: zonder de ondersteuning van het Filmfonds was dit niet zo snel van de grond gekomen: met financiering haken andere partijen makkelijker aan. Met de toegekende 20.000 euro ontwikkelden we een randprogramma met kinderworkshops rondom de filmpremière in regionale theaters. Ook versterkten we de landelijke marketing campagne met een digitaal promotiepakket voor de theaters. Met onze expertise en kennis van de sector konden we echt maatwerk leveren. Hoewel *Knor* van zichzelf al een sterke film was met een geslaagde landelijke campagne, kijken alle partijen positief op de pilot terug. Het idee is om in de toekomst per project financiering aan te vragen, voor zo'n 3 à 4 titels per jaar. Inmiddels werken we aan de promotie van *Kung Fu Leeuw*.”

Heleen Rouw, directeur Cinekid

In de wintermaanden zat alles potdicht, waardoor de filmsector nèt die zo belangrijke feestdagen misliep, met uitloop naar februari '22. Het Fonds heeft vanuit de steunmaatregelen de Full Circle-regeling kunnen doortrekken naar 2022 om distributeurs en vertoners te ondersteunen – en daarmee de uitbreng van Nederlandse films. De Full Circle Distributiemaatregel bood een veel ruimere distributiebijdrage dan de reguliere regeling en was niet alleen voor selectieve, maar ook voor incentive-gesteunde, majoritaire films aan te vragen. Distributeurs konden een bedrag aanvragen voor de marketing en promotie voor fondsgesteunde films, met als belangrijke voorwaarde dat aanvragers het budget matchten. Voor kleinere films met lagere uitbrengbudgetten werd het risico voor de distributeur verlaagd. Films als *Costa!!* en *Marokkaanse Bruiloft* hebben zo een ruimere bijdrage gekregen en veel bezoekers getrokken. Anderzijds heeft de distributeur van *El Houb* minder risico gelopen in de uitbreng, terwijl de film voor een arthouse-titel netjes scoorde. Omdat deze Full Circle Distributiemaatregel zo goed beviel, gaan we in 2023 onderzoeken welke onderdelen ervan door kunnen worden gezet naar de reguliere distributieregeling. Denk bijvoorbeeld aan hogere subsidiebedragen op basis van een matching-voorwaarde.

Organisatie

Het aantal FTE over
2022 bedroeg
gemiddeld 50,1.
Op 31 december
2022 waren 58
personeelsleden in
dienst van het Filmfonds.

Totaaloverzicht 2022

In vaste dienst

31% man

69% vrouw

Bron: Filmfonds (per 31.12.2022)

Leeftijd

Tot **25** jaar: **1** persoon

26 – 45 jaar: **29** personen

Vanaf **46** jaar: **28** personen

Het team achter het Filmfonds in 2022

Bijlagen

Verslag Raad van Toezicht

Governance structuur

Het Filmfonds heeft een bestuursmodel met een bestuur en een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft statutair tot taak toezicht te houden op het beleid en op de algemene gang van zaken.

De RvT en directeur/bestuurder handelen naar de splitsing in verantwoordelijkheden en taken, zoals deze zijn vastgelegd in de Code Cultural Governance:

De benoeming van de leden van de Raad van Toezicht door de Minister van OCW geldt voor vier jaar. Conform de statuten is een eenmalige herbenoeming voor vier jaar mogelijk. Het dakpansgewijze aan- en aftreedschema en de nevenfuncties van de RvT staan in bijlage Samenstelling Organisatie op pagina xx.

Per 1 maart besloot Peter Schurs na beëindiging van zijn eerste zittingstermijn van 4 jaar afscheid te nemen als RvT-lid, en werd Vivian Opsteegh benoemd tot nieuw lid van de RvT. Ook Patricia Pisters nam na 8 jaar afscheid als RvT-lid, zij wegens beëindiging van haar tweede zittingstermijn. Vanuit 'sociaal-maatschappelijke verantwoordelijkheid' geeft de RvT jonge high potentials de kans om in de vorm van een traineeship van 2 jaar het vak van toezichthouder te leren. Deniz Alkaç is dit jaar als eerste trainee binnen de RvT toegetreten.

De RvT hanteert een profielschets met aandacht voor aanwezige competenties en diversiteit in de samenstelling van de Raad, die jaarlijks getoetst wordt op actualiteit. De toezichthouders vertegenwoordigen niet alleen een rijke kennis van de (inter)nationale filmsector, maar ook van financiën, juridische zaken en corporate governance. De RvT vormt daarnaast als een stimulerend, adviserend en kritisch klankbord voor de directeur/bestuurder.

Jaarlijks voert de RvT een zelfreflectie uit en borgen de leden onafhankelijkheid door belangen in de sector uit te sluiten. Mede naar aanleiding van de resultaten van de zelfevaluatie zijn er naast de Audit Commissie de volgende commissies ingesteld: HR commissie | permanente educatie, Commissie Strategisch Overleg en de Juridische Commissie. Een tot drie RvT-leden hebben zitting in een commissie.

Werkzaamheden 2022

De RvT kwam in 2022 vier keer plenair bijeen. Tijdens de vergaderingen werd een aantal vaste punten geagendeerd, zoals de in- en externe (beleids)ontwikkelingen met mogelijke consequenties voor het veld en de rol van het Fonds, personeel & organisatie, financiën en juridische zaken. Het Audit Comité kwam dit jaar – naast de reguliere vergadering met de accountant – nog driemaal bijeen voor de bespreking van de financiële stand van zaken van het Fonds, alsmede voor het doorlopen van de verschillende procedures en risicoanalyse. Deze vergaderfrequentie wordt in de komende jaren voortgezet.

Aansluitend aan de RvT-vergadering van september vond het – inmiddels jaarlijkse – Strategisch Overleg plaats, waarin de beleids-thema's voor het Fonds op korte en lange termijn werden besproken. Dit keer werd stilgestaan bij het onderwerp investeringsverplichting, en werd er dieper ingegaan op beleidsvraagstukken en de rol van het Fonds.

De agenda van de RvT-vergaderingen werd ook dit jaar grotendeels bepaald door de gevolgen van COVID op de filmsector, de weg naar herstel en versterking van de gehele sector.

Het Audit Comité (bestaande uit 2 leden) heeft voor dit jaar weer de bevindingen bij de jaarcontrole afzonderlijk met de accountant besproken. Het Juridisch Comité (bestaande uit 1 lid) stemde de wijzigingen in de reglementen af met de directie, voordat deze ter goedkeuring werden geagendeerd in de plenaire RvT-vergadering.

De voorzitter van de RvT voerde samen met een lid, vanuit de rol als werkgever, een jaarlijks functioneringsgesprek met de directeur/bestuurder, en er vond een kennis-makingsgesprek plaats met de vernieuwde Personeelsvertegenwoordiging.

De voorzitter nam daarnaast deel aan het jaarlijks overleg tussen de DG Cultuur en Media en de gezamenlijke voorzitters van de Raden van Toezicht van de rijkscultuurfondsen, waarin gezamenlijke thema's, raakvlakken en uitdagingen met elkaar werden besproken. En – tot slot – aan het driehoeksoverleg per fonds afzonderlijk, met de DG Cultuur en Media, de directeur Media & Creatieve Industrie en de betreffende directeur/bestuurder, waar onderwerpen geagendeerd werden als het functioneren van de ZBO, de financiële positie, arbeidsvoorwaarden en governance.

De Raad van Toezicht spreekt haar waardering en dank uit aan alle medewerkers van het Fonds voor hun niet aflatende inzet in dit wederom opmerkelijke jaar.

Laetitia Griffith, *Voorzitter*

Governance & Financiën

Governance

Vanuit de Governance Code Cultuur en de Gedragscode Cultuurfondsen wordt toegezien op een transparante en efficiënte werkwijze en goed bestuur van de organisatie. Alle medewerkers van het Filmfonds leggen een eed af, hebben een geheimhoudingsplicht en er wordt getoetst of nevenfuncties verenigbaar zijn met de functie in kwestie. De beoordelingscommissies worden op zorgvuldige wijze samengesteld waarbij gelet wordt op o.a. inhoudelijke expertise van de commissieleden en een zo heterogeen mogelijke samenstelling met ruimte voor verschillende perspectieven en achtergronden. De honorering van de directeur/bestuurder en de zakelijk directeur is in lijn met de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)-publieke sector. De aanstellingstermijnen voor de directeur/bestuurder tellen op tot maximaal tien jaar. Ook de aanstellingen van het hoofd en de projectmanager van het selectieve subsidieprogramma voor filmproducties zijn beperkt in duur tot maximaal tien jaar. De filmconsulenten worden voor een termijn van vijf jaar aangesteld vanwege hun rol bij de artistiek-inhoudelijke beoordeling van projecten.

De impact van 2 jaar coronapandemie en de vele extra steunmaatregelen die het Fonds in die periode moest uitvoeren heeft een zware wissel getrokken op de organisatie. Daarnaast is het aantal aanvragen dat het Fonds jaarlijks ontvangt explosief gestegen van gemiddeld 1.400 aanvragen in de jaren voor corona naar 2.353 aanvragen in 2022 en was het bij de uitbreiding van ons takenpakket noodzakelijk veranderingen binnen de organisatie door te voeren. Via het management team, de personeelsvertegenwoordiging (PVT) en periodieke plenaire sessies

worden de medewerkers actief betrokken bij de stappen die het Fonds zet in het kader van personeelsbeleid. Sinds 2015 kent het Filmfonds een personeelsvertegenwoordiging (PVT). De PVT heeft een consulterende en adviserende functie en overlegt jaarlijks meermaals met de directeur/bestuurder en zakelijk directeur en eenmaal met een afvaardiging c.q. de voorzitter van de Raad van Toezicht (RvT). Met de groei van de organisatie zal de PVT zich de komende jaren ontwikkelen tot een Ondernemingsraad. In het belang van een gezonde organisatie is het HR-team versterkt, zijn HR-taken duidelijk gescheiden belegd en kan een beroep gedaan worden op een externe vertrouwenspersoon gecertificeerd door de Landelijke Vereniging van Vertrouwenspersonen. Bij de verdere doorontwikkeling van de organisatie wordt professioneel extern advies ingewonnen en wordt blijvend geïnvesteerd in individuele en groepstrainingen, coaching en opleidingen. Het initiatief vanuit de filmsector om via mores.nl medewerkers uit de film- en de gehele cultuursector de mogelijkheid te geven om onrechtmatigheden, seksuele intimidatie, misbruik of pesterijen te melden en uit te bannen wordt via het Filmfonds gesteund vanuit de rijkscultuurfondsen.

Code Diversiteit en Inclusie

Als rijkscultuurfonds is het onze verantwoordelijkheid en drijfveer om een gelijkwaardig, open en inclusief filmlandschap te creëren. Het streven naar meer diversiteit betekent voor het Filmfonds meer kansen en toegankelijkheid bieden aan een grotere groep filmtalent: jong en oud, nieuw en gevestigd met de meest uiteenlopende achtergronden. Daarvoor kijken we niet nauwer, maar juist breder. Het gaat om diversiteit in alle lagen van de industrie.

Om dit te bereiken heeft het Filmfonds in 2022 de financieringsmogelijkheden verder verbreed, bijv. door de introductie van regelingen met ruimere ingangseisen. Ook heeft het Fonds de toegankelijkheid van het Fonds verbeterd door transparantere voorlichtingssessies over de werking van het Fonds aan te bieden en de communicatie naar aanvragers over de regelingen te verduidelijken. Daarnaast is diversiteit integraal nog steeds onderdeel van de beoordelingscriteria voor alle regelingen met een inhoudelijke toets en is in het aanvraagformulier de optie opgenomen aan de aanvrager om zich te identificeren als non-binair. Het vraagt ook een gezamenlijke inspanning van de gehele filmsector om inclusie structureel te bevorderen. Daarom ondersteunt het Fonds verschillende initiatieven vanuit de sector en voert het actief de dialoog met belangenverenigingen en makers. In 2022 ondersteunde het Filmfonds onder andere het scouting- en ontwikkeltraject 'Generation Inclusion' van ROSE stories en 'GREENLIT' van Stichting Miet Mi dat filmmakers van onder-gerepresenteerde groepen een kans wil bieden binnen de Nederlandse filmindustrie. Daarnaast besloot het Filmfonds om een aantal steunmaatregelen, die zich richten op nieuwe doelgroepen en alternatieve werkwijzen te gebruiken, structureel voort te zetten. Zoals bijv. Cypher Cinema en Film Fast en Furious. Deze laatste coronasteunmaatregel zal worden voortgezet onder de naam Startsubsidie.

Daarnaast werkt het Filmfonds toe naar een inclusieve en meerstemmige eigen organisatie. Dit komt o.a. tot uiting in de personeelswerving, de samenstelling van adviescommissies en andere posities binnen de organisatie. Naast dit wervingsproces zal het Fonds, waar mogelijk in gezamenlijkheid met de andere

vervolg Governance & Financiën

rijkscultuurfondsen, blijven investeren in interne trainingen rondom het onderwerp diversiteit&inclusie en activiteiten in de sector zelf, waar nodig ondersteund door externe expertise. Sinds februari 2021 coördineert een interne Stuurgroep alle interne en externe activiteiten van het Filmfonds rond diversiteit en inclusie.

Stakeholders

De voor een bepaalde categorie relevante beleidsmatige zaken worden geagendeerd in het overleg dat het Fonds heeft met de vertegenwoordigers van de verschillende branchen en belangenorganisaties. Zo voert het Fonds periodiek overleg met de vertegenwoordigers van de driehoek scenaristen, regisseurs en producenten en van de distributeurs en vertoners. Minimaal een keer per jaar is er ook een overleg met de vertegenwoordigers van alle belangen- en beroepsverenigingen in de filmproductiesector. Daarnaast spreekt het Fonds regelmatig met andere relevante stakeholders zoals omroepen, streaming-diensten, private- en publieke fondsen. Het Filmfonds blijft vanuit de centrale positie als rijkscultuurfonds waar mogelijk rust en continuïteit bieden en verbindingen zoeken met partners in binnen- en buitenland. Door structureel overleg te voeren blijven we op de hoogte van de grote uitdagingen die er zijn en proberen we zo goed mogelijk te anticiperen op veranderingen. Daarnaast proberen we hun inzichten mee te nemen in de beleidskeuzes die we maken.

Dat de filmsector in tijden van onzekerheid juist gebaat is bij rust en voorspelbaarheid voelt het Fonds als een speciale verantwoordelijkheid, met name richting de driehoek van producenten, regisseurs en scenaristen.

Verenigingen zijn blij met de steun vanuit het Fonds in moeilijke tijden maar vragen het Fonds ook om te reflecteren op de eigen werkwijze en de keuzes die deze nieuwe tijd vragen. De dialoog daarover beschouwt het Fonds van groot belang aangezien de veranderingen snel en veelomvattend zijn. Het Fonds zet daarom in op het verkorten van de eigen procedures, heldere communicatie, transparantie in besluitvorming en een heldere koers waarop de sector kan rekenen.

Informatievoorziening

Via nieuwsbrieven, persberichten en beleidsactualiteiten op de website deelt het Filmfonds de meest actuele informatie en via de social media. In onze jaarverslagen, de financiële jaarrekeningen, beleidsplannen en de jaarlijkse Film Facts & Figures is gedetailleerde achtergrondinformatie terug te vinden. Via de vernieuwde website delen we tal van onderzoeksrapporten, publiceren we de toegewezen bijdragen en wordt zoveel mogelijk informatie, die relevant is voor specifieke aanvragers en geïnteresseerden, ontsloten. Het Fonds geeft waar mogelijk inhoudelijk antwoord op vragen en deelt informatie waar het kan, in overeenstemming met de Wet open overheid (Woo). Met informatie rond concrete aanvragen gaat het Fonds zorgvuldig en betrouwbaar om. Vanuit die optiek hebben we een richtlijn opgesteld om een handvat te bieden wanneer een Woo-verzoek tot het delen van specifieke informatie aan ons wordt voorgelegd. Deze richtlijn is op de website van het Fonds gepubliceerd,

Via de nieuwe website worden beginnende en meer ervaren aanvragers geleid naar de informatie en regelingen die voor hen specifiek relevant zijn. Personen of organisaties,

die voor een subsidie in aanmerking willen komen, kunnen een aanvraag starten via de website. De eventuele indiendata voor de verschillende subsidiemogelijkheden staan tevens vermeld op de website, evenals de toegekende subsidiebijdragen. Generieke vragen van aanvragers over specifieke regelingen of het subsidieproces kunnen gesteld worden aan het Subsidiebureau. Zaken die financieel-zakelijk van aard zijn, worden beantwoord door de afdeling Productie. Mochten potentiële aanvragers een oriënterend gesprek willen aangaan over (meerder) projecten, dan kunnen zij zich richten tot het betreffende Hoofd of Projectmanager. Voor de Film Production Incentive wordt aanvragers ook de mogelijkheid geboden om voorafgaand aan een aanvraag een verkennend gesprek aan te gaan. In een dergelijk gesprek kunnen eventuele vragen omtrent de subsidievoorwaarden en procedure beantwoord worden. De Film Commissioner beantwoordt vragen van buitenlandse producenten en partijen over produceren met of in Nederland.

Over concrete aanvragen communiceert het Fonds met de betreffende aanvrager c. q. subsidieontvanger. In dat kader gaan we bij vragen van derden niet in op specifieke bedrijfsvertrouwelijke aspecten rond aanvragen. Situaties zijn ook niet vergelijkbaar en aanvragers moeten in het kader van de informatie-uitwisseling met het Filmfonds ervan uit kunnen gaan dat bedrijfsvertrouwelijke gegevens vertrouwelijk door het Filmfonds behandeld worden. Aanvragers zijn immers ook in concurrentie met elkaar en hun afspraken met derden zijn concurrentiegevoelig. Sommige zaken zullen vanuit die vertrouwelijkheid dan ook niet openbaar gemaakt worden voor de buitenwereld.

Communicatie

Het jaar startte nog in lockdown vanwege de coronapandemie. Het eerste kwartaal van 2022 was het Filmfonds daarmee - bijna - volledig afhankelijk van de website en online kanalen om aanvragers en stakeholders te informeren en te betrekken over beleid, regelingen en verwachte ontwikkelingen. De sectorpresentatie 2022 waarin het Fonds aan het begin van het jaar de sector meeneemt in de belangrijkste wijzigingen werd georganiseerd als online event, een live productie vanuit het Ketelhuis.

In het voorjaar 2022 komt er een einde aan de coronamaatregelen en is er weer alle ruimte om via events, festivals, grote en kleine tafels verbinding te leggen met de sector. Met het opengaan van de samenleving start de Afdeling Communicatie een groot project om de digitale strategie te vernieuwen, waarin het redesign van de website van het Fonds centraal staat. De website is niet alleen een visitekaartje van het Fonds naar de buitenwereld, maar ook de belangrijkste communicatiedrager om de verschillende doelgroepen van het Fonds te bereiken en te betrekken. In de loop van het jaar wordt door het bureau Digital Natives een compleet nieuwe website ontworpen met verbeterde navigatie en routing afgestemd op de uiteenlopende doelgroepen van het Fonds. De nieuwe site voldoet bovendien aan de hoogste standaard van de Rijksoverheid voor toegankelijkheid als het gaat om bezoekers met een lichamelijke beperking. Ook heeft het nieuwe ontwerp een aantrekkelijke cinematografische beeldtaal. Het vernieuwde design wordt doorvertaald naar de andere online kanalen van het fonds: de nieuwsbrief en de social media kanalen. Eind 2022 is de nieuwe website

nagenoeg klaar en vindt het laatste werk rond migratie van de oude naar de nieuwe site nog plaats. Begin januari 2023 wordt de site officieel gelanceerd.

Ook wordt in 2022 nadrukkelijk ingezet om de breedte van het werk van het Fonds meer zichtbaar te maken. Naast de aandacht voor de verschillende subsidieregelingen, wordt via de verschillende online kanalen de activiteiten van het Fonds rond talentontwikkeling, festivals, training en educatie meer uitgelicht. Tijdens het Filmfestival in Cannes coördineert het Nederlandse Filmfonds de lancering van New Dawn, een nieuwe regeling van 9 Europese filmfondsen om filmmakers die niet of minder goed worden gerepresenteerd binnen de filmwereld te steunen. Op het Nederlands Filmfestival in Utrecht organiseert het Fonds twee grote events voor de sector. Tijdens de inspiratiesessie *Bewegend Beeld* belichten twee succesvolle buitenlandse filmmakers Adil El Arbi (Belgie) en Ninja Thyberg (Zweden) hun manier van werken. Met een speciale sessie van de filmconsulenten wordt ingezoomd op de vraag hoe het Fonds te werk gaat bij de selectie van filmplannen en kan de zaal de consulenten alles vragen. Op deze manier wil het Fonds vaker en meer zichtbaar investeren in de dialoog met doelgroepen en stakeholders.

Van de social media kanalen is Instagram hard door gegroeid naar 4700 volgers. Het blijft het kanaal waar de filmsector het meest actief en meest open voor interactie is. Ook LinkedIn liet flinke groei zien, met ruim 5500 volgers eind 2022 een belangrijk kanaal om informatie over regelingen en events te blijven delen. De achterban op Facebook, dat wereldwijd steeds minder gebruikers kent, bleef stabiel.

De jaarlijkse publicatie "Facts & Figures van de Nederlandse Filmindustrie" die het Fonds uitbrengt liet zien dat het Nederlandse filmproductievolume in 2021 substantieel is gestegen. De opgetelde productiebudgetten stegen afgelopen jaar met 41% naar 181 miljoen euro ten opzichte van 2020. Hiermee ligt het niveau zelfs boven het pre-corona jaar 2019. Daarnaast valt de verdere groei van streamingdiensten en Video-on-Demand (VOD) op. De lange sluiting van bioscopen en het massale thuis kijken in het 2e coronajaar lieten hier overduidelijk sporen achter. Home entertainment is inmiddels verantwoordelijk voor bijna 86%* van de totale sectoromzet. Hoewel de cultuursector als allerlaatste opging na alle lockdowns, lieten bioscopen en filmtheaters eind 2022 wel het begin van herstel zien. In totaal werden er 25 miljoen bezoeken gebracht aan Nederlandse bioscopen en filmtheaters, een stijging van 75% in vergelijking tot coronajaar 2021.

Bezwaren, beroep en wob-verzoeken

Het Filmfonds legt verantwoording af aan de aanvrager met een gemotiveerd besluit. Het overzicht van toekenningen op de website wordt wekelijks geactualiseerd. Indien een aanvrager behoefte heeft aan een nadere toelichting op het besluit, dan biedt het Filmfonds zowel bij de toe- als de afwijzingen gelegenheid tot een gesprek. Een aanvrager die het niet eens is met een besluit kan daartegen bezwaar maken.

Het Filmfonds kent een onafhankelijke bezwaarcommissie. De samenstelling van de bezwaarcommissie is onderdeel van de informatie over organisatie en de verschillende commissies. Het aantal bezwaren ten

vervolg Governance & Financiën

opzichte van het jaarlijks aantal aanvragen is gering. Op een totaal van 2.353 aanvragen ontving het Filmfonds 19 bezwaren, waarvan er 8 zijn ingetrokken. Van de in 2022 ingediende bezwaren zijn er 7 behandeld. Daarvan is 1 bezwaar niet-ontvankelijk verklaard en zijn er 6 niet gegrond verklaard. Er zijn dit jaar nog 5 bezwaren uit 2021 behandeld, die allen ongegrond zijn verklaard. In 2023 worden nog 4 zaken uit 2022 door de externe bezwaars-commissie behandeld.

Beroep

In 2022 zijn geen beroepszaken ingediend.

Woo/Wob verzoeken

Er zijn 3 Woo/Wobverzoeken ingediend. De besluiten op deze verzoeken zijn genomen met in achtneming van de Richtlijn Wobverzoeken van het Fonds.

Financiën

Samenvatting

Het vaste financiële kader voor 2022 bestaat uit een instellingssubsidie van 56,8 miljoen euro inclusief geormerkte middelen voor filmeducatie, talentontwikkeling en vernieuwing, vermeerderd met de terugkerende projectsubsidies voor Eurimages en Internationaal Cultuurbeleid (ICB). Daarnaast ontvingen we in de periode 2021-2022 loon- en prijsbijstellingen over de instellingssubsidie ter dekking van verhoogde bijdragen en kosten. Vanaf dit jaar zijn ook de OCW filmmiddelen voor speelfilm aan de instellingssubsidie toegevoegd. In 2022 was dat een bedrag van 5 miljoen euro en vanaf 2023 wordt het bedrag 6,3 miljoen euro op jaarbasis. Ter overbrugging naar een structurele

versterking van het budget voor high end series via de Incentive ontving het Filmfonds in 2022 een eenmalige subsidie van 11,5 miljoen euro. Daarmee kon de regeling voor series gecontinueerd worden. Vanaf 2023 wordt de Incentive structureel verbreed naar series en zal de instellingssubsidie daarvoor verhoogd worden. Het Filmfonds komt ook in aanmerking voor een bijdrage in het kader van Werken aan Uitvoering (WaU).

In het kader van het 5e RAOCCC steunpakket (COVID-19) heeft het Fonds begin dit jaar 6,5 miljoen euro ontvangen om de laatste steunmaatregelen uit te voeren. Deze middelen zijn verleend aan projecten en activiteiten in het kader van ontwikkeling, realisering, distributie en filmfestivals. Daarnaast heeft het Fonds in het kader van de herstelbrief van de staatssecretaris van OCW eenmalig een geormerkt bedrag van 6 miljoen euro voor de herdigitalisering van de filmtheaters ontvangen. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de vervanging van oude projectoren en randapparatuur van filmtheaters en filmhuizen. Het Filmfonds ontving eveneens een eenmalige subsidie van 3,1 miljoen euro (1,56 miljoen euro per jaar) voor 2022 en 2023 als impulsregeling voor makers. Daarnaast kon met een extra bijdrage van 0,2 miljoen euro de steun aan MORES.online voor 2022 en 2023 worden voortgezet.

Het totaal aan het Fonds verleende instellings- en projectsubsidies aangevuld met eenmalige subsidies bedraagt in 2022 96,4 miljoen euro.

Op grond van de aan het Filmfonds beschikbaar gestelde middelen wordt op continue basis de zorgvuldige besteding van apparaats- en activiteitenlasten in lijn met de reglementen en procedures bewaakt.

Daarmee blijft ook het evenwicht tussen baten en lasten in stand. De interne beheersmaatregelen en procedures met gescheiden mandaten en controlemomenten zijn erop gericht de ingeschatte risico's die zouden kunnen optreden tot een absoluut minimum te beperken en de financiële stabiliteit te borgen. Er hebben zich geen omstandigheden voorgedaan, die de stabiliteit van het Filmfonds in gevaar hebben gebracht. De voorgenomen activiteiten- en apparaatslasten zijn verwerkt in de financiële prognoses en via de exploitatierekening ten laste gebracht van de beschikbare baten.

Activa

De materiële activa van het Filmfonds blijven beperkt tot de eigen inventaris en inrichting (inclusief computerapparatuur), die in vaste perioden van 5 tot 10 jaar worden afgeschreven. De projectendatabase ('Frame') is inmiddels volledig afgeschreven. De komende jaren ontvangt het Fonds een WaU-bijdrage (Werken aan Uitvoering). Deze extra middelen worden over een langlopende periode verleend met het oog op het optimaliseren van digitale dienstverlening en informatievoorziening. Deze bijdrage is in 2022 besteed aan een verbeterde website en zal de komende jaren primair aangewend worden voor verbeteringen binnen het subsidiemanagementsysteem. De lopende kosten in het kader van onderhoud, software, beveiliging, hosting, opslag etc. maken onderdeel uit van de jaarlijkse apparaatslasten van het Fonds. Onder de financiële vaste activa staat een waarborgsom opgenomen in verband met de huisvesting. Het Filmfonds heeft daarvoor een huurovereenkomst afgesloten met Gebloem Onroerend Goed Exploitatie maatschappij II BV.

vervolg Governance & Financiën

Vorderingen

De vordering subsidie OCW CuNo betreft de toegezegde, nog niet ontvangen meerjarige subsidie van het ministerie van OCW, zoals vermeld in de subsidiebeschikkingen. Deze bedroeg op 31 december 2022 143 miljoen euro. Afgezien van de voorwaardelijke vordering van het Filmfonds op het ministerie van OCW van 5,1 miljoen euro zijn er verder geen bijzonderheden te vermelden.

Liquide middelen

Het Filmfonds is aangesloten op het systeem van schatkistbankieren waarbij op dagelijkse basis saldoregulatie plaatsvindt. Bij ABN AMRO houdt het Filmfonds nog wel een bankrekening aan voor reguliere betalingen en ontvangsten. Met de subsidie die het ministerie van OCW per kwartaal aan het Filmfonds beschikbaar stelt, blijft de liquiditeit van het Filmfonds positief. Het actuele saldo bij het ministerie van Financiën bedraagt per 31 december 2022 153,2 miljoen euro. Dit bedrag is niet vrij beschikbaar, maar dient ter dekking van de activiteiten- en apparaatslasten zoals vastgelegd in een goedgekeurde begroting en de beschikkingen die op grond van de subsidieregelingen van het Filmfonds zijn afgegeven. Het Filmfonds kent verder geen beleggingen in aandelen, obligaties of andere zaken die van invloed zijn op de financiën. Voor het eerst sinds jaren is weer sprake van rentebaten. De rentebaten worden toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW 2021-2024.

Eigen vermogen

De bedrijfsvoering is ingericht op de publieke taakuitoefening. Er zijn dan ook geen inkomsten uit commerciële of andere

activiteiten die het eigen vermogen kunnen aanvullen. Het eigen vermogen wordt onderscheiden in een Algemene Reserve en de Bestemmingsfondsen OCW. Daarnaast zijn er twee Bestemmingsreserves in het kader van de Film Production Incentive en de afdekking van onverzekerbare risico's van films via de Garantieregeling Pandemie.

Per 31 december 2022 bedraagt de Algemene Reserve 2 miljoen euro. De Algemene Reserve betreft het deel van het eigen vermogen waarover – zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen – kan worden beschikt voor het doel waarvoor het Fonds is opgericht. Om eventuele restrisico's te kunnen ondervangen zal het Fonds de Algemene Reserve vanuit de resultaatbestemming op het vereiste minimum van 3% houden.

De Bestemmingsfondsen OCW betreffen het deel van het eigen vermogen, waaraan door het ministerie van OCW een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven aan het Fonds. Het Fonds kan deze middelen dan ook niet zonder toestemming van het ministerie van OCW aanwenden voor bepaalde knelpunten. Met goedkeuring van het Ministerie van OCW zijn de Bestemmingsfondsen OCW voor de periode 2013-2016 en 2017-2020, bij elkaar opgeteld 2 miljoen euro, per 31 december 2022 vrijgevallen. Het bedrag is in 2022 aangewend voor de doorontwikkeling van (nieuw) filmtalent, aangezien deze groep zwaar getroffen is door de coronacrisis. Voor de huidige beleidsperiode 2021-2024 is een nieuw Bestemmingsfonds OCW gevormd. Conform het Handboek Financiële Verantwoording Cultuurfondsen zijn de huidige opbrengsten ter hoogte van 1.1 miljoen euro hieraan toegevoegd. De opbrengsten bestaan uit lager vastgestelde subsidies, zowel in het kader

van de reguliere subsidieverlening als RAOCCC steunmaatregelen, als rentebaten.

Bestemmingsreserve Film Production Incentive is per 1 januari 2021 vrijgevallen aan het budget van de Incentive. Bijdragen die in het kader van de Incentive per 31 december 2022 resteren dan wel zijn teruggevallen, blijven geormerkt beschikbaar voor de Incentive in 2023.

De Bestemmingsreserve Afdekken Verzekeringsrisico's Films bedraagt per 31 december 2022 9,9 miljoen euro. De terugval hangt samen met de uitkeringen in het kader van de Garantieregeling Pandemie, die in 2022 zijn gedaan als gevolg van coronameldingen.

Exploitatierkening

De totale baten in 2022 bedroegen 86,1 miljoen euro. De instellingsbijdrage van het ministerie van OCW inclusief de extra middelen voor filmeducatie, talentontwikkeling en vernieuwing verminderd met een verlaging van het budget als korting op de apparaatskosten, vormt daarvoor de basis. De instellingssubsidie wordt vermeerderd met de jaarlijkse projectsubsidies in het kader van Eurimages en het Internationaal Cultuurbeleid (ICB), de bijstellingen en verhogingen in het kader van OCW filmmiddelen, de WaU en de Incentive voor series alsmede de geormerkte coronasteunpakketten (RAOCCC) en eenmalige bijdragen in het kader van de digitalisering van filmtheaters en MORES.online.

In 2022 bedroegen de apparaatslasten 6,1 miljoen euro inclusief een bedrag van 207 duizend euro aan WaU middelen voor de vernieuwing van de website. Het bedrag in het kader van de WaU telt niet mee voor het bepalen van het percentage apparaatslasten.

vervolg Governance & Financiën

Met 6,7% ligt het percentage apparaatslasten onder de, met het ministerie van OCW overeengekomen, norm van 8%. Het totaalbedrag aan apparaatslasten hangt samen met de uitbreiding van het takenpakket van het Filmfonds, de extra regelingen en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het 5e steunpakket alsmede de groei van het aantal aanvragen. Vooruitlopend op de versterking van de organisatie is geïnvesteerd in nieuwe medewerkers en de werving daarvan. Daarnaast is er gericht gebruik gemaakt van de expertise van externe adviescommissies om de vele aanvragen te behandelen en er is tijdelijk een beroep gedaan op extra freelance mankracht met kennis en ervaring binnen de subsidieverlening.

Een bedrag van 81,8 miljoen euro is besteed aan de subsidieverlening voor filmproducties, filmactiviteiten en overige activiteiten in het kader van het beleidsinstrumentarium van het Filmfonds.

De middelen in het kader van het 5e steunpakket zijn besteed aan het doel waarvoor ze in het kader van de RAOCC zijn toegewezen. Over de gehele linie is per RAOCC-regeling meer subsidie verleend dan beschikbaar was. De extra financiering die daarvoor nodig was, is ten laste gebracht van het reguliere fondsbudget. De Garantieregeling Pandemie voor publiek gefinancierde films, series en documentaires is gecontinueerd. Het belang van een doorlopende regeling waar hoge financiële verplichtingen tegenover staan blijft van groot belang, ingeval zich onverzekerbare omstandigheden voordoen (bijv. een lockdown, annulering draaidagen ivm besmettingen). In 2022 is voor 1 miljoen euro uitgekeerd, met name voor de afwikkeling van meldingen uit 2021.

Het Filmfonds sluit het jaar 2022 af met een negatief saldo van -1.225.096 euro vanuit de reguliere bedrijfsvoering. Dit tekort wordt, met goedkeuring van het ministerie van OCW, gedekt met het onttrekken van de nog resterende middelen in het kader de Bestemmingsfondsen OCW voor de perioden 2013-2016 en 2017-2020. Daarnaast waren de ontvangen afdrachten in het kader van het Garantiefonds Pandemie onvoldoende om de kosten te dekken en is het negatieve saldo van per 31 december 2022 ten laste gebracht aan de Bestemmingsreserve Afdekking Verzekeringsrisico's Films.

Risicobeheer

De wereldwijde pandemie heeft ons geleerd dat onvoorziene omstandigheden altijd kunnen optreden. Het Fonds was in staat daar adequaat op in te kunnen spelen maar de wereld blijft voortdurend in beweging. De gevolgen van oorlog, economische tegenslag of andere ontwikkelingen kunnen groot zijn. Zowel voor de filmsector als het functioneren van het Filmfonds.

Voor een zorgvuldig proces van niet alleen artistiek-inhoudelijke maar ook financieel-zakelijke beoordeling, monitoring en financiële verantwoording over meerdere schijven is een periodieke analyse van de interne beheersmaatregelen, werkwijzen en procedures van belang. Dat geldt zowel voor de subsidieverlening als de reguliere bedrijfsvoering. Door taken en verantwoordelijkheden duidelijk te scheiden en procedures en controlemomenten zorgvuldig toe te passen worden de meeste risico's afgedekt door interne beheersmaatregelen. Afgezien van de afstemming op managementniveau zijn er wekelijks op verschillende niveaus afdelings- en thematische werkoverleggen, waarbij

nieuwe ontwikkelingen en knelpunten op de voet gevolgd worden. Daarnaast lichten we periodiek de eigen procedures en protocollen integraal door en wordt waar nodig extern advies ingewonnen zoals op het vlak van AVG en HR. Ook is er afstemming tussen de fondsen ten aanzien van generieke risico's, bijvoorbeeld ten aanzien van gewijzigde wetgeving. Zowel op directieniveau als tussen de controllers/hoofden bedrijfsvoering, juristen en applicatiebeheerders wordt informatie uitgewisseld over potentiële risico's en aandachtsgebieden. Jaarlijks worden de bestaande en mogelijk nieuwe risico's verder in kaart gebracht en besproken met het Audit Comité van de Raad van Toezicht. Aan de hand van de jaarlijkse accountantscontrole en een uitgebreide risicoanalyse, wordt vastgesteld of de bestaande beheersmaatregelen van het Filmfonds nog effectief en afdoende zijn dan wel bijstelling behoeven. In 2022 is verder geïnvesteerd in een moderne en veilige digitale infrastructuur van het Fonds. De Statuten en het Huishoudelijk reglement zijn geactualiseerd en een mandaatregeling is in werking getreden. Er was bijzondere aandacht voor arbeidsrechtelijke risico's en de bestaande pensioenregeling. De aanbevelingen die daaruit zijn voortgekomen, zijn, of worden, doorgevoerd. Met het oog op externe risico's is het Filmfonds in gesprek met Triodos en Cultuur+Ondernemen over mogelijk nieuwe leningsfaciliteiten in de sector. De noodzaak tot verbreding van de bestaande garantieregeling pandemie heeft ook geleid tot een samenwerking met Cultuur+Ondernemen.

Via een jaarlijkse risico-inventarisatie en daaruit voortkomende beheersmaatregelen wordt waar mogelijk rekening geanticipeerd op mogelijke nieuwe risico's. De resterende risico's waarvoor interne beheersmaatregelen in een dergelijk geval niet afdoende

vervolg Governance & Financiën

zullen zijn en waarvoor ook geen verzekering mogelijk is, kunnen dan grote financiële gevolgen hebben. De kans dat dergelijke restrisico's zich daadwerkelijk voordoen is niet groot, de eventuele impact daarentegen wel. Het is dan ook belangrijk dat de Garantieregeling Pandemie ook de komende jaren wordt voortgezet en verbreed. Om eventuele verdere restrisico's op te vangen heeft het ministerie van OCW het Fonds ook toestemming gegeven voor de opbouw van de Algemene Reserve naar het streefpercentage van 3%.

WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), die beloning van topfunctionarissen in de (semi-)publieke sector normeert en maximeert, geldt ook voor rijkscultuurfondsen zoals het Nederlands Filmfonds. Het Filmfonds hanteert al sinds 2010 de indeling van de BBRA-schalen van de Rijksoverheid, zij het dat het Filmfonds in plaats van een 36-urige werkweek, een 38-urige werkweek hanteert. De Filmfondsschalen zijn in overleg met het ministerie van OCW op de duur van de werkweek aangepast. De honorering van de directeur/bestuurder in schaal 16 en de zakelijk directeur in schaal 14 is in lijn met de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-)publieke sector en tevens met de kaders die voor de bestuurders van cultuurfondsen zijn gesteld.

In de Audit Comite vergadering van de Raad van Toezicht van 7 maart 2023 en vervolgens in de reguliere Raad van Toezicht vergadering van 14 maart 2023 zijn de jaarstukken voor 2022 goedgekeurd.

Samenwerking cultuurfondsen

De zes rijkscultuurfondsen, het Filmfonds, Fonds voor Cultuurparticipatie, Fonds Podiumkunsten, Mondriaan Fonds, Nederlands Letterenfonds en Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, dragen zorg voor een belangrijk deel van de rijksgesubsidieerde kunst en cultuur. Zij bedienen gezamenlijk een breed scala aan makers, andere zzp'ers en instellingen in de culturele sector.

In deze rolverdeling zijn de fondsen, vanuit hun inhoudelijke kennis van de cultuurpraktijk en hun relatieve afstand tot de politiek en het rijksbeleid, niet alleen deskundig uitvoerder, maar ook beleidsvoorbereider op hun disciplines. Het is hun opdracht de kennis over hun werkterreinen intensief te delen met onder meer het ministerie van OCW en de Raad voor Cultuur en een bijdrage te leveren aan de integrale rijksvisie en beleidsontwikkeling.

De strategische en beleidsmatige samenwerking tussen de fondsen is inmiddels structureel ingebed. Ze houden elkaar goed op de hoogte van relevante ontwikkelingen en vinden elkaar op die terreinen en onderwerpen waar gezamenlijk optrekken zinvol en effectief is.

Deze paragraaf geeft uitdrukking aan die samenwerking en is terug te vinden in de jaarverslagen van de zes fondsen.

Codes

In de jaren 2021-2024 wordt voor het eerst van de meerjarig gesubsidieerde culturele instellingen gevraagd de verschillende codes, te weten de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit & Inclusie te onderschrijven en toe te lichten in hun aanvragen. Fondsen en Raad voor Cultuur hanteren daarbij het principe 'pas toe en leg uit'. De toepassing

van de codes maakt in deze beleidsperiode deel uit van de jaarlijkse monitoring van de culturele instellingen.

Ruimte voor nieuwe verhalen en inclusie maakt een belangrijk onderdeel uit van de gezamenlijke strategische agenda en het instrumentarium van de fondsen. Zij dragen al jaren gezamenlijk de urgentie van inclusie in de sector uit met drie gezamenlijke beloftes: op zoek te gaan naar verhalen die nu niet gehoord worden; talent en vernieuwing ruimte te geven - niet alleen bijvoorbeeld bij de doorontwikkeling van gevestigd talent, maar juist ook van beginnende makers - ; en het versterken van inclusie en diversiteit in de eigen organisaties en adviseursnetwerken.

De behaalde resultaten op deze doelen worden door de afzonderlijke fondsen benoemd in de jaarverslagen.

In de periode 2021-2024 werken de fondsen samen met de uitvoerders van de Code D&I in de zogeheten &Awards. Tijdens het Event Code D&I op 3, 4, 5 november 2022 ontvingen zowel een project als een persoon die zich bijzonder hebben ingezet voor een meer inclusieve cultuursector een prijs. De projectprijs (€ 20.000) ging naar Kleur, een aanjager van inclusiviteit en diversiteit in de film- en televisiewereld, zowel voor als achter de camera. De &Award Persoonsprijs (€ 5.000) werd verleend aan artistiek directeur, theatermaker en choreograaf Alida Dors.

Collegiale samenwerking en overleg

Net als eerdere jaren, vond intensief en effectief structureel overleg plaats van de directeuren over strategie en (beleids)ontwikkeling. Ook werd op uitvoerend niveau samengewerkt. Zo werkten in 2022 drie van

de zes fondsen met dezelfde HR-consulent op zzp-basis. Deze HR-consulent houdt zich onder meer bezig met de opstelling van een ontwikkel- en opleidingsplan voor de fondsmedewerkers.

In het kader van de Europese privacywetgeving Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), die in mei 2018 in werking trad, maken de fondsen gezamenlijk gebruik van een onafhankelijke functionaris gegevensbescherming (FG) die toezicht houdt op en adviseert over de naleving van de verordening.

Ook nemen medewerkers van de fondsen deel aan het Fondsenoverleg Diversiteit waarin ook de private fondsen en het ministerie van OCW vertegenwoordigd zijn. De beleidsadviseurs en juristen van de fondsen hebben geregeld overleg, alsmede de hoofden communicatie. Controllers bespreken zaken die de financiën aangaan en stemmen begrotingsbeheer en verantwoording af. IT-medewerkers vervangen elkaar bij afwezigheid en wisselen informatie uit. Er was regelmatig overleg tussen de communicatiemedewerkers, zowel op het vlak van kennisdeling, als in breder extern verband met onder meer de communicatieafdeling van OCW en CAOP.

De vijf personeelsvertegenwoordigingen en de ene ondernemingsraad wisselen onderling kennis uit.

De beleidsmedewerkers overlegden regelmatig over de visitatie van de rijkscultuurfondsen in 2023. Tot slot is er de werkgroep Onderzoek Fondsen die zich buigt over evaluaties en onderzoek, en daarover regelmatig overleg met het ministerie van OCW voert. De werkgroep boog zich in 2022 over de plannen voor een gezamenlijke evaluatie van de coronamaatregelen.

vervolg Samenwerking cultuurfondsen 2022

Herstelpakketten en impuls makers in verband met covid-19

De gevolgen van de pandemie voor de culturele en creatieve sector bepaalden voor een belangrijk deel de agenda in 2022. Tijdens de pandemie werd de uitvoering van de steunmaatregelen voor de culturele sector deels bij de rijkscultuurfondsen belegd. In 2022 werden de laatste middelen van deze zogeheten steunpakketten verdeeld. Daarnaast heeft staatssecretaris Uslu in haar hoofdlijnenbrief Herstel, vernieuwing en groei middelen vrij gemaakt voor startende makers. Deze groep heeft door de pandemie onvoldoende kans gekregen zich te ontwikkelen op een essentieel moment in hun carrière. De tijdelijke impulsmiddelen helpen hen om een werkpraktijk op te bouwen. De uitvoering van de middelen gaat grotendeels begin 2023 van start.

Samen met het ministerie van OCW hebben de fondsen afgestemd hoe de effecten van de steunmaatregelen in kaart worden gebracht. De fondsen voeren evaluaties van hun eigen regelingen uit, en daarnaast vindt een gezamenlijk onderzoek naar van de corona-steunmaatpakketten plaats, uitgevoerd door onderzoeksbureaus SEO, AEF en het Kohnstamm instituut.

HR-voucherregeling

Net als in 2021 boden de fondsen aan meerjarig gesubsidieerde instellingen ruimte om de HR-expertise te vergroten en de Codes beter te doen landen. Het Letterenfonds is penvoerder voor de trajecten in het kader van de arbeidsmarktagenda (naast de HR-vouchers ook met de Stage Cultuur Inclusief – zie de lijst hieronder). Aanvragers konden via

uitvoeringsorganisatie CAOP een voucher ontvangen om tot €20.000 incl btw advies in te winnen bij een erkend HR-adviseur. Op deze manier konden instellingen op een laagdrempelige manier aan de slag gaan met het personeelsbeleid. In 2022 ontving CAOP 131 aanvragen waar 141 instellingen mee gemoeid waren.

Het merendeel van de ingediende projectplannen betrof verzoeken tot ondersteuning bij implementatie van de Fair Practice code, met name op het gebied van eerlijke beloning van makers en zzp'ers. In andere gehonoreerde aanvragen stond de transitie van een project- en freelance-georiënteerde organisatie naar een organisatie met vaste medewerkers centraal. Ook werden verschillende aanvragen gehonoreerd die tot doel hadden afspraken uit de Code Diversiteit & Inclusie in de organisatie in te bedden. Tot slot werden de vouchers ingezet voor het versterken van de HR-functie door opleidingsplannen te maken of de HR-cyclus goed te organiseren. Omdat het maximaal aan te vragen budget was opgehoogd van €6.000,- naar €20.000,- ontstond ruimte om meer aandacht te besteden aan het formuleren van uitgangspunten van goed werkgever- en opdrachtgeverschap. Daarmee heeft een verdieping plaatsgevonden van de implementatie van instrumenten naar meer fundamentele gesprekken over het waarom en het hoe van die instrumenten. Daarop volgend konden passende instrumenten worden geïmplementeerd. Ten opzichte van 2021 is er door organisaties meer ingezet op het versterken van de sociale veiligheid. De HR vouchers worden ook in 2023 en 2024 voortgezet.

Innovatielabs

Namens de zes rijkscultuurfondsen voerde het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie samen met CLICKNL een tweede open call Innovatielabs uit; makers en instellingen uit alle artistieke en creatieve disciplines waren welkom een bijdrage aan te vragen voor plannen die een impuls geven aan veerkracht in de culturele en creatieve sector. Doel was aanvragers uit te nodigen toepasbare kennis en werkvormen te ontwikkelen die ten goede komen aan de wendbaarheid en weerbaarheid van de sector. Met de Innovatielabs werd uitvoering gegeven aan de aanbevelingen uit het advies van de Raad voor Cultuur Onderweg naar overmorgen (november 2020).

In 2021 was de respons op de eerste open call veel groter dan verwacht, maar liefst 189 aanvragers reageerden met uiteenlopende plannen. In 2022 hebben nog eens 131 initiatieven een aanvraag ingediend binnen de tweede open call.

Aanspreekpunt namens de 6 rijkscultuurfondsen

Sinds 2017 bieden de 6 fondsen gezamenlijk één aanspreekpunt aan voor cross-sectorale vragen. Zowel projecten die meerdere cultuurgebieden combineren als projecten die een duidelijk maatschappelijke component hebben, kunnen bij het aanspreekpunt terecht voor advies. In nauwe samenwerking met een vertegenwoordiging vanuit elk fonds onderzoekt het aanspreekpunt voor (potentiële) aanvragers binnen de bestaande regelingen van de fondsen of er mogelijkheden zijn. Gezien de drempelverlagende werking en de efficiëntie van dit gezamenlijke aanvraagloket voor cross-sectorale projecten spraken

vervolg Samenwerking cultuurfondsen 2022

de fondsen de intentie uit tot een voortzetting voor de komende jaren. In 2022 is daarnaast een onderzoek ingezet naar een uitbreiding of herijking van het aanspreekpunt. Dit wordt in 2023 uitgevoerd.

Johannes Vermeer Prijs

De Johannes Vermeer Prijs, staatsprijs voor de kunsten, wil uitzonderlijk artistiek talent eren en verder stimuleren. De prijs bestaat uit een geldbedrag van €100.000 bestemd voor de realisatie van een speciaal project. De jurybegeleiding en algehele coördinatie van de Johannes Vermeer Prijs is sinds 2021 in handen van de zes rijkscultuurfondsen, met het Mondriaan Fonds als penvoerder. Laureaat was in 2022 schrijver Arnon Grunberg. Hij ontving de prijs op 14 november uit handen van staatssecretaris Gunay Uslu. De juryleden Andrée van Es (voorzitter), Pierre Audi, Romana Vrede, Hicham Khalidi en Sjeng Scheijen kozen unaniem voor Grunberg “Een auteur die op geheel eigen wijze urgenties en thema’s in het maatschappelijk debat bevraagt en zich daarbij onbevooroordeeld geïnteresseerd toont in de intenties van een ander. Iemand die zich langs zogeheten hokjes of politieke trends beweegt en een inspirerende rol van betekenis speelt voor jonge kunstenaars. Als schrijver heeft hij een eigen, onnavolgbare stem: na drie zinnen weet je dat hij aan het woord is, en dat is een zeldzame kwaliteit.”

Mores.online

Bij het meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag Mores.online kunnen mensen uit de culturele en creatieve sector contact opnemen met een vertrouwenspersoon. Het meldpunt is oorspronkelijk ontstaan vanuit de podiumkunsten, waarna meer

deelsectoren zich aansloten. In 2022 hebben de fondsen zich hard gemaakt voor continuering van Mores.online met financiële ondersteuning. Op verzoek van de fondsen werd in 2022 het bestuur van Mores.online uitgebreid met een zetel specifiek op cultuureducatie om ook dat deel van de sector bij te staan op dit dossier.

Samenwerkingspilot verbindingloket Caribisch gebied

De minister van OCW heeft in het beleidskader voor 2021-2024 de rijkscultuurfondsen gevraagd de subsidieregelingen, voor zover dat past binnen de doelstelling van de regelingen, open te stellen voor aanvragers van de 3 Caribische landen Curaçao, Aruba en Sint-Maarten en de 3 bijzondere gemeenten Bonaire, Saba en Sint Eustatius en de toegankelijkheid voor hen te vergroten.

De zes rijkscultuurfondsen onderzoeken gezamenlijk hoe zij de communicatie met de eilanden kunnen versterken. De samenwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied (PBCCG) vormt daar een onderdeel van. Penvoerder is het Fonds voor Cultuurparticipatie. Doel van de pilot was de toegankelijkheid en bereikbaarheid voor aanvragers in het Caribisch deel van het Koninkrijk te vergroten. Het PBCCG was in 2022 het aanspreekpunt voor het Caribisch deel van het Koninkrijk en trad verbindend op tussen de rijkscultuurfondsen en (potentiële) aanvragers. Eind 2022 is de pilot geëvalueerd. In 2023 wordt besloten hoe de samenwerking kan worden voortgezet.

Steunfonds Oekraïense makers

In 2022 opende het Nederlands Letterenfonds namens de zes rijkscultuurfondsen een loket dat professionele kunstenaars die recent uit Oekraïne en Rusland naar Nederland zijn gevlucht tijdelijke ondersteuning biedt in de uitoefening van hun werkpraktijk. Het Steunfonds is zowel gericht op individuele makers als op gezelschappen. Aanvragen konden worden ingediend door Nederlandse culturele organisaties namens en in samenwerking met een individuele kunstenaar of een gezelschap. Alle disciplines komen in aanmerking: film, podiumkunsten, beeldende kunst, creatieve industrie (waaronder architectuur en vormgeving), cultuureducatie, cultuurparticipatie, cultureel erfgoed, en letteren. In 2022 zijn 69 aanvragen ontvangen van 49 culturele organisaties in Nederland; daarvan zijn er 67 gehonoreerd. In totaal is €941.157 toegekend. Hiermee worden 156 gevluchte kunstenaars ondersteund. Het Steunfonds krijgt in 2023 een vervolg.

Werk aan Uitvoering

De rijkscultuurfondsen omarmen de beleidsdoelstellingen van het programma Werken aan Uitvoering (WaU), gericht op de verbetering van dienstverlening. Ieder fonds diende in 2022 voor de uitvoering van de ambities eigen plannen in. Binnen een aantal trajecten, zoals op het gebied van scholing van medewerkers of kennisvergroting van interdisciplinariteit wordt samengewerkt.

vervolg Samenwerking cultuurfondsen 2022

Overzicht samenwerkingsverbanden en -regelingen fondsen 2022

Samenwerkende fondsen	samenwerking / regeling	beschrijving
Alle zes cultuurfondsen	Aanspreekpunt interdisciplinaire aanvragen	Gezamenlijk aanspreekpunt voor (potentiële) aanvragers van projecten die meerdere cultuurgebieden combineren en projecten die een duidelijke maatschappelijke component hebben.
Alle zes cultuurfondsen	Johannes Vermeer Prijs	De staatsprijs is bestemd voor een opmerkelijk getalenteerde, actief werkende kunstenaar die in Nederland geboren en/of werkzaam is, en heeft als doel een verdiepende impuls te geven aan de artistieke praktijk van de laureaat. Het Mondriaan Fonds is penvoerder.
Alle zes cultuurfondsen en het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied	Verbindingsloket voor vergroting bereik Caribisch deel Koninkrijk	Samen met het PBCCG stelden de fondsen een extra aanspreekpunt open voor het Nederlands Caribisch gebied. Penvoerder namens de fondsen is het Fonds voor Cultuurparticipatie.
Fonds Podiumkunsten en Nederlands Letterenfonds	Kwartiermaker Zeeland	Pilot per 2021 gericht op het versterken van de culturele infrastructuur in Zeeland. De kwartiermaker richt zich op het creëren van samenwerkingen waarin cultureel veld, gemeenten en provincie zich gezamenlijk mede-eigenaar voelen van de culturele infrastructuur, inclusief nieuwe initiatieven.
Fonds Podiumkunsten en Nederlands Letterenfonds	Werkbijdrage theatertekst	Gezamenlijke werkbijdrage voor theatertekst met het doel de kwaliteit, diversiteit en ontwikkeling van het Nederlands theaterrepertoire te stimuleren.
Fonds Podiumkunsten en Nederlands Letterenfonds (i.s.m. Literatuur Vlaanderen, Lira en Sabam)	Toneelschrijfprijs	Heeft als doel de Nederlandstalige toneelschrijfkunst en de opvoering van Nederlandstalig toneelwerk onder de aandacht te brengen en te stimuleren. De prijs wordt uitgereikt aan de auteur van het beste oorspronkelijk Nederlandstalig toneelwerk.
Fonds Podiumkunsten t.b.v. alle sectoren	Slecht Weer Fonds	Revolverend fonds waaruit festivalorganisaties die een tekort hebben opgelopen als gevolg van onvoorziene omstandigheden een bijdrage kunnen krijgen. Het staat open voor festivals uit alle sectoren.
Fonds Podiumkunsten t.b.v. alle sectoren	Handelingskader inreisverklaring cultuur	Bedoeld om inreizende professionals uit de culturele en creatieve sector, die door de corona uitbraak problemen ondervinden aan de grens, te ondersteunen. Het loket werd per 17 september 2022 gesloten.
Nederlands Filmfonds en Fonds Podiumkunsten	Tekstmarkt	Kruisbestuivingsprogramma tussen schrijvers van Podiumkunsten en filmscenario's met Zuid-Afrika.
Nederlands Filmfonds en Mondriaan Fonds	De Verbeelding	Films (speelflmlengte) op het snijvlak van beeldende kunst en cinematografie, gemaakt in een samenwerking tussen kunstenaars en producenten.

vervolg Samenwerking cultuurfondsen 2022

Nederlands Filmfonds en Nederlands Letterenfonds	Books on Screen	Organisatie internationale netwerkbijeenkomsten voor filmproducenten en rechtenmanagers van literaire uitgeverijen.
Nederlands Filmfonds en Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	Immerse\Interact / Immerse\Interact XL	Met samenwerkingsproject Immerse\Interact stimuleren het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Nederlands Filmfonds projecten binnen het interdisciplinaire medialandschap, waarbij projecten op het vlak van digital storytelling en de inzet van interactieve of immersieve media centraal staan. Voor de aanvraagronde van 30 augustus 2022 gold de mogelijkheid voor een (aanvullende) realiseringbijdrage: Immerse\Interact XL.
Nederlands Letterenfonds en Fonds Podiumkunsten	#NieuweStukken	Subsidieregeling sinds november 2018 voor tien talentvolle beginnende schrijvers (ook dichters en woordkunstenaars) waarvan de verhalen nog te weinig te horen zijn op de Nederlandse podia. Er wordt samengewerkt met vijf partners die ervaring hebben met het produceren van teksten voor het podium, en een netwerk hebben dat aanvullend is op het netwerk van de fondsen. Jaarlijks is er ruimte voor tien beginnende schrijvers. In 2022 is het programma geëvalueerd en is de editie van 2023 voorbereid.
Nederlands Letterenfonds t.b.v. alle sectoren	HR-voucherregeling voor de culturele en creatieve sector	Subsidieregeling per februari 2021 gericht op het bevorderen van de kwaliteit van het HRM bij meerjarig gesubsidieerde instellingen bij de fondsen. Een HR-voucher kan worden aangevraagd voor o.m. het ontwikkelen van opleidingsbeleid voor medewerkers, advies over de optimale inzet van vrijwilligers, algemene scan van het personeelsbeleid en mogelijke verbeteringen, begeleiding bij de verdere verankering van het diversiteitsbeleid in de organisatie, etc.
Nederlands Letterenfonds t.b.v. alle sectoren	Stage Cultuur Inclusief	Culturele organisaties kunnen gebruikmaken van platform Stage Cultuur Inclusief voor het plaatsen van vacatures voor stage- en startersplekken. Het platform is bedoeld om de instroom van divers talent te bevorderen. Stage Cultuur Inclusief is een initiatief van de zes rijkscultuurfondsen, en is verlengd tot 1 november 2023.
Nederlands Letterenfonds t.b.v. alle sectoren	Steunfonds Oekraïense makers	Kunstenaars die voor de Russische agressie in Oekraïne gevlucht zijn en in Nederland verblijven, kunnen een bijdrage ontvangen voor de uitoefening van hun werkpraktijk.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Fonds Podiumkunsten	Upstream	Met Upstream ondersteunen zowel het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie als het Fonds Podiumkunsten (de laatste in samenwerking met Sena) vernieuwende artistieke formats en samenwerkingen binnen de Nederlandse pop-/urban muziek. De fondsen en Sena willen met behulp van Upstream de muziekindustrie in Nederland verbreden en versterken, internationaal sterker voor de laten dag komen en crossovers naar andere disciplines stimuleren.

vervolg **Samenwerking cultuurfondsen 2022**

Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Nederlands Letterenfonds	Literatuur op het Scherm	Dichters/schrijvers maken met vormgevers nieuw werk in het digitale domein. Er is eens in de twee jaar een open oproep. In 2022 hebben de deelnemers het resultaat van hun samenwerking gepresenteerd.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds	Voorlichting talent binnen en buiten het kunstvakonderwijs (Get a Grant)	De fondsen geven gezamenlijk voorlichting over o.a. talentontwikkeling en regelingen bij de fondsen. Dit gebeurt binnen en buiten het kunstvakonderwijs.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds	Residency Arita/Japan	Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Mondriaan Fonds bieden sinds 2016 gezamenlijk twee residency perioden aan in de Japanse keramiekregio Saga. De werkperiode in Japan biedt aan veelbelovende kunstenaars en ontwerpers de ruimte om onderzoek te doen op artistiek en technisch gebied en hun eigen werk te ontwikkelen. Een belangrijk uitgangspunt van deze residency is om speciale technieken te leren binnen de oudste keramische industrie van Japan en deze in het eigen werk toe te passen.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie t.b.v. alle sectoren	Innovatielabs	Namens de zes rijkscultuurfondsen voerde het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie samen met CLICKNL een open call Innovatielabs uit; makers en instellingen uit alle artistieke en creatieve disciplines waren welkom een bijdrage aan te vragen voor plannen die een impuls geven aan veerkracht in de culturele en creatieve sector.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Fonds Podiumkunsten, Filmfonds, Nederlands Letterenfonds en Mondriaan Fonds	Residency Van Doesburghuis	Fondsen bieden sinds 2017 via open oproepen gezamenlijk een residency aan in het Van Doesburghuis in Meudon-Val-Fleury/Parijs waar professionele makers hun artistieke praktijk verder kunnen ontwikkelen. Gezien de doelgroep van professionele makers, neemt het FCP geen deel aan deze samenwerking.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Mondriaan Fonds en Fonds voor Cultuurparticipatie	Digitaal erfgoed	Samenwerking met betrekking tot regelingen rondom digitaal erfgoed.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Mondriaan Fonds, Fonds voor Cultuurparticipatie	Stimuleren Eigentijds gebruik ambachten	Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds hebben in 2020 een open oproep ontwikkeld voor ontwerpers en beeldend kunstenaars om een samenwerking aan te gaan met één of meerdere ambachtslieden en zo eigentijds gebruik van ambachten te stimuleren. Het Fonds voor Cultuurparticipatie zet in op eigentijdse beoefening en het borgen van onder andere ambachtelijke kennis en vaardigheden via de regeling Immaterieel erfgoed. De samenwerking krijgt in 2023 een vervolg.

In release / in première

Speelfilm en lange animatiefilm

titel	regisseur	scenarist	producent	releasedatum	bezoekcijfers
The Last Ride of the Wolves	Alberto de Michele	Alberto de Michele	Halal	10/02/22	3.958
Ik Wist Het	Jamel Aattache	Rene Molenaar	Greenfield Film Productions	17/02/22	61.278
Met Mes	Sam de Jong	Jeroen Scholten van Aschat, Viktor van der Valk	Lemming Film	14/04/22	6.368
De Piraten van Hiernaast - De Ninja's van de Overkant	Pim van Hoeve	Sander de Regt	Johan Nijenhuis & Co	20/04/22	138.719
Twee kleine Kleutertjes: een Dag om nooit te vergeten	Wip Vernooij	Marc Veerkamp	Nuts & Bolts Film Company	27/04/22	52.192
Costa!!	Jon Karthaus	Diederik Jekel, Jon Karthaus	NL Film & TV	28/04/22	261.010
Foodies	Mannin de Wildt	Floor van Lissa	Phanta Film	12/05/22	30.421
Moloch	Nico van den Brink	Daan Bakker	NL Film & TV	19/05/22	25.982
Marokkaanse Bruiloft	Johan Nijenhuis	Aliefka Bijlsma, Mina El Hannaoui	Johan Nijenhuis & Co	02/06/22	136.907
Bon Bini Holland 3	Pieter van Rijn	Michel Bonset	Kaap Holland Film	30/06/22	440.264
Coppelia	Jeff Tudor, Ben Tesseur, Steven de Beul	Tamara Bos, Fabie Hulsebos, J. Tudor, B. Tesseur, S. de Beul	Submarine Animation	06/07/22	3.232
De Allergrootste Slijmfilm	Martijn Smits	Martijn Smits	NewBeTV	06/07/22	215.571
Zwanger & Co	Hans Somers	Jacqueline Epskamp	Johan Nijenhuis & Co	07/07/22	112.681
Splendid Isolation (Lockdown Cinema)	Urszula Antoniak	Urszula Antoniak	Family Affair Films	07/07/22	618
Knor	Mascha Halberstad	Fiona van Heemstra	Viking Film	13/07/22	105.032
Silverstar	Jamel Aattache	Michiel Peereboom	2CFILM	13/07/22	102.726
Strijder	Camiel Schouwenaar	Job Tichelman, Camiel Schouwenaar	Rinkel Film	21/07/22	24.285
White Berry	Sia Hermanides	Ilse Ott, Sia Hermanides	Family Affair Films	04/08/22	1.643
Pink Moon	Floor van der Meulen	Bastiaan Kroeger	Keplerfilm	08/09/22	14.589
Soof 3	Anne de Clerq	Luuk van Bemmelen, Eddy Terstall	KeyFilm	15/09/22	497.510
BO	Joost van Ginkel	Joost van Ginkel	PRPL	29/09/22	7.082
Misfit The Switch	Erwin van den Eshof	Ernst Gonlag	NewBeTV	05/10/22	120.292
El Houb	Sharif Nasr	Philip Delmaar	Bind & Willink	13/10/22	14.923
Zee van Tijd	Theu Boermans	Marieke van der Pol	Kaap Holland	13/10/22	46.752
Totem	Sander Burger	Bastiaan Tichler, Sander Burger	Volya Films	13/10/22	7.040
Kwestie van Geduld	Ruud Schuurman	Edward Stelder	Tom de Mol Productions	20/10/22	85.666
Narcosis	Martijn de Jong	Laura van Dijk	Oak Motion Pictures	20/10/22	21.269
Stromboli	Michiel van Erp	Roos Ouwehand, Paula van der Oest	Levitatie Film	03/11/22	31.943
Casa Coco	Bob Wilbers	Jacqueline Epskamp	Greenfield Film Productions	10/11/22	119.997
Piece Of My Heart	Dana Nechustan	Roos Ouwehand	Topkapi Films	01/12/22	15.829
Hotel Sinestra	Michiel ten Horn	Martijn Hillenius	Keplerfilm	14/12/22	199.659
De Tatta's	Jamel Aattache	Donny Singh	Talent United	22/12/22	635.484
Faithfully Yours	André van Duren	Paul-Jan Nelissen	Millstreet Films	22/12/22	164.565

Low budget

titel	regisseur	scenarist	producent	premiëredatum	bezoekcijfers
De Openbaring	Chris W. Mitchell	Chris W. Mitchell	Stichting Film Events	05/05/22	254
Feast	Tim Leyendekker	Tim Leyendekker	seriousFilm	26/05/22	666
Femi	Dwight Fagmabila	Kim Kokosky Deforchaux, Dwight Fagmabila	VENFILM	29/09/22	637
Sputum	Dan Geesin	Dan Geesin	Rots Filmwerk	24/11/22	231

minoritaire coproducties

titel	regisseur	scenarist	producent	releasedatum	bezoekcijfers
Kareltje (Karlichen - The Movie) (De beste Verjaardag ooit)	Michael Ekblad	Aje Andrea Brücken	Submarine Animation	27/01/22	3.064
Where is Anne Frank	Ari Folman	Ari Folman	Submarine Animation	07/04/22	3.081
I am Zlatan	Jens Sjögren	David Lagercrantz ism Jakob Beckman	Keplerfilm B.V.	28/04/22	2.742
Huda's Salon	Hany Abu-Assad	Hany Abu-Assad	KeyFilm	26/05/22	4.081
Las Consequencias	Claudia Pinto	Claudia Pinto, Eduardo Sanchez Rugules	N279 Entertainment	14/07/22	2.869
Speak No Evil	Christian Tafdrup	Christian Tafdrup, Mats Tafdrup	OAK Motion pictures	21/07/22	25.468
The Last Ones	Veiko Õunpuu	Heikki Huttu, Eero Tammi, Veiko Õunpuu	PRPL	08/09/22	2.631
Dealer	Jeroen Perceval	Jeroen Perceval	The Film Kitchen	22/09/22	1.503
Ningdu	Lei Lei	Lei Lei	Submarine Animation	29/09/22	422
Beautiful Beings	Gudmundur Arnar Gudmundsson	Gudmundur Arnar Gudmundsson	Bastide Films	29/09/22	8.690
Close	Lukas Dhont	Lukas Dhont, Angelo Tijssens	Topkapi Films	03/11/22	102.956

vervolg In release / in première

Documentaire

titel

O, Collecting Eggs Despite the Times (Best of IDFA)
Licht
Prince Of Muck
The Mirror and the Window
Silence of the Tides
De Schatten van de Krim
De kleine Man, Tijd, en de Troubadour
Three Minutes - a Lengthening
Louis
Shabu
Housewitz
Myanmar Diaries
Turn your Body to the Sun
M'n Beessie en ik
L'Amour/La Mort
Beste Meneer Bouterse
Het Verzwijgen
Puinhoop
Maken is het mooist
All You See
Look What You Made Me Do
Candy

regisseur

Pim Zwier
Oeke Hoogendijk
Cindy Jansen
Diego Gutiérrez
Pieter-Rim de Kroon
Oeke Hoogendijk
Ineke Smits
Bianca Stigter
Geertjan Lassche
Shamira Raphaëla
Oeke Hoogendijk
The Myanmar Film Collective
Aliona van der Horst
Johan Kramer
Ramon Gieling
Ananta Khemradj
Marieke van der Winden
Allard Detiger
Rolf Orthel
Niki Padidar
Coco Schrijber
Carin Goeijers

scenarist

Pim Zwier
Oeke Hoogendijk, Fabie Hulsebos
Cindy Jansen
Diego Gutiérrez
Pieter-Rim de Kroon
Oeke Hoogendijk
Ineke Smits, Sipa ArkhipLabakhua
Bianca Stigter
Geertjan Lassche
Debbie Kleijn, Shamira Raphaëla
Oeke Hoogendijk

Aliona van der Horst
Johan Kramer
Ramon Gieling
Ananta Khemradj
Marieke van der Winden
Allard Detiger
Rolf Orthel
Niki Padidar
Coco Schrijber
Carin Goeijers

producent

Moondocs
Witfilm
De Productie
DOXY
Windmill Film
Zeppers Film & TV
The Film Kitchen
Family Affair Films
DOXY
Tangerine Tree
Discours Film
ZIN Documentaire
Stichting Docmakers
Halal Docs
DOXY
Staccato Films Europe
Witfilm
Selfmade Films
Doc.Eye Film
mint film office
Witfilm
Blackframe

releasedatum

27/01/22
VOD 3/2/22
10/02/22
10/02/22
10/03/22
10/03/22
24/03/22
07/04/22
14/04/22
28/04/22
05/05/22
12/05/22
16/06/22
29/09/22
06/10/22
06/10/22
27/10/22
27/10/22
03/11/22
10/11/22
24/11/22
15/12/22

bezoekcijfers

2.439
-
3.958
295
39.820
1.491
688
1.856
25.736
6.479
4.451
788
2.980
1.112
402
1.167
1.644
1.418
587
865
671
1.886

minoritaire coproducties

titel

I am so Sorry
A Thousand Fires
Amigo Secreto
Dreaming Walls

regisseur

Zhao Liang
Saeed Taji Farouky
Maria Augusta Ramos
Amelie van Elmbt

scenarist

Zhao Liang
Saeed Taji Farouky
Maria Augusta Ramos
Amelie van Elmbt

producent

Muyi Film
Bind & Willink
Docmakers
Basalt Film

releasedatum

24/03/22
30/06/22
22/09/22
24/11/22

bezoekcijfers

486
569
1.402
2.109

Teledoc Campus

titel

Door de Bomen
De Stand van het Gras
Held op Papier
De Kunst van het Spelen
Ongepland
Rouw
Buurman Abdi
Brandstof
Luc
Alleen samen
Schijnstudent

regisseur

Marlies Smeenge
Rashel van der Schaaf
Max Ploeg
Sven Prince
Janetta Ubbels
Marleen van der Werf
Douwe Dijkstra
Bo van der Meer, Roswitha de Boer
Tim Bary
Kim Smeekes
Leon Veenendaal

scenarist

Marlies Smeenge
Rashel van der Schaaf
Max Ploeg
Sven Prince
Janetta Ubbels
Marleen van der Werf
Douwe Dijkstra
Bo van der Meer, Roswitha de Boer
Tim Bary
Kim Smeekes
Leon Veenendaal

producent

Bond & Willink
SNG Film
& Bromet
Dutch Mountain Films
NewBe
Zinnebeeld
Valk Producties
July Film
IJswater Films
De Haaien
Nozemfilms

premièredatum

30/1/22
24/8 NFF
24/8 NFF
24/8 NFF
24/8 NFF
24/8 NFF
24/8 NFF
24/8 NFF
24/8 NFF
24/8 NFF
24/8 NFF

bezoekcijfers

Ketelhuis

competitie
competitie
competitie

Korte animatie

titel

Varken
Diafonie
The Smile

regisseur

Jorn Leeuwerink
Mirjam Debets, Selle Sellink
Erik van Schaaik

scenarist

Jorn Leeuwerink
Mirjam Debets, Selle Sellink
Erik van Schaaik

producent

Studio Pupil
Family Affair Films
Pedri Animation

premièredatum

Kaboom 1/4/22
22/9 NFF
26/9 NFF

vervolg In release / in première

Ultrakort

titel	regisseur	scenarist	producent	premiëredatum	
Stilleven met Vrouw	Tess Martin	Tess Martin	Volya Films	27/9NFF	
Dog Days	George Hampshire	Milo Cremer Eindhoven	Submarine	27/9NFF	
De Kameleon	Pim ter Braak	Patrick Raats	il Luster	27/9NFF	
Hoeba!	Sem Assink	Sem Assink	il Luster	27/9NFF	competitie
Fly	Petty Stenger	Petty Stenger	Spotted Bird	27/9NFF	competitie

minoritaire coproducties

titel	regisseur	scenarist	producent	premiëredatum/ int. festivalselectie	
Luce and the Rock	Britt Raes		Studio Pupil	Generation Kplus Berlijn '22	
Les deux souliers	Paul Driessen		Anikey Studios	Kaboom/EYE maart	
Miracle	Nienke Deutz	Nienke Deutz	Keplerfilm	Antwerpen 6/11/22	

Onderzoek & experiment

titel	regisseur	scenarist	producent	premiëredatum/ int. festivalselectie	
Dramayama	Jeanette Groenendaal	Jeanette Groenendaal	G-netwerk	20/3	
A Young Man as a Moviestar	Bart Groenendaal	Bart Groenendaal	Dutch Mountain Movies	EYE 9/5/22	IDFA DocLab
Footsteps	Fiona Tan	Fiona Tan	Fiona Tan Antithesis Film	1/10 EYE	
August Willemsen, de Bladzij en de Werkelijkheid	Frederieke Jochems	Frederieke Jochems	Franjo Film	24/11 OBA	
Easter Eggs (minoritair)	Nicolas Keppens	Nicolas Keppens	Ka-Ching Cartoons	2/6/22 Gent	

Immerse/interact - transmediaregeling

titel	regisseur	scenarist	producent	premiëredatum/ int. festivalselectie	
VR Time Machine	Floris Kaayk	Floris Kaayk	seriousFilm i.s.m. Next Nature	Evoluon Eindhoven 4/2/22	IDFA DocLab

De korte verbeelding

titel	regisseur	scenarist	producent	premiëredatum	
La Última Ascención	Kevin Osepa	Kevin Osepa	Smarthouse Films	26/9 NFF	
What You Like Or What You Think You Like (...)	Feiko Beckers Karina Beumer	Feiko Beckers Karina Beumer	Feiko Beckers Karina Beumer		

Filmfonds shorts

titel	regisseur	scenarist	producent	premiëredatum/ int. festivalselectie	
Funkele	Nicole Jachmann	Nicole Jachmann	Dutch Mountain Film	Generation 14plus Berlijn'23	
Vlekkeloos	Emma Branderhorst	Milou Rohde	IJswater Films	Generation Kplus Berlijn '22, Karlovy Vary	
Stompen	Thomas Bos	Thomas Bos	Blackframe	Go Short 2022 3/4/22	
Bezorgd	Ruud Satijn	Liesbeth Wieggers	Revolver	27/9 NFF	
Zwijg	Niels Bourgonje	Bastiaan Tichler	Company Films (hodn ALP Media)	27/9 NFF	
Wanneer Harten droevig zijn	Renée van Zadelhoff	Renée van Zadelhoff	Moving Dreams	27/9 NFF	Venetië, Toronto, Gouden Kalf korte film
Berenklauw	Thijs Bouwman	Dajo Leunge	Levitatie Film	27/9 NFF	
Uitchecktijd	Sophie van de Pol	Sophie van de Pol	IJswater Films	12/9 LAB 111	
Het Kamp	Philip Huff	Philip Huff	Tomtit Films	27/9 NFF	
Hartendief	Iris Hoogendoorn	Iris Hoogendoorn	Interakt Fiction	17/10/22	
Sezers Zomer	Marina Meijer	Marina Meijer	Jelte Zonneveld		12/11/11 IDFA

vervolg **In release / in première**

Wildcard

titel	regisseur	scenarist	producent	premièredatum/ int. festivalselectie
documentaire Stilte in Augustus Great Escape	Paul de Ruijter Daan Bol	Paul de Ruijter Daan Bol	Rots Filmwerk Stichting Vossen Films	Go Short 8/4/22 22/9 NFF
animatie It's Nice In Here	Robert-Jonathan Koeyers	Robert-Jonathan Koeyers	Valk Productions	Semaine de la Critique Cannes '22

Afwerking

titel	regisseur	scenarist	producent	premièredatum/ int. festivalselectie
documentaire In Flow of Words Dark Green	Eliane Esther Bots Jesper Buijvoets, Aagje van Meerwijk	Eliane Esther Bots Jesper Buijvoets, Aagje van Meerwijk	near/by film Sensu Productions	Hot Docs 2022 WFFRotterdam 8/10/22
Dit was je leukste tante Ria	Anneke de Lind van Wijngaarden	Anneke de Lind van Wijngaarden	Anneke de Lind van Wijngaarden	IDFA 2022
Eine Sekunde in Frankli Scènes met mijn Vader	Douwe Dijkstra Biserka Šuran	Douwe Dijkstra Biserka Šuran	Valk Productions Biserka Šuran	Visions du Reel april 2022 IDFA 2022
korte fictie Payboy Doested Daram Emotional Girl	Mees Peijnenburg Parham Rahimzadeh Nohaila Garnah	Mees Peijnenburg Parham Rahimzadeh Nohaila Garnah	Mees Peijnenburg Millstreet Films Millstreet Films	Go Short NFF 2022 NFF 2022
animatie What Doying Feels Like Nobody	Philip Ullman Job, Joris & Marieke	Philip Ullman Job, Joris & Marieke	Stichting video power Job, Joris & Marieke	IFFR 2022 Kunsthall 26/2/2022
onderzoek & experiment Nachtlicht Songs from the Compost: Mutating Bodies, Imploding Starts	Barbara Meter Egle Budvytyte	Barbara Meter Egle Budvytyte	seriousFilm Egle Budvytyte	16/11 LAB 111 23/4/2022 - 27/11/2022 International Art Exhibition - La Biennale di Venezia
Planktonium	Jan van Ijken	Jan van Ijken	Jan van Ijken	Lakenhal Leiden doorlopende tentoonstelling jan 2022

Lockdown Cinema (LD)/Music Mayday (MM)

titel	regisseur	scenarist	producent	premièredatum/ int. festivalselectie
Sex Sells - LD	Rudi Brekelmans	Rudi Brekelmans	Rudi Brekelmans	30/03/22
Canceled - MM	Teemong	Teemong	Keplerfilm	juni Tribeca '22
Sensory Itch - MM	Roel van Beek	Roel van Beek	Spotted Bird	27/9 NFF
Diafonie - MM	Mirjam Debets, Selle Sellink	Mirjam Debets, Selle Sellink	Family Affair Films	22/9 NFF
Diep in de Nacht - MM	Isis Cabolet	Isis Cabolet	DOXY	26/9 NFF
La Nostra Terra - MM	Marina Meijer	Thomas Born, Marina Meijer	Marina Meijer, Thomas Born	26/9 NFF
Koning Worst - MM	Mascha Halberstad	Luuk van Bemmelen	Viking Films	13-10-2022 (release) 259 bezoekers

* exclusief de niet in Nederland uitgebrachte titels met fondssteun

bezoekcijfers t/m 13 februari 2023

bezoekcijfers bronnen: ©Maccs International

Samenstelling Organisatie

Raad van toezicht

Laetitia Griffith

voorzitter

datum aantreden 1 oktober 2016

benoemd tot voorzitter per 1 november 2018

herbenoemd per 1 oktober 2020

einde zittingstermijn 1 oktober 2024

Laetitia Griffith is commissaris bij ABN AMRO, TenneT, Gassan Diamonds en Holding Nationale Goede Doelen Loterij/Postcodeloterij. Per 1 mei 2021 is zij voorzitter van de Stichting Nederlands Violconcorso. Daarnaast is ze voormalig Staatsraad bij de Afdeling Advisering van de Raad van State. Zij is tevens voormalig lid van de Tweede Kamer voor de VVD, voormalig voorzitter van het bestuur van het Prinses Beatrix Spierfonds en voormalig wethouder Financiën en Economische Zaken in Amsterdam.

Patricia Pisters

datum aantreden 1 januari 2015

herbenoemd per 1 januari 2019

einde zittingstermijn 1 januari 2023

Hoogleraar Media- en Filmstudies aan de Universiteit van Amsterdam, voorheen hoofd van de Afdeling Mediastudies. Heden onderzoeksdirecteur van ASCA (Amsterdam School of Cultural Analysis). Zij is een gekozen lid van de sturingscommissie van NECS (European Network for Cinema and Media Studies) en één van de oprichters van het Open Access tijdschrift NECSUS: European Journal of Media Studies.

Peter Schrurs

datum aantreden 1 maart 2018 afgetreden

per 3 oktober 2019 als lid van de RvT

aangetreden per 3 oktober 2019 als

interim-bestuurder t/m 29 februari 2020

einde 1e termijn 1 maart 2022

Peter Schrurs is adviseur media en cultuur. Hij is voorzitter van de raad van toezicht van RTV Utrecht, bestuurslid bij Sharing Arts Society (SAS) en van Stichting IDé - Innovatiekring Dementie. Voorheen was hij onder andere docent en directeur van de School voor Journalistiek in Utrecht, algemeen directeur van de VPRO, voorzitter van de commissie media van de Raad voor Cultuur en lid van de raad van advies van de Nederlandse Filmacademie en de faculteit Theater van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht.

Roman Tarlavski

datum aantreden 1 maart 2019

einde 1e termijn 1 maart 2023

einde 2e termijn 1 maart 2027

Roman Tarlavski is advocaat en partner bij advocatenkantoor CMS, lid van de raad van toezicht van het Ziekenhuis Amstelland en voorzitter van de bezwarencommissie van Stichting Collectieve Maror-gelden Nederland.

Robbert Aarts

datum aantreden 1 maart 2019

einde 1e termijn 1 maart 2023

einde 2e termijn 1 maart 2027

Robbert Aarts is Co-CEO van Fintage House BV, een onderneming gespecialiseerd in het management van rechten en geldstromen in de film/tv- en muziekwereld. Daarnaast is hij een van de eigenaren en managing directors van CASHét Card, een creditcard systeem dat financial controls en cash-back biedt aan film- en tv-producties in de VS en Canada. Tevens is hij lid van de Raad van Bestuur van Filmaid International, en tot oktober 2018 lid van de Raad van Toezicht van Eye.

Simone van Bijsterveldt

datum aantreden 1 april 2019

einde 1e termijn 1 april 2023

einde 2e termijn 1 april 2027

Simone van Bijsterveldt is een ervaren CFO en toezichthouder. Vanuit haar eigen organisatie Liobé ondersteunt zij diverse organisaties als CFO as-a-service. Simone is een breed ontwikkelde professional op het gebied van finance, ESG, legal en HR. Zij is o.a. CFO geweest bij Novamedia/Goede Doelen Loterijen en MediaMonks. Sinds 30 december 2022 zit Simone in het bestuur van Stichting Continuïteit Novamedia. Bij de Vrije Universiteit was zij actief betrokken als extern deskundige voor de opleiding tot Registeraccountant. Simone is haar werkzame carrière gestart bij KPMG waar zij tevens is afgestudeerd als Registeraccountant.

vervolg Samenstelling Organisatie

Jasper van Hecke

datum aantreden 1 november 2021
einde 1e termijn 1 november 2025

Jasper van Hecke is Senior Vice President of Global Acquisitions & Production bij Universal Pictures Content Group in London, waar hij 4 slates overziet: Speelfilms, Documentaires, TV Series, Kids & Family. Daarvoor was hij Head of Development & Production bij Stephen Fry's productiemaatschappij Sprout Pictures. Eerder was Jasper co-founder & producer bij Corrino Media. Hij begon zijn carrière als regisseur van TV-commercials voor merken zoals Coca Cola, Axe en McDonalds. Jasper is lid van de British Academy of Film & Television en de International Academy of Television Arts & Sciences.

Vivian Opsteegh

datum aantreden 1 september 2022
einde 1e termijn 1 september 2026

Vivian Opsteegh is een ervaren strateeg en algemeen manager in (digitale) media. Sinds begin jaren 2000 ondersteunt zij merken bij de definiëring en uitvoering van content-, marketing- en advertisingsstrategie in een veranderd medialandschap. Momenteel is zij werkzaam als General Manager Films & Content bij MediaMonks. Daarvoor was zij o.a. Managing Director van Social Embassy (nu Isobar) en Head of Digital Media bij MTV Networks (nu Paramount). Tevens is zij medeoprichter van GirlsinFilm.nl.

Deniz Alkaç Aspirant Lid

datum aantreden 25 november 2022
einde termijn 25 november 2024.

Deniz Alkaç is een ervaren ondernemer met een voorliefde voor media. Op jonge leeftijd raakt hij gefascineerd door de kracht van verhalen. Hij verruilt de middelbare school vroegtijdig voor het talentenprogramma van de publieke omroep BNN, presenteert als tiener een radioprogramma bij Radio 538 en schrijft columns over (nieuwe) media voor NRC. Werkzaam bij de media waar hij altijd van had gedroomd, merkt Deniz een transitie in mediagebruik op: van traditioneel en lineair naar sociaal en digitaal. Hij richt het productiehuis Bruut Amsterdam op, dat digital-native makers verbindt aan merken. Als autodidact heeft Deniz oog voor de makers die niet per se de juiste papieren hebben, maar de wilskracht die hemzelf zoveel heeft gebracht.

Bestuur

Bero Beyer

directeur/bestuurder
datum aantreden 1 maart 2020
einde 1e aanstellingstermijn 1 maart 2025

Bero Beyer heeft zijn sporen verdiend in de nationale en internationale filmindustrie. Hij is sinds 2015 directeur van International Film Festival Rotterdam (IFFR). Beyer zal in deze hoedanigheid in januari 2020 voor de laatste keer het festival leiden. Van 2013 tot 2015 werkte Bero Beyer ook voor het Filmfonds, als filmconsulent speelfilm. Daarvoor was hij als producent met zijn productiebedrijf Augustus Film betrokken bij onder meer de prijswinnende speelfilms *Rana's Wedding* (Cannes 2002), *Paradise Now* (2005) en *Atlantic*. (2014).

vervolg Samenstelling Organisatie

Fondsbureau

George van Breemen

Zakelijk directeur

Iwana Chronis

Hoofd Selective Funding

Ilse Ronteltap

Hoofd International

Ellen Hoffmann

Hoofd Incentive

Maarten Wijdenes

Hoofd Productie

Cynthia Ophorst

Projectmanager Marketing & Distributie

Monique Ruinen

Projectmanager Talentontwikkeling & Filmactiviteiten

Absaline Hehakaya

Projectmanager Selective Funding

Gitta Kruisbrink

Hoofd Subsidiebureau

Mette Bloemers

Projectmanager Subsidiebureau

Ilke Vernooij

Manager Productie

Dany Delvoie

Projectmanager International

André van Arnhem

Office Manager / Directie Assistent

Patricia Pattynama

Secretarieel medewerker / Secretaris RVT (per mei 2022)

Sanne Kragt

Secretarieel / HR medewerker

Alexandra Sniphout-Roep

Secretariaat en Receptie

Greetje Schuring

Secretariaat en Receptie (parttime)

Chantal van den Bedem

Facilitair Medewerker

Annemarie Bergman

Jurist

Harmen Kreulen

Project Controller (t/m oktober 2022)

Yin Lam

Project Controller (per 1 december 2022)

Corine Smit

Assistent Controller Incentive (parttime)

Simon de Haan

Administrateur

Daan Strating

Applicatiebeheerder

Monique Carbière

HR adviseur (t/m mei 2022)

Gerrie Thomeer

HR adviseur (per juli 2022)

Anita de Groot

Informatiebeheerder

Thu Ha Nguyen Thi

Productiebeheerder

Judith Leddy-Ratten

Productiebeheerder

Thomas van Tuijl

Productiebeheerder

Mirjam Bal

Productiebeheerder

Syste Kuilman

Productiebeheerder

Elleke Swaans

Productiebeheerder (per februari 2022)

Marlijn Koers

Productiebeheerder (per september 2022)

Raymond de Bois

Projectbegeleider

Monica Wissing

Projectbegeleider

Patricia van Wetten

Projectbegeleider

Veerle Bovens

Projectbegeleider

Sabine Terken

Projectbegeleider (t/m oktober 2022)

Nienke Doekes

Projectbegeleider

Marrigje de Jong

Projectbegeleider

Laura Talsma

Projectbegeleider

Jolijn van Rees

Projectbegeleider

Miko Roosterman

Projectbegeleider

Kimon Lëfas

Projectbegeleider

Ezra Droog

Projectbegeleider (per maart 2022)

Simone Kaagman

Projectmedewerker

Esther Aboagye Afriyie

Projectmedewerker (t/m mei 2022)

Dot Wong a Ton

Projectmedewerker (t/m februari 2022)

Eva Wagtmans

Projectmedewerker (per mei 2022)

Bas van der Ree

Film Commissioner

Jeroen van der Zalm

Beleidsadviseur

Jonathan Mees

Manager research & Communicatieprojecten

Marieke van Zalk

Communicatiemanager

Jennifer Lie Fong

Coördinator online communicatie

Noa Joosten

Stagiair communicatie per maart t/m juli 2022 en per september (junior) medewerker communicatie

vervolg Samenstelling Organisatie

Filmconsulenten

Rogier Blok

Filmconsulent speelfilm

Urias Boerleider

Filmconsulent speelfilm

Erik van Drunen

Filmconsulent animatie

Robil Rahantoeknam

Filmconsulent speelfilm

Sherin Seyda

Filmconsulent speelfilm

Simone van den Broek

Filmconsulent documentaire

Lotte Bronshoff

Filmconsulent speelfilm - prioriteit kinder- en familiefilm

Adviseurs samengestelde commissies

Mainstream Commissie

Rink Klaassen
Daniella Koot
Nicole van Kilsdonk
Lotte Tabbers
Mischa Kamp

Commissie Filmfonds Shorts

Gwyneth Sleutel
Fay Breeman

Commissie De Verbeelding

Atousa Bandeh
Anke Bangma
Peter Kruger

Commissie Festivals

Ricardo Burgzorg
Thomas Fransman
Frank Groot
Vi Nguyen
Fredau Buwalda
Carlo Dias

Commissie Immerse\Interact

Martijn van Boven
Nienke Huitenga
Fiona Tan
Sarah Lugthart
Doede Holtkamp (Immerse\Interact XL)

Commissie minoritaire coproducties

Beri Shalmashi
Daniella Koot
Dirk Impens
Wiepko Oosterhuis
Winnie Lau
Marta Parlatore (&HBF)
Sandra den Hamer (HBF)

Commissie Talentontwikkeling in de regio

Sam Yazdanpana
Herbert Alfonso Jansen
Sacha Gertsik

Commissie Cinescoop

Marit van den Elshout
Dirk Impens
Floortje Smit

Commissie Cinedoc

Liselot Verbrugge
Raul Niño Zambrano

Commissie Filmeducatiehub

Hemmo Bruinenberg
Vanessa Patopeilohy
Iris Verhoeven

Commissie Bioscoopuitbreng buitenlandse kwalitatieve kinderen jeugdfilms

Jan Uttien
Anton van Amersfoort
Luc Freijer
Suzanne Bessem

Commissie Bioscoopuitbreng buitenlandse arthouse film of documentaire in Nederland

Leendert de Jong
Mark Drenth
Suzanne Weijers
Michele Creemers
Roderik Lentz
David Deprez
Katrien Lamers
Thomas Fransman
Jan van den Brink

Commissie Cypher Cinema

Erik de Bruyn
Sacha Gertsik
Guido Coppis
Mei-Ling Djoa

Commissie Startsubsidie

Signe Zeilich-Jensen
Carine Bijlsma
Peggy Gemerts
Yula Altchouler
Reber Dosky
Gwyneth Sleutel
Steven Wouterlood
Lauren Murphy
Jaap Peter Enderle
Kim Kokosky
Maryam Hedayat
Patrick Chin
Noel Loozen
Bastiaan Kroeger
Chris Mouw

Full Circle Distributieregeling

Peggy Gemerts Algemeen adviseur
Frank Peijnenburg
Suzanne van Voorst
Reneé van der grinten
Wiepko Oosterhuis
Edson da Conceicao

NEW DAWN

Shamira Raphaëla
Dalilla Hermans
Deborah Williams
Maike Hoehne
Francine Raveney
João Ferreira
Inge de Leeuw
Orwa Nyrabia
Sebastien Onomo
Laurence Lascary
Delphine Lievens
Themba Bhebhe
Sherwan Haji

BEZWAARCOMMISSIE

mr. B.K. Olivier
mr. L.E.M. Zalme
mr. P. H. Ariëns Kappers
drs. M.M.A. de Koning
J. Sirag

Inclusief taalgebruik

In navolging van ons Diversiteit & Inclusie beleid hebben we ons in dit jaarverslag in keuzes van bewoordingen, waar nodig, laten inspireren door de Taalgids Waarden Voor Een Nieuwe Taal opgesteld door de Code Diversiteit & Inclusie.

COLOFON

Tekst: **Nederlands Filmfonds**

Interviews: **Maricke Nieuwdorp**

Eindredactie: **Jeroen van der Zalm**

Beeld: **aanvragers, tenzij anders vermeld.**

Fotografie: **Sjoukje van Gool** (interviews op pagina's 10-14 en 36-40)

Vormgeving: **G7b.nl Grafisch Ontwerp – Gerald Zevenboom**

Volledige of gedeeltelijke overname is alleen toegestaan met bronvermelding

© copyright Nederlands Filmfonds 2023.

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend

NEDERLANDS FILMFONDS

Pijnackerstraat 5

1072 JS Amsterdam

020-5707676

info@filmfonds.nl

www.filmfonds.nl

NL FILM
FONDS